

subl 500
ANUL VII. No. 1.

NUMAR FESTIV

1 IANUARIE 1930

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE
DIN BUCURESTI

1930, an VII, nr. 1-24

D. 34.133/1963

6428

Sturza
patriarh. regent

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
DIN BUCUREȘTI

APARE DE DOUA ORI PE LUNĂ

Redacția și Administrația :
ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

ABONAMENTUL { pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an
pentru cântăreți și paracliseri 100 lei pe an

După 10 ani de fericită Arhipăstorie

Omagiu I. P. S. Patriarh-Regent

D. D. Dr. Miron Cristea

Revista „Apostolul“, intrând în al șaptelea an de existență, se îmbracă în haină de mare serbătoare. Cu câtă mândrie și bucurie face aceasta! Fiind în același timp cu totul îndreptățită. Căci ea, revista „Apostolul“, a fost martoră nedesmințită a atâtor nobile frământări și înțelepte rândueli, cari s'au adus, cu spirit de jertfă bine plăcută lui Dumnezeu, pentru așezarea bisericii noastre sfinte la locul înalt de îndrumătoare spirituală a fiilor ei duhovnicești. Martoră, pe o bună bucată de vreme din cel mai plin de greutate, dar și mai strălucit deceniu pe care l-a trăit biserica noastră — acum ea însăși mărturisește adevărul că jertfele și străduințele ce s'au risipit prisoselnic, n'au fost zadarnice. Că, pe calea deschisă, biserica ortodoxă are de recoltat îmbelșugate și prețioase roade. Că pentru greutățile firești ce se vor mai ivi în calea ei, biserica are astăzi mijloace eficiente de luptă : unele în stare de desăvârșire, altele în formațiune, dar nu mai puțin puternice și încurajătoare.

Pentru aceasta revista „Apostolul“ își pleacă fruntea cu bucurie și smerenie în fața Celui care a prezidat în tot timpul,

*după realmente și direct lucrările cele mai grele, dând directive și soluții pline de lumină și fără greș, în cece privește bunele rezultate și a dat, înainte de ori și cine dintre cei în subordine, pilda muncii perseverente și închinată întru totul înfloririi bisericii strămoșești, meritând El, mai presus de cât oricine altul numele de **Apostolul**.*

* * *

La 31 Decembrie 1929, s'au împlinit 10 ani de când I. P. S. Patriarh-Regent D. D. Dr. Miron Cristea a fost ales Arhiepiscop al Bucureștilor și Mitropolit-Primat al României. Un deceniu nu e prea mult pentru înfăptuirea unei opere care să angajeze la viață nouă și armonică toate organele constitutive ale unei instituțiuni de talia bisericii. Totuși opera înfăptuită în acești zece ani de fericită Arhipăstorie a I. P. S. Patriarh-Regent D. D. Dr. Miron Cristea întrece mult peste puterea de apreciere și comprehensiune omenească. Cu atât mai mult cu cât firește, e încă în curs de înfăptuire. Cine-ar putea astăzi să traseze, cu justetă, liniile grandioase ale mersului progresiv făcut de biserica ortodoxă în aceste zece ani și mai ales cine-ar putea spune

că într-o anumită latură biserica a înaintat mai puțin, când știut este că un tot organic, crescând, transmite prin artere tainice, încetul cu încetul, tuturor părților, aceiași vieță și putere! Simțim că trăim în epoca de refacere a vieții bisericești, că în arterele acestei vieți bate un puls foarte regulat și prevestitor de sănătate reală și completă. Simțim că astăzi puterea cuvântului bisericii și nevoia ajutorării ei e din ce în ce mai viguroasă în masa creștinească mare, decât cu un deceniu în urmă. După cum se simte aerisirea unei locuințe, ale cărei ferestre au fost larg deschise și buna rânduială adusă în așezarea lucrurilor din casă de-o mână pricepută și harnică. Nu putem însă prinde contururile definitive ale unei opere de proporțiuni atât de mari. Și ar fi chiar naiv s'o facem acum. Acesta va fi lucrul de mai târziu al istoricului, care va avea și perspectiva necesară și toate elementele operii.

Încât, sarcina noastră, atât de plăcută și dragă, nu poate trece peste amănuntele disparate, cari totuși pot proiecta lumini suficiente asupra înfăptuirilor ce vor rămâne pietre de temelie — din acest fericit deceniu.

Biserica noastră a ieșit din marele războiu, care ne-a adus întregirea neamului, mult slăbită și cu totul sărăcită. A servit cu totul unor scopuri mici și vremelnice, — în hotărârile, cari priveau nevoile ei vitale, atârnavu cu toată greutatea factori streini de spiritul bisericii ca și de scopurile ei divine. Mulți dintre noi am fost martori de atâtea ori la declarațiunile repetate și publice pe cari le făcea I. P. S. Patriarh, în anii începători ai păstoriei Sale, cu privire la sărăcia în care zăcea biserica și neputința de a-și chivernisi singură afacerile și nevoile ei. Autoritatea bisericească nu putea nimă nici-un cântăreț, fără știrea și chiar aprobarea factorilor streini de biserică și de multe ori înstreinați de spiritul ei. Nu mai vorbim de starea sufletească a clerului, care în asemenea împrejurări, se caracteriză printr-o vădită dezorientare.

Iată, în câteva cuvinte, starea bisericii dela începutul deceniului de Arhipăstorie a I. P. S. Patriarh-Regent D. D. Dr. Miron Cristea. Câte lupte, câte încordări și câtă înțelepciune se va fi risipit în cei câțiva ani după războiu, până s'a ajuns la acceptarea și punerea în aplicare a „Legii și

Statutului pentru organizarea bisericii ortodoxe române“ din 1925! După umila noastră părere, acesta este primul pas de reazăare a bisericii pe temelii tari, cum dealtfel s'a și dovedit în răstimpul dela 1925 până în prezent. Din acel moment, biserica și-a avut organizația ei autonomă și administrația ei proprie, pe care a putut clădi apoi atât cât nu s'a putut realiză în secole întregi.

Parohia începe a-și rostu cu chiverniseală administrația economică cât și spirituală. Ca din pământ răsar venituri și averi, pe cari nu și le-ar fi închișuit nici nici cea mai fantastică imaginație. Din 6-7 protopopi, câți avea întreaga Eparhie, în 1926 numărul lor crește la 21; iar atribuțiunile lor se clarifică tot mai mult, până ce ajungem în situațiunea actuală, când un protopop poate da socoteală de întreaga situațiune din protopopie, în orice moment. De unde în 1919 Eparhia Bucureștilor avea singură un număr de peste 100 parohii vacante, astăzi fiecare parohie își are preotul său calificat în studii și în acest răstimp s'au putut înființa peste 100 parohii noi. Alegerea și numirea preoșilor nu se mai face de-o singură persoană, care oricât de bine intenționată ar fi, de greșeli n'ar putea fi scutită, ci de un consiliu al Eparhiei, care cântărește bine meritele candidatului și răsplătește cu justetă activitatea și destoiniciile lui. Cu economii și prudență, Arhiepiscopia Bucureștilor are astăzi o situație, atât din punct de vedere administrativ cât și financiar, clar grăitoare despre eforturile depuse și înțelepciunea Arhipăstorului, totdeauna vigilant, bun sfătuitor și neîntrecut Indrumător.

Acestea din punct de vedere administrativ. Cât avânt a luat biserica noastră din punct de vedere economic-financiar în acest deceniu, e cu adevărat uimitor! Clerul ca și poporul, simțind că în locul înalt de conducere se află un mare Arhipăstor, n'a cruțat nicio jertfă pentru împodobirea, înzestrarea și înavușirea bisericii cu toate mijloacele necesare înfloririi ei. Dela niciun ban, astăzi Arhiepiscopia Bucureștilor are fonduri, pentru diferite nevoi, cari se ridică în general la 20.000.000 lei. Incălzit de cel mai puternic elan creștinesc, poporul, la îndemnul preoșilor, a construit peste 60 biserici noi, s'au reparat, cu reparațiuni radicale,

peste 250 biserici și s'au construit aproape 100 case parohiale, lucrări cari au costat peste 250.000.000 lei. Bugetul fiecărei biserici parohiale este astăzi o oglindă a realității, și în el se cuprinde toate nevoile bisericii fie de ordin administrativ, economic, cultural sau caritativ.

Toate acestea s'au făcut în cadrele legii de organizare și cu concursul serviciului tehnic și contencios al secției economice.

Iar din punct de vedere cultural, în acest deceniu s'au luat cele mai frumoase și mai înălțătoare inițiative, al căror rezultat e că poporul se găsește astăzi strâns legat sufletește de biserică și tot mai setos și mai dornic de a ascultă și a primi învățăturile mântuitoare ale ei. În afară de organizațiunea culturală a fiecărei parohii, care în multe părți s'a transformat într-o mare familie de frați în Hristos — cum am putea cita multe parohii unde se stăruiește metodic și perseverent în evanghelizarea ortodoxă a creștinilor — au luat ființă încă dela începutul Arhipăstoriei I. P. S. Patriarh-Regent D. D. Dr. Miron Cristea, Cercurile pastorale, cari țin ședințe lunare, pe rând în fiecare parohie a Cercului, și ale căror ședințe sunt adevărate sărbători pentru creștini. Avem organizate astăzi 120 Cercuri pastorale sătești cu ședințe lunare, și 40 Cercuri pastorale orășânești cu ședințe săptămânale.

Literatura teologică și în general moral-religioasă a crescut mai mult ca oricând și contează printre cele dintâi mijloace de răspândire a învățăturilor creștine. În Epărhia Bucureștilor apar peste 20 de publicațiuni religioase, — reviste și foi mai mici — cari își au cetitorii lor tot mai numeroși.

I. P. S. Patriarh deși supra încărcat de ocupațiuni, totuși, când timpul l-a îngăduit, a căutat legătura directă cu clerul și poporul, — ceea ce a contribuit în foarte mare mă-

sură la sporirea entuziasmului tuturor pentru servirea cu credincioșie a bisericii. Amintim de convorbirile avute cu preoții din București, pe grupe; și de vizitele canonice făcute în întregul județ Vlașca și Prahova, pe valea Teleajenului, — vizite cari vor rămâne neuitate de populațiunea acelor localități.

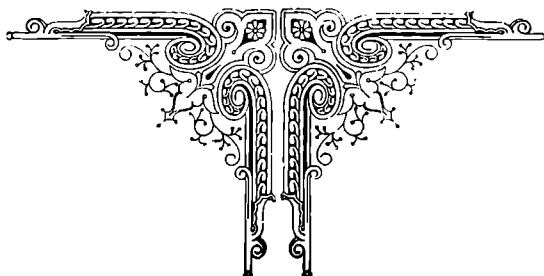
Dar cel mai puternic moment, din care s'a revărsat asupra întregii biserici ortodoxe românești, strălucire și glorie netrecătoare e ridicarea bisericii noastre la rangul de Patriarhat; deasemenea, cumună prețioasă a așezat pe capul bisericii I. P. S. Patriarh-Regent D. D. Dr. Miron Cristea prin vizita în orientul ortodox, iar îndată după aceea prin alegerea Sa în Consiliul de Regentă.

Academia de muzică religioasă — care nu e decât un început al marelui Academii de artă religioasă și românească — cum și Seminarul monahal din sfânta mănăstire Cernica, ambele instituțiuni întemeiate în ultimii doi ani, pot fi considerate ca două lumini puternice în latura creșterii spiritualității românești și ortodoxe. Firește la timpul lor vor da bisericii și neamului cea mai alcasă contribuțiune în ce privește dezvoltarea elementului cultural și spiritual.

* * *

După 10 ani de fericită Arhipăstorie ne putem lăuda cu o strălucire pe care nicio dată n'a avut-o biserica noastră; dar șimțim, cu deosebire noi clericii cari ne-am bucurat de pacea și buna îndrumare în lucrul nostru pastoral, tot atâtea obligațiuni de a face ca în tot locul să se arate bunele rezultate ale celei mai înțelepte cărmuiri și a ne rugă pentru sănătatea Marelui Arhipăstor și Înțelept Cărmuitor, caruia să-i zicem: Întru mulți ani, Stăpâne.

REDAȚIA

DIN INFĂPTUIRILE ȘI NĂZUINȚELE PRIVITOARE PE INTREAGA ORTODOXIE

Când cineva intră într'o grădină mare plină cu flori, care de care mai frumoase și mai mirositoare, se găsește în situație de a nu putea să facă alegere și vrând să facă un buchet, nu cutreeră grădina în lung și în lat, ci se mulțumește, să culeagă florile, pe care le are în preajma sa.

Și eu deci, întru slăvirea celor zece ani de păstorie ai I. P. S. Patriarh D. D. Dr. Miron Cristea, mă voiu mărgini la cele ce eu însumi prin oficiul meu de translator de L. Greacă al Sfântului Sinod, am putut lua cunoștință nemijlocit, și chiar în momentul când o bună parte din cele aci relatate s'au petrecut.

Știut este, că înainte de marele războiu, legăturile directe dintre singuraticile Biserici Autocefale Ortodoxe erau foarte reduse. Ele se mărgineau abia la schimbarea scrisorilor, așa zise irenice, când Întâi Stătătorii lor își ocupau pentru prima dată scaunul și la obișnuitele felicitări, care se schimbau între aceștia, cu prilejul marilor sărbători ale creștinătății.

Greșeli, inerente firii omenești, când omul este favorizat de împrejurări, au făcut, ca cei care în cursul veacurilor au prezidat și au veghiat la soarta și destinele Bisericii Ortodoxe, să nu înțeleagă întotdeauna rostul și chemarea vremilor, și deci să stea împotriva evenimentelor, care nu puteau fi abătute din cursul lor.

Secolul trecut, secol de deșteptare a conștiinței naționale la toate popoarele Europei, n'a rămas fără ecou și la popoarele creștine ortodoxe, care gemeau sub stăpânirea semilunei. Treptat, treptat ele eliberându-se, cum era și firesc, independenței politice trebuia să-i urmeze și independența bisericească. Lucrul acesta nu s'a putut face fără opunere din partea celor, care aveau jurisdicțiunea bisericească, legată cu oarecare drepturi și datorii consacrate de veacuri, asupra tuturor popoarelor creștine ortodoxe de sub stăpânirea turcească. Era firesc deci, ca cei în al căror corp se operă, să reacționeze și cei care voiau să-și afirme drepturile lor la viața politică și bisericească liberă, să persiste. De aici s'au născut frecături, care mai toate s'au

sfârșit prin umilirea și știrbirea prestigiului celor, care nu știuseră, să prindă la timp ritmul vremii și să se acomodeze. Acestea toate și altele au făcut, ca Bisericile ortodoxe astăzi Autocefale, după ce timp de 40—50 de ani se epuizaseră în fricțiuni și discuțiuni zadarnice între ele, au urmat alți 40—50 ani, în care ele închizându-se fiecare în granițele lor naționale, nu au mai vroit, să știe nimic una de alta. În acest timp Patriarhiile Răsăritului, vârfurile istorice ale Ortodoxiei tecutului și pentru aceasta vrednice de toată cinstea, slăbesc din ce în ce mai mult, dar nici Bisericile Autocefale Ortodoxe, lipsite de un puternic centru de unitate nu pot să facă mari progrese în lucrul lor și să se impună credincioșilor lor și omenirii întregi, ca un singur corp puternic și bine organizat. Slăbiciunile acestea izvorâte din lipsă de legătură a păcii și dragostei între Bisericile Ortodoxe se simțau de fiecare Biserică în parte. Războiul mondial strică balanța și mai mult. Puternicul centru de unitate al Ortodoxiei de altă dată, Patriarhia Ecumenică din Constantinopol, nu numai că este stânjenită în mișcările ei, dar este amenințată în însăși existența ei. Această stare nu putea să dureze mai mult, fără pagube aducătoare de moarte pentru Biserica Ortodoxă. Stările de fapt, create după război, în urma prăbușirii politice a Rusiei, care este cea mai puternică ramură a Ortodoxiei, precum și marile nenorociri care s'au abătut asupra tuturor creștinilor rămași încă sub stăpânirea barbară a Turcilor, pledau și mai mult, pentru rupearea sloiurilor de ghiață care izolau bisericile. Trebuia numai omul, care să dea semnalul.

Omul providențial, care a fost chemat să dea acest semnal de alarmă, fu Înalt Prea Sfințitul Patriarh Miron al României. Spirit practic, pătrunzător și adânc înțelegător al nevoilor aduse de vreme, El a înțeles, că Biserica Ortodoxă spre a nu-și primejdui mai mult existența sa în viitor, are nevoie, ca în cadrul nevoilor impuse și îngăduite de vremea noastră, să-și refacă vechile organe, care întrețineau și garantau unitatea Bisericii în toate ramurile ei de activitate. Tot de odată Înalt Prea Sfinția Sa își da seama, că

spre realizarea unității de acțiune, a Bisericilor Autocefale Ortodoxe, date fiind noile schimbări politice aduse de evenimente, Biserica care avea datoria, ca să facă primul pas și să ia inițiativa era Biserica Autocefală Ortodoxă a României. În împrejurările de astăzi, Biserica Română are datoria, mai mult ca or când, ca pe lângă activitatea internă, mărginită în granițele țării noastre, să desfășure și o activitate externă având ca obiect, problemele cu caracter general bisericesc, cum și sprijinul moral și la nevoie chiar material al surorilor ei ortodoxe, care în unele părți sunt nu numai bântuite de multe și mari lipsuri și necazuri, dar chiar amenințate în însăși existența lor,

Omul sortit de Dumnezeu, ca să spargă ghiața și să afirme datoria Bisericii și neamului românesc, în aceste ceasuri hotărâtoare pentru istoria vieții bisericești, fu Înalt Prea Sfințitul Patriarh-Regent al României D. D. Dr. Miron Cristea, pe atunci numai Mitropolit primat. Prin delicatețea și sagacitatea-i cunoscută, Înalt Prea Sfinția Sa a știut și a isbit ca păstrând toată deferența și cinstea cuvenită vârfurilor istorice ale Ortodoxiei, să facă primii pași pentru apropierea Sfințelilor Biserici Autocefale Ortodoxe într'o conlucrarea comună și frățească. Era de altfel și momentul oportun, fiind-că marea furtună, care bântuise omenirea întreagă, a scos la iveală o mulțime de probleme cu caracter general bisericesc, care cu mult înainte mocneau înăbușite în sânul fiecărei biserici în parte, neavând niminea curajul, să le atace și să le pună pe tapet. Înalt Prea Sfințitul Patriarh al României cu curajul caracteristic omului, care-și dă seama de răspunderea care apasă asupra-i la această răspântie a istoriei, și știe ce vrea, privește lucrurile în față și lovește în plin.

Abia urcat pe primul scaun ierarhic al României întregite, urmând vechiului obicei, de a vesti pe toți cei-l-alți Prea Sfințiți Prezidenți de Biserici Autocefale, despre împrejurimile în care a fost chemat la acest scaun, precum și felul cum înțelege să răspundă acestei chemări, expune un întreg program de activitate în comun a Sfințelilor Biserici Ortodoxe și face frățească chemare tuturor, ca „*să reluăm firul atât de mult întrerupt, al consfătuirilor în soboare comune ale tuturor țărilor și popoarelor, care mărturisesc apostolica credință ortodoxă răsăriteană, ca ast-fel — cu deplină respectare a conser-*

vatorismului, ce trebuie să ne călăuzească în toate chestiunile bisericești — să putem totuși face acolo, unde este pe deplin justificat și în afaceri după natura lor supuse evoluțiunii progresului social, câte un pas înainte în frățească înțelegere și spre binele tuturor bisericilor ortodoxe naționale”.

Aceste idei de strângere a rândurilor ei, colaborare a Bisericilor Ortodoxe, au format punctul central în jurul căruia s'au învârtit toate discursurile și convorbirile Înalt Prea Sfinției Sale, or de câte ori împrejurările — care de altfel n'au fost puține — l'au pus în contact direct sau indirect, cu reprezentanții autorizați ai celorlalte Sfinte biserici ortodoxe surori.

Câtă dreptate avusese Înalt Prea Sfințitul Patriarh Regent al României, făcând apel la solidaritatea bisericilor ortodoxe pentru colaborare comună și sprijin reciproc în nevoile și necazurile zilei, evenimentele, chiar atunci în curs, s'au grăbit să o dovedească îndată.

Răsboiul nenorocit purtat de greci împotriva turcilor în Asia Mică, odată isprăvit cu dezastrul cunoscut pentru greci și toți creștinii, care se mai găseau sub stăpânirea barbară a turcilor, deschide poftă acestora, ca la conferința de pace, care s'a ținut la Lausanne, să ridice pretenții nemai pomenite și nemai auzite până atunci. Ei cer nici mai mult nici mai puțin, decât ca Patriarhia Ecumenică din Constantinopol, să fie isgonită, din orașul ei de reședință, consacrat de veacuri și de unde în cursul vremilor a trimis atâtea și atâtea raze de lumină și căldură în toate colțurile lumii. Aceste pretenții neomenoase nu puteau fi satisfăcute, fără a se aduce o gravă știrbire prestigiului Bisericii Ortodoxe în general, care ar fi fost grav jignită și păgubită în interesele sale superioare, prin umilirea și desființarea slăvitului ei centru istoric, de legătură și unitate.

Această împrejurare nenorocită dă prilej Înalt Prea Sfințitului Patriarh Miron al României, ca să treacă îndată dela vorbe la fapte. De data aceasta Înalt Prea Sfinția Sa afirmă în chip real și palpabil datoriile și totdeodată drepturile isvorite din noua stare, creată bisericii și neamului românesc, în concertul popoarelor ortodoxe.

Sesizat de alarma dată de titularul de atunci al Patriarhiei Ecumenice, D. D. Meletie actual Patriarh al Alexandriei, cum și de reprezentantul acestuia la conferința de

pace din Lausanne, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Regent Miron al României, intervine cu toată autoritatea, pe care i-o dă calitatea sa de Prim Ierarh și Președinte al Sfântului Sinod, care stă în fruntea celei mai puternice și viguroase mlădițe a Ortodoxiei și prin glasul Primului reprezentant al României la conferința păcii din Lausanne, isbutește a para lovitura turcilor și obține menținerea Patriarhiei la locul său de reședință.

Pentru edificare socot de folos a reproduce aci, interviuul dat de Inalt Prea Sfinția Sa cu acel prilej, corespondentului ziarului „Tribuna Liberă (Ἐλευθερον Βήμα)“ din Atena precum și telegrama prin care Ministrul nostru de externe de atunci Domnul I. G. Duca, este poftit, ca să intervină în favoarea Patriarhiei Ecumenice.

Iată cuvintele Inalt Prea Sfinției Sale spuse corespondentului ziarului „Elefteron Bima“ în luna Dechembrie 1922:

„Suntem informați, că Guvernul Turcesc vrea să depărteze Patriarhatul Ortodox din Constantinopol, pentru motivul că nu poate să rămână Patriarhia Ortodoxă într'o citadelă a Mahometanismului ca Constantinopolul. Cererea aceasta este irațională, întru cât Constantinopolul este leagămul Ortodoxiei. Acolo se găsește Sfânta Sofia, pe altarul căria au servit cei mai mulți Părinți și Înțelepți ai dogmei și religiei creștine. Luând aceasta ca punct de plecare, Sinodul Bisericii Ortodoxe Române a trimis o telegramă către D-l Duca, Ministrul de Externe al României, care se găsește la Lausanne prin care-l roagă, ca în numele Bisericii Ortodoxe Române, să ceară la Conferință, ca Sf. Sofia, să se redea Ortodoxiei. Am cerut aceasta, pentrucă și Aliații, au dat Adrianopolul Turcilor, pentru simplul motiv, că acolo se găsesc, mormintele sultanilor și vechile giamii turcești.

„Am cerut protecția Patriarhiei Ecumenice din Constantinopol, pentrucă această Patriarhie de veacuri este privită, ca capitală a Ortodoxiei din toată lumea. Am rugat pe Domnul Duca, ca să insiste, să nu se atingă de loc autoritatea Patriarhiei, întrucât Patriarhul din Constantinopol este pentru noi ortodoxii, cea mai înaltă tradițiune. După cum noi creștinii am privit dreaptă cererea turcilor, ca să li se dea Adrianopolul, care reprezintă pentru ei tradiția musulmană, tot așa și turcii trebuie

să înțeleagă, că Bisericele creștine au drepturi imprescriptibile când este vorba de Sfânta Sofia și Patriarhia Ecumenică“.

Iată și textul Telegrammei, adresată cu acel prilej Domnului I. G. Duca la Lausanne:

Reprezentantul Patriarhiei din Constantinopol la Lausanne, ne înștiințează, că reprezentanții turci cer strămutarea scaunului Patriarhal în alt oraș. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe a Regatului Român, surprinși de această pretenție irațională, vă roagă, ca în numele întregii Biserici, să stărușiți din toate puterile, ca Patriarhia care de multe veacuri păstrează unitatea credinții în toată Ortodoxia, să rămână în orașul Împăratului Constantin și să i se dea istorica și monumentală biserică a înțelepciunii lui Dumnezeu, pe ai cărui altar au slujit Ierarhii cei mai străluciți ai întregii lumi creștine, cinstiți astăzi între cîrfeii sfinților.

Credem că reprezentanții turci vor recunoaște dreptatea acestei cereri, întemeiată pe aceleași principii, după care reprezentanții creștini le-au dat Adrianopolul cu mormintele sultanilor de care se leagă vechi amintiri istorice.

Urmare a acestei telegramme a fost, că în urma intervenirii D-lui I. G. Duca, care a atras de partea sa și pe celelalte puteri creștine, turcii au mai lăsat din pretențiile lor și Patriarhia Ecumenică a rămas cu reședința în „orașul Sfântului Împărat Constantin“.

Din acest gest de autoritate și influență, cu care Biserica Română intervine în sprijinul celui mai strălucit scaun al Ortodoxiei, se deslușește lămurit locul de mare cinstire și răspundere, la care, în împrejurările schimbate de acuma, este chemată Sfânta noastră Biserică Ortodoxă Autocefală română, în sânul Ortodoxiei. Inalt Prea Sfințitul Patriarh Miron, pe atunci numai Mitropolit Primat, cu simțul practic care-l caracterizează a înțeles îndată chemarea vremii și probabil, că chiar atunci, în mintea Sa se va fi zămislit gândul, de a investi primul scaun al Ierarhiei Românești, cu aureola și prestigiul, pe care rolul, ce urmează să-l aibă de acum înainte, în cercul Sfințelor Biserici Ortodoxe, îl cere. Și în adevar doi ani în urmă Patriarhia Română era înființată.

Dar înainte de aceasta pentru a face o înșirare cronologică a faptelor, să facem men-

țiune de alte evenimente stărnite de Inalt Prea Sfinția Sa în Ortodoxie, a căror importanță și măreție covârșește orice așteptare.

Am arătat mai sus, că Inalt Prea Sfințitul Patriarh Regent Miron, în scrisoarea irenică, pe care după ce a ocupat scaunul de Mitropolit Primat al țării, o adresează tuturor Șefilor de Biserici Autocefale Ortodoxe, îi pofteste pe toți, ca „să reia firul de mult întrerupt al Soboarelor și consfătuirilor în comun”. Această poftire, pornită din dragoste și convingere adâncă de nevoile actuale ale Bisericii Ortodoxe, n'a întârziat a-și da roadele dorite, fiindcă doi ani în urmă și aproape simultan cu criza prin care trecea Patriarhia Eumenică, se întrunea la Constantinopol, Conferința Panortodoxă, alcătuită din reprezentanți ai tuturor Bisericilor Ortodoxe. Această conferință marchiază un eveniment epocal în viața Bisericii Ortodoxe; fiindcă din vremea lui Vasile Lupu — Domnul Moldovei — când se ținuse un fel de Sinod General al Bisericii Ortodoxe la Iași, nu se mai văzuse o astfel de adunare. Conferința a lucrat sub președinția Sanctității Sale, Prea Fericitului Patriarh Ecumenic de atunci și actual Patriarh al Alexandriei D. D. Meletie. Scopul acestei Conferințe era, ca să studieze, să pregătească și să refere asupra chestiunilor, care urmează să fie obiectul discuțiilor și soluțiilor viitorului Sinod Panortodox. De această sarcină membrii conferinței panortodoxe s'au achitat pe deplin; fiindcă mai toate problemele bisericești noi, pe care vremea le-a adus, au fost studiate, desbătute și cernute cu toată pietatea, seriozitatea și mijloacele științifice de rigoare și așteaptă numai sancțiunea Sinodului General Ortodox, pentruca hotărârile acestei conferințe să devină legi, pentru toată Biserica Ortodoxă. Unele din aceste hotărâri, cum este cea privitoare pe îndreptarea și punerea la punct a Calendarului Iulian, fiind ratificată de Sfintele Sinoade parțiale, este astăzi în uz mai în toate Bisericile Ortodoxe.

Tot cam în același timp Inalt Prea Sfințitul Patriarh Miron îndreptează o altă scrisoare către șefii celorlalte Sfinte Biserici Ortodoxe prin care-i roagă ca în chestiunea propunerilor de unire cu Biserica Ortodoxă a celorlalte confesiuni — înțelegând pe Anglicani — să aibă cu toții o atitudine unitară, ca nu cum-va să se facă vre-o divergență, care ar atrage descalificarea pentru toată biserica. Iși

dă de asemeni părerea, că ar fi bine, să se organizeze în comun echipe de misionari ortodocși, să înființeze tipografiile comune, în care să se tipărească cărți religioase în toate genurile și pentru toți și tot deodată un organ de publicitate central, pentru toată Biserica Ortodoxă. Toate aceste desiderate emise de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Miron, au fost primite și însușite cu bucurie și mulțumire de către toate celelalte Biserici surori și sunt și astăzi obiectul năzuințelor și al meditării lor asupra posibilităților și condițiilor, în care la vreme bine venită, ar putea lua ființă.

În legătură cu lucrul extern interortodox al Bisericii române este și ridicarea ei la rangul de Patriarhie. Patriarhia Română era e necesitate a vremii. Pe de o parte viața noastră bisericească internă se schimbaseră mult de cum fusese înainte de război. Și aceasta din pricina, că cu Biserica Autocefală a vechiului regat se contopiseră alte două Biserici Autocefale românești, pe lângă care și Biserica Ortodoxă română a Basarabiei, care urmând noiei situațiuni politice, se deslipise de Biserica Autocefală Rusească. Toate aceste biserici trăiseră sub regimuri și influențe diferite și în această nouă situație era absolută nevoie, de o nouă organizare așezată pe alte temelii, potrivit noilor cerințe și cu un nou organ central de unitate. Pe de altă parte prăbușirea Rusiei țariste, afișată de mai multe sute de ani, ca protectoare și sprijinitoare a Ortodoxiei de pretutindenea, precum și grelele lovituri primite de Ortodoxia noastră în răsărit, deschideau Bisericii române noi câmpuri de activitate, cu îndatoriri și sarcini deosebite. Țară eminentă ortodoxă ca România, cu puterile ei întregite nu poate și nu trebuie, să stea nepăsătoare față de subminările și primejdiile, care pasc și amenință Ortodoxia de pretutindeni. În vederea aceasta trebuia făcută și noua organizare a Bisericii autocefale Ortodoxe a României. Patriarhia română deci a fost înființată tocmai cu scopul, ca Biserica română să poată răspunde cu toată autoritatea, prestigiul și aureola cuvenită, noilor îndatoriri impuse ei, prin împrejurările politice schimbate de după marele război.

Cel care zămislește și cu deosebită înțelepciune mână spre această nouă organizare este însuși primul titular al Patriarhiei române, Inalt Prea Sfințitul Patriarh-Regent Miron. Abia înfiripată noua punte de comandă, pe care Inalt Prea Sfinția Sa o urcă și lucrul

Său pentru propășirea și buna stare a Bisericii Ortodoxe de pretutindeni începe. Prilejul îl dau însăși serbările de înscăunare a Inalt Prea Sfinției Sale în această nouă demnitate.

Inscăunarea Inalt Prea Sfințitul Miron întâiul Patriarh al României s'a săvârșit în primele zile ale lui Noembrie anul 1925. Evenimentul acesta, care marchează o mare și însemnată etapă în viața bisericească a poporului român a dat naștere la serbări cu caracter național bisericesc, care au ținut o săptămână încheată. La toate aceste serbări iau parte cei mai distinși Ierarhi ai tuturor Sfințelor Biserici ortodoxe surori, veniți toți ca reprezentanți ai Bisericilor lor, ca să se bucure împreună cu noi de cele înfăptuite și în numele Bisericilor lor să bine-cuvinteze marele act săvârșit în Biserica Română, în care ei înșiși, fiecare în parte, pun multe nădejdi pentru viitorul Bisericilor lor.

Prilejul acesta fericit a fost folosit cu multă iscusință de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Miron, spre a schimba păreri asupra nevoilor actuale ale Bisericii Ortodoxe și să-și afirme năzuințele sale, pentru tămăduirea lipsurilor de care suferă Biserica în general precum și felul cum înțelege, ca fiecare Biserică Autocefală în parte, să-și aducă obolul său de contribuție pentru binele obștesc, accentuând în deoseb că *„interese vitale ne îndatorează pe toți să reînnoim legăturile de mai strânsă unitate a tuturor Bisericilor Ortodoxe naționale, fără a știrbi cursul normal al vieții autocefale, ba chiar desvoltându-se în Patriarhate naționale după țări și neamuri, Dar eventualele veleități localnice ale Patriarhatelor naționale, trebuie să dispară în fața marelui principiu de unitate creștină, în frunte cu autoritatea noastră economică și istorică“*... și că numai astfel închegați vom putea cu deplină demnitate lua parte la mișcările social-creștine mondiale, arătând confesiunilor fărămișate, cum unitatea credinței ne-strămutabilă, ce o are Biserica Ortodoxă, este absolut necesară pentru a nu devia dela calea lui Hristos...“

Cu acest prilej Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh, având în jurul său atâția Ierarhi din toate Bisericile surori, își pune în minte, să încerce a tămădui Biserica Ortodoxă de o racilă, care o necinstește. Este vorba de shisma bulgară, care durează de peste șaizeci de ani. Shisma aceasta, neavând nimic comun cu Mărturisirea de Credință, este pro-

vocată numai de fricțiunile pe chestii naționale dintre greci și bulgari din secolul trecut. De altfel certurile acestea în vremea aceea erau alimentate și susținute de turci care aveau tot interesul, ca popoarele creștine, care erau sub stăpânirea lor, să nu trăiască cu pace între ele. Motivele șubrede, care au provocat această shismă, au făcut ca — în afară de Bisericele grecești, care în bună parte au mânat spre ea—nici să nu conteze serios în cele-l-alte Biserici și de acea ele nici odată n'au întrerupt formal, comuniunea cu Biserica bulgară. Așa se și explică, că Biserica Bulgară care din pricina acestei shisme, neavând Autocefalie canonică, nu-și sfințește singură Sfântul și Marele Mir și după prăbușirea Rusiei, implicat a Bisericii Rusești, care i-l procura înainte de război, Biserica Bulgară s'a adresat Bisericii Românești pentru Sfântul și Marele Mir, pe care de altfel de aproape zece ani, îl și primește dela noi.

Dat fiind faptul, că pricinele, care au determinat această shismă numai există sau în tot cazul și de va mai fi ceva, acest ceva este în forme așa de atenuate pentru ambele părți, în cât n'ar mai putea fi piedică serioasă pentru împăciuire.

Pentru aceste motive Inalt Prea Sfințitul Patriarh-Regent Miron a socotit—și cu toată dreptatea—că ar fi timpul, ca pentru cinstea și prestigiul Ortodoxiei, să se ridice această ocară din sânul ei și în acest scop, cu prilejul serbărilor de investire, sondează indirect, care ar fi dispozițiile față de eventuale demersuri spre aceasta. Convins că încercarea ar fi foarte bine primită, începe cu foarte multă prudență a ventila această idee și a face atmosferă favorabilă în jurul ei, or de câte ori se ivește ocaziunea.

În vara anului 1927 Inalt Prea Sfinția Sa, urmând a-și îndeplini o veche dorință a inimii sale, cea de a se închina Sfințelor Locuri, întreprinde o călătorie, cu prilejul caria ia contact direct cu mai toți șefii Bisericilor Autocefale din Orient. Și această călătorie era un eveniment de mare însemnătate, fiindcă dacă istoria cunoaște pe mai toți Patriarhii Orientului, care au vizitat, ba unii chiar au trăit și murit în țara românească, nu cunoaște pe nici unul dintre Mitropoliții Bisericilor române, care să fi făcut vre-o astfel de călătorie.

Călătoria aceasta a fost plină de roade folositoare pentru Biserică din toate punctele

de vedere. Mai întâi din primirile și onorurile, care s'au făcut și dat Inalt Prea Sfinției Sale cu acest prilej, s'a putut constata prestanța și considerațiunea de care se bucură Biserica și neamul românesc în fața fraților noștrii de credință, precum și nădejdiile care se pun pe Biserica neamului românesc în viitor.

Șefii Bisericilor, care mai înainte abia dacă auziau unii de alții, de data aceasta s'au putut cunoaște și prețui unii pe alții, și-au putut împărtăși reciproc durerile, lipsurile și nevoile de care suferă fiecare în parte și în total, precum și păreri asupra leacurilor, care trebuiesc căutate pentru curmarea acestor neajunsuri. Ideea de strângere a rândurilor și de colaborare în comun, predomină în toate discursurile rostite la toate primirile și mesele oficiale, date în cinstea Inalt Prea Sfințitului Patriarh-Regent Miron, cu prilejul acestei călătorii.

Shisma bulgară, despre care am vorbit mai sus, de data aceasta este obiect de discuție pe față și nu lipsește din toate convorbirile, care s'au urmat între toți Corifeii Ortodoxiei orientale și Inalt Prea Sfințitul Patriarh-Regent Miron al României. Mai târziu, adică chiar anul acesta, când Inalt Prea Sfinția Sa a socotit, că ideea este în deajuns coaptă, face mijlocire formală între ambele tabere și astăzi shisma bulgară este obiectul tratativelor directe, între Patriarhia Ecumenică și Sinodul Biserici Bulgare.

Singur faptul, că s'au putut angaja tratative pe această chestie, care la vremea ei a izbucnit cu atâta violență și durează de atâția ani, stând ca o rană deschisă în corpul Bisericii Ortodoxe și încă este un succes destul de mare și un titlu de mare cinste pentru Inalt Prea Sfințitul Patriarh-Regent al României și pentru Sf. Biserică Ortodoxă a neamului românesc.

Tot în acest an Inalt Prea Sfințitul Patriarh-Regent al României Miron a intervenit, ca împăciuitoare și în conflictul de curând iscat între Patriarhia Ecumenică și tânăra Biserică Autocefală a Albaniei. Conflictul s'a născut din pricina neînțelegerilor dintre Patriarhia Ecumenică și Statul Albanez, privitoare pe Autocefalia Bisericii Ortodoxe Albaneze. Chestiunea este foarte delicată, fiindcă și o parte și alta se pun pe temeuri, care în parte îndreptătesc pretențiile fiecăruia. Însă din situația aceasta turbure singura care păgubește, este alcătuită în bună parte din români ma-

cedoneni și greci. Adevărul este, că pentru Biserica și Școala românească din Albania, Inalt Prea Sfințitul Patriarh a obținut un regim oarecum de favoare. Aceasta însă nu însemnează prea mult, când autoritatea bisericască locală nu-și are situația bine consolidată și consfințită, după toate regulile canonice și legale, ca să-și poată exercita îndatoririle sale cu autoritatea și prestanța cuvenită. Primejdia pentru Biserica Ortodoxă Albaneză este cu atât mai mare, cu cât știut este, că statul Albanez cu religie dominantă Mahomedană, se găsește sub influență italiană, implicit a Romei catolice, care nestingerită de nimeni, ba poate chiar susținută cu puternicile resurse materiale și morale, pe care le are, poate întreprinde orice, pentru a face prozești în paguba mai ales a Bisericii Ortodoxe, care așa desorganizată cum se găsește, în interiorul statului Albanez, nimeni n'are interes, să se ocupe de ea și să o apere de mașinațiunile, celor care potesc să pescuiască în apele turburi, în care ea înnoată. De altfel agenți streini din toate confesiunile, mai ales uniți încă de pe acum cutreeră țara aceasta, spre a atrage în partea lor pe cei împruținați cu duhul. De sigur că ravagiile făcute în corpul Bisericii Ortodoxe Albaneze, sunt a se socoti ca făcute în corpul întregii Ortodoxii și de aici urmează că este o datorie a tuturor Bisericilor Ortodoxe valide, ca să se ocupe de soarta ei, luând în vedere atât interesele naționale ale fiecăruia—fiindcă mai toate Bisericile Ortodoxe Autocefale au conaționali în Biserica Albaneză—cât și interesele generale ale Ortodoxiei.

Acestui comandament național și bisericesc urmând Inalt Prea Sfințitul Patriarh-Regent Miron, a fost cel dintâi, care a intervenit pentru curmarea răului. Și mijlocirea Inalt Prea Sfinției-Sale a și avut în parte efectul dorit, fiindcă Patriarhia Ecumenică a mai lăsat din cererile de privilegii, pentru Biserica Ortodoxă Albaneză, care păreau a știrbi ceva din independența Statului Albanez. În prezent discuția pare a se purta numai în jurul persoanelor, care alcătuiesc Ierarhia Albaneză. Să nădăduim însă, că cu ajutorul lui Dumnezeu și această chestiune se va sfârși cu bine și pacea mult dorită se va restabili spre binele și folosul Bisericii Ortodoxe și spre bucuria și mulțumirea tuturor, celor care sunt chemați, ca să vegheze la interesele ei.

Călătorind la Sfintele Locuri, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Regent Miron n'a uitat a se ocupa de posibilitățile întrupării unui gând, care-l stăpânește încă din momentul, când a urcat pentru prima dată treptele primului scaun ierarhic al României întregite. Este vorba de înființarea unei Monastiri Românești, în Sfânta Cetate a Ierusalimului.

Ierusalimul este leagănul a trei mari religii. El este loc de închinare și venerațiune nu numai pentru Creștinism cu toate confesiunile lui vechi și noi, ci și pentru Mozaism, care-și are aci și numai aci toate tradițiunile și gloriile lui și pentru Mahomedanism, care are zidită aci în cinstea Profetului cea mai frumoasă perlă a arhitecturii arabe. Adepții tuturor acestor religii năzuesc, ca măcar odată în viață să atingă și să se închine pământului sfințit prin patima și moartea Acelui „ce caută spre pământ și se cutremură... se atinge de munți și fumegă“. În nici o altă parte a lumii nu cred să se perindeze mai multă lume din toate colțurile pământului și din toate straturile sociale, ca la Ierusalim. Nu numai la marile sărbători ale celor trei mari religii, dar chiar aproape în fiecare zi e cu neputință, să nu fie la Ierusalim, cel puțin câteva sute de excursioniști, porniți din cine știe ce colț al pământului. Nu știu în care altă parte, un popor care vrea, să se afișeze și să-și valorifice drepturile lui la viață, ar putea-o face mai bine, ca la Ierusalim. Aceasta este pricina pentru care toate popoarele mari și civilizate ale Europei și celor două Americi au la Ierusalim misiuni cu clădiri și așezăminte, care formează o expoziție permanentă a puterii și valorii lor morale.

Biserica Română astăzi ocupă locul cel mai proeminent din sânul Ortodoxiei și lipsa totală a ei dintr'un centru religios ca Ierusalimul, nu poate fi fără nici un scoborământ pentru prestigiul ei și al neamului în care ea stăpânește și lucrează, nu numai în fața popoarelor ortodoxe; dar chiar în fața omenirii întregi.

Este în programul Inalt Prea Sfințitului Patriarh Regent Miron ca prin Mănăstirea românească pe care năzuește să o clădească la Ierusalim și prin Misiunea ce va așeza într'nsa, să tămăduiască această mare lipsă, care apasă așa de greu în balanța prestigiului și amorului nostru propriu național.

Pe lângă oficiul de reprezentare și propa-

gandă națională Mănăstirea și Misiunea românească dela Ierusalim va trebui să îndeplinească și alte slujbe, cu caracter practic și de mare folos pentru Biserica și neamul românesc. Ea va trebui — bine înțeles în schimb de plată modestă — să primească, să adăpostească, să ospăteze și să conducă pe pelerini români și mai ales pe acei dintre tinerii cari se pregătesc, ca să fie slujitori ai altarelor și propoveduitori ai Evangheliei în neamul nostru. Gândul Inalt Prea Sfinției Sale este, ca să putem ajunge la organizare de excursiuni regulate cu echipe de studenți teologi, care măcar odată în cursul studiilor lor, să meargă în țara sfântă, ca să se hrănească sufletește și să se inspire în lucrul lor de mai târziu, pe însăși locurile în care Mântuitorul, ai cărui soldați se pregătesc a fi, s'a născut, a învățat, a lucrat, a pățimit, s'a îngropat, a înviat și s'a înălțat întru slavă la ceruri.

Din punctul de vedere al folosului general pentru Biserică, Misiunea românească din Ierusalim va putea, ca în limitele însărcinărilor și instrucțiunilor speciale, ce ar avea dela Inalt Prea Sfințitul Patriarh, să asiste și să sprijinească Biserica Ortodoxă Autocefală din Ierusalim, care, date fiind veleitățile și privilegiile pe care și le discută și revindecă cele trei religii din Palestina și mai ales disputele și certurile dintre înșiși creștinii ortodocși și catolici, are de luptat cu multe și mari greutăți.

Acestea sunt în teză generală dorințele și năzuințele Inalt Prea Sfințitului Patriarh Miron, privitoare pe înfăptuirea mănăstirii și căminului românesc în Sfânta Cetate a Ierusalimului, precum și nădejdiile care se pun pe această înfăptuire. În vederea aceasta s'a și început strângere de mici ofrande și în așteptarea anilor mai buni, pe care-i nădăduim de la Dumnezeu, când budgetul țării va îngădui, se speră că și statul va interveni cu toată solitudinea și largețea, pe care interesele generale național-bisericești o reclamă pentru o astfel de operă. Fiindcă la Ierusalim, fiind vorba, nu numai de o bisericuță și câteva chilii modeste, care să adăpostească câțiva călugări, ci de un așezământ, prin care biserica și neamul nostru să se poată afișa, este absolută nevoie, ca să se clădească o biserică și casă românească, vrednică de noi și binecuvântata noastră țară.

Toate aceste începuturi și tendințe de strân-

gere a rândurilor și colaborare între Bisericele Autocefale Ortodoxe, de unire, dragoste, cunoaștere și stimă reciprocă, precum și asistență, sprijin și ajutor în nevoi și necazuri, trag o brazdă destul de răsărită, în pământul de sute de ani înțelenit, al Bisericii Ortodoxe. Ele înoadă un fir de foarte multă vreme întrerupt și revarsă puternice raze de nădejde, în reînvierea vieții după Hristos a creștinilor ortodocși de pretutindena, care izolați și înstrăinați unii de alții, așa cum trăesc acuma, aproape că nici nu se mai recunosc. Duhul acesta de dragoste, apropiere și conlucrare pentru interesele generale bisericesti, a marilor Păstori și Ierarhi ai Bisericii, nu numai că răspunde celui mai mare comandament al Evangheliei — Dragostea — care este piatra din capul unghiului, sau mai de grabă osia în jurul căreia se învârteste toată doctrina și morala Mântuitorului Hristos; dar ea răspunde și unei necesități sufletești a creștinilor de pretutindeni, care mânați de instinctul firesc al le-

găturii prin credință, năzuiesc spre o mai mare comuniune unii cu alții.

Nu mai puțin însă aceste începuturi și năzuințe sunt titluri de mare cinste și preamărire, pentru acela care este inițiatorul și promotorul lor. Și cinstea și preamărirea aceluia este cinstea și preamărirea neamului, care l'a produs, l'a ales și l'a cinstit cu încrederea și nădejdea sa și în înțelepciunea căruia la o așa de însemnată răspântie istorică, și-a încredințat soarta și viitorul ei.

Fie deci, ca cei zece ani de păstorie ai Inalt Prea Sfințitului Patriarh-Regent D. D. Dr. Miron Cristea, încheiați cu roade așa de bogate și frumoase pentru Biserica și neamul românesc, să fie preludiul unui nou și lung șir de ani și mai bogați în înfăptuiri și roade folositoare, atât Bisericii Ortodoxe în general, cât și Bisericii și neamului nostru, care l'a cinstit și prețuit și căruia Inalt Prea Sfinția Sa slujește cu atâta vrednicie și devotament.

Arhimandrit Dr. FILARET L. JOCU

OMAGIUL STUDENȚILOR DE LA FACULT. DE TEOLOGIE DIN PARIS

Felul de viață de după războiul mondial și înmulțirea relațiilor internaționale de tot felul, au impus Bisericilor creștine, de toate confesiunile, necesitatea de a se cunoaște mai bine unele pe altele.

Acestea au înțeles că nu se mai poate ca o Biserică, ce pretinde că este întemeiată pe principiul dragostei absolute, chiar față de dușmani, să continue a trăi izolată de celelalte, dușmănuindu-le, sau căutând să le ignoreze. Nimic nu trebuie ignorat din cele ce se petrec în jurul nostru, nimic nu trebuie considerat ca indiferent sau inutil. În epoca noastră, mai mult ca oricând, toate națiunile urmăresc, prin schimburile diplomatice, culturale, artistice, etc., verificarea diferitelor valori și curente ce se produc într'un anumit loc. Incontestabil că Bisericile creștine, în general, își au fiecare un sistem de credință propriu, tradiții și organizațiune proprii, și fiecare se consideră depozitara întregii și adevăratei învățături a lui Christos. Niciuna nu va suferi să i se conteste dreptul de a se considera singura Biserică adevărată a lui

Iisus Christos. Din acest punct de vedere privită chestiunea, relațiile între diferitele Biserici ar părea inutile. Și ele au și fost inutile, într'adevăr, până acum în ultimul timp, din cauza intransigenței cu care fiecare Biserică s'a menținut pe pozițiile sale. Fiecare cerea celeilalte, sau celorlalte, să renunțe la punctele dogmatice care o separă sau le separă de dânsa. Negocieri care mai de care mai diplomatice și mai îndelungate n'au dus la niciun rezultat pozitiv.

Iată însă că acum, în ultimul timp, Bisericile creștine — vorbim, mai ales, de cea Ortodoxă, Catholică și Protestantă — au ajuns aproape simultan la convingerea că înainte și în loc de a se întreprinde negocieri de apropiere din punct de vedere principial, oficial, e necesar ca Bisericile să se cunoască în mod exact una pe alta, să-și cunoască viața religioasă una alteia, activitatea misionară, metodele de evanghelizare, etc. Catholicii au trimis călugării lor prin toate centrele însemnate ortodoxe, în scop de a face minuțioase studii asupra Bisericilor de răsărit și a informa

astfel în modul cel mai complex cercurile catolice.

Aceștia au înființat un număr important de reviste care se ocupă cu viața Bisericii Ortodoxe, în general, ca „Les Echos d'Orient“ și „Irenikon“ și au dat la iveală lucruri de seamă asupra Cultului și Dogmaticii ortodoxe.

Protestanții, pe lângă că au organizat cele două mari congrese dela Stockholm, în 1925 și dela Lausanne în 1927, la care au luat parte reprezentanții ai aproape tuturor Bisericilor Ortodoxe în scop de a se pune bazele unei apropieri și colaborări între Biserici în domeniul social—Creștinismul Social—s'au atașat și ei cu căldură de ideea de a se întreține cât mai strânse raporturi între credințioșii diferitelor confesiuni. Și forma cea mai interesantă sub care ei au înțeles să înlesnească aceste raporturi, a fost oferirea de burse gratuite, în Facultățile lor teologice, studenților de altă naționalitate și de altă confesiune. Astfel de burse s'au oferit, încă din 1924 și Bisericii noastre, pentru următoarele trei centre universitare: Paris, Strasbourg și Montpellier.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh, pe atunci Mitropolit Primat, adânc înțelegător al problemelor religioase și culturale, a crezut de cuviință să primească propunerea Facultăților de teologie Protestantă din Franța trimțând studenți români ortodocși ca să ocupe bursele oferite.

De atunci, recomandări de studenți se fac în fiecare an. Dintre foștii studenți cari au făcut studii la aceste Facultăți, cităm pe P. Sf. Tit Simedrea, Vicarul Sf. Mitropolii a Ungro-Vlahiei-la-Montpellier și Paris; pe P. Sf. Nifon Craioveanul, la aceleași facultăți; pe P. C. Părinte Profesor Alexandru Constantinescu, Biserica Sf. Ilie Rahova, la Facultățile din Paris, protestantă și catolică; pe D-l Profesor Universitar Dr. Teodor Popescu — la aceleași facultăți; D-l Profesor sec. Inspector la Culte, — Vasile Ionescu, la Facultatea Protestantă din Paris; D-l Prefect de Studii la Internatul Teologic, Dr. Victor N. Popescu, la aceeași facultate; P. C. Părinte Diacon, Profesor universitar, Dr. H. Roventza la Facultatea din Strasbourg; P. C. Părinte Dominic Ionescu — Biserica Slobozia la Facultățile Catolică și Protestantă din Paris; D-l Profesor sec. Virgil Godeanu la aceleași facultăți și alții. Cităm deasemenea dintre studenții actuali pe D-l Nicolae I. Chițescu,

în ultimul an la Facultatea Protestantă din Paris, care în tot timpul studiilor a fost clasificat întâiul, făcând astfel multă cinste Bisericii și Țării noastre.

În Franța, Facultățile de Teologie sunt confesionale, respectiv catolice și protestante. În afară de Strasbourg, unde este un regim universitar special, Facultățile de Teologie sunt libere, adică nu sunt cuprinse în cadrul Universității. În Paris, sunt două facultăți de Teologie: una catolică și alta protestantă, asupra cărora vom da unele lămuriri.

Facultatea de Teologie Catolică este înglobată în cadrul Institutului Catolic din Paris. Acest Institut aparține Bisericii Catolice Franceze și este pus sub patronajul episcopilor Franței, care-l conduc prin organele lor administrative și universitare fără niciun amestec al Statului. Institutul Catolic din Paris este situat în fosta mănăstire a Carmeliților desculți, martirizați de revoluționari la 2 Septembrie 1792, și cuprinde: A. 3 Facultăți canonice, astfel numite pentru că sunt recunoscute de Papa dela Roma, și anume: de Teologie de Drept canonic și de Filosofie scolastică; B. 2 Facultăți libere, de Drept și de Litere; C. 3 Școale Superioare și anume; de Limbi orientale, de Științe Physico-Chimice și de Agricultură. La facultatea de Teologie a Institutului Catolic din Paris vin studenți din toate diocesele Franței, însă numai cu recomandare specială dela Episcopul respectiv și numai pentru specializare. Studiile necesare pentru preoție se fac în cele două feluri de Seminarii: inferior — Seminarium minus; și superior — Seminarium majus.

Studenții dela Facultatea de Teologie locuiesc cu toții în internatul Facultății, unde se află și Seminarul numit al Carmeliților. Viața lor este admirabilă sub toate raporturile. Este tocmai un punct asupra căruia se cade să insistăm în mod deosebit. Un străin poate învăța foarte multe lucruri din viața petrecută alături de acești studenți.

Timpul lor este organizat cu multă socoteală și disciplină, așa cum este și natural pentru unii cari se pregătesc pentru apostolat și pentru celibat. Ziua întreagă le este ocupată: cu liturghia de dimineață, cu meditațiuni, orele de studiu și cursuri, etc. Masa se ia în comun, alături de profesori. Este un tablou impresionant al mesei în comun, în timpul căreia Profesorii și Studenții se simt apropiați unii de alții, cum sunt copiii de părinții lor.

Studentii sunt poftiți adesea la profesori, unde se întrețin cu tot felul de conversațiuni utile. Adesea profesorul este și directorul de conștiință al unui student. Acesta spune tot ce-l frământă profesorului său, care știe întotdeauna să aducă liniște în suflet. Studentii sunt ținuți să se spovedească și să se împărtășească foarte des, dacă nu în fiecare zi. Concomitent cu studiile, studenții trec și prin diferitele trepte de hirotonie, până la preot.

Timpul de studii la Facultatea de Teologie, propriu-zis, este de 4 ani, obținându-se titlul de „admisibil pentru Doctorat“. De regulă însă, înainte de a intra la Facultatea de Teologie, candidații trebuie să treacă prin cei trei ani de Filosofie Scolastică.

Invățământul teologic este subdivizat ca și cel al Facultăților noastre: Studiul Dogmaticii, al Moralei, Vechiului și Noul. Testament, cu limbile respective Ebraica și Greaca, Istoria Bisericească, Patristica, etc.

Nu putem să nu relevăm caracterul deosebit de important al cursurilor la Facultatea de Teologie. S'a zis că la Catolici, cursurile ar fi lipsite de interes, din cauză că nu ar avea spirit critic, științific.

Este o eroare. La institutul catolic, profesorii sunt întotdeauna foarte critici și nu neglijează să expună nici o teorie din câte s'au emis și se emit în diferitele ramuri ale teologiei. Nu se simt deloc încurcați de păreri contrarii tezelor catolice — venind adică dela Protestanți, sau dela istorici — ci le iau în considerație în mod conștiințios și demn. Știu bine profesorii că n'ar fi niciun folos pentru studenți ca să li se ascundă vreuna din teoriile noi, ci e mai bine să fie preveniți aceștia acum când li se poate da și răspunsul pe care să-l opună atacurilor. Mai târziu când ar ieși din Facultate și s'ar isbi pe neașteptate de păreri adverse necunoscute le-ar fi mai greu să răspundă. Noi nu ne sfiim să afirmăm că la Catolici cursurile ni s'au părut mult mai savante și mai interesante decât în alte părți. Și este explicabil, deoarece acceptând să discute științificește toate teoriile și toate păreriile criticilor, acești teologi caută argumente de tot felul teologice și filosofice și devin astfel nespuse de interesanți. Munca lor e constructivă, pentru menținerea și apărarea edificiului lor dogmatic și prin urmare foarte utilă. Cursurile sunt făcute deasemenea cu multă convingere. Spiritul lor logic îi împiedecă de a avea o atitudine

nehotărâtă față de punctele de credință.

Cei cari s'ar întâmplă să se clatine în credința lor și nu s'ar mai putea reconforta sunt îndepărtați, oricâtă durere ar produce Bisericii acest lucru. Așa a fost cazul celebrului istoric A. Loisy, care a fost profesor de Exegeza Noului Testament la Institutul catolic și care, căzând în exagerările moderniste (adaptarea Sf. Scripturi și a Dogmelor la știința de azi, în mod nesocotit) a fost scos din sânul Bisericii.

La Facultatea de Teologie Protestantă, timpul de studii este de 3 ani, după care se prezintă teza pentru obținerea titlului de bacalaureat în Teologie, care echivalează cu licența noastră. Studentii locuiesc în Internatul Facultății, ducând o viață curată, de dragoste sinceră unii pentru alții și de devotament. Aceeaș atmosferă de apropiere și comuniune între profesori și studenți și acelaș spirit de activitate asiduă. Studentii noștri Români, cari au trecut pe la această Facultate păstrează o amintire neștearsă despre savanții profesori cu renume mondial ale căror cursuri au ascultat aci și despre felul înalt de viață pe care l-au dus.

Dar pe lângă profitul pe care studenții trimiși în străinătate îl au din urmarea studiilor, mai este și acela al observării vieții pastorale a preoților din Apus. Vorbind de Paris, cu care am ținut să ne ocupăm aici, trebuie să spunem că viața religioasă este intensă în acest mare oraș, cu tot renumele lui defavorabil. Valul de necredință care svârlișe departe de biserică aproape întregă populația Parisului a fost de mult domolit și grație zelului preoților, multe suflete sunt salvate de piere. S'a observat dela un timp un curent de revenire la credință de sus în jos. În cercurile distinse, în clasa de sus a Parisului, căldura credinței a început să desmortească inimile înghețate. Familiile alese atât dintre Catolici cât și dintre Protestanți, sunt acum în fruntea a tot felul de opere de binefacere socială și de ajutor.

Dar adevăratele roade de convertire se văd mai ales în împrejurimile Parisului, unde locuiesc îngrămădiți zeci de mii de lucrători. Aceștia erau — și mai sunt și acum, însă în număr mai mic — cu totul înstrăinați de credința creștină și contaminați de idei anarhiste și distructive. Preoții și Pastorii Parisului și-au îndreptat eforturile în aceste lo-

curi. Prin predică, prin organizări de șezători, prin opere de binefacere, acești fii izgoniți de soartă sunt aduși încetul cu încetul pe calea cea dreaptă. Cât sunt de vrednice de văzut grupurile de copilași, cari ar fi fost destinați să devie niște criminali și fără de lege, venind să învețe catehismul și să deprindă obiceiuri bune și curate!

Și pentruca preotul să-și găsească o încurajare, o reconfortare în apostolatul său, s'au fixat pentru preoți așa numita „semaine de retraite“, în timpul verii, când mai mulți laolaltă, fac rugăciuni, iau masa în comun și ascultă îndemnurile și sfaturile superiorului mănăstirii respective. Sunt momente de refacere a forțelor cheltuite, pentru a se relua apoi și mai intens apostolatul. Cel ce scrie aceste rânduri a asistat la săptămâna de retragere a Oratorienilor, la mănăstirea lor din Montsoul, în apropiere de Paris și a fost în mod deosebit impresionat de solemnitatea, demnitatea și pietatea cu care s'au desfășurat lucrurile.

Această săptămână de retragere s'a introdus și la noi după modelul celor din Apus și rezultatele sunt minunate. Cel ce a luat inițiativa să fie introdusă și la noi această practică bine cuvântată, o admirase desigur, altădată la catolici. Faptul acesta ne dispensează de a comenta mai mult acest lucru.

Iată dar că o mulțime de lucruri se pot vedea, învăța și aduce și la noi, prin trimiterea studenților la Facultățile de Teologie din Apus. Și să nu se creadă că printre streini, tinerii noștri studenți ar riscă să-și piardă ceva din patrimoniul lor de credință și tradiții religioase. Dacă ne este permis a aduce aici lucruri din experiența noastră, vom spune că alături de apuseni cari sunt atât de mândri de Biserica, de credința și de toate tradițiunile lor, sufletul nostru este cuprins de un sentiment analog, care se răsfinge cu pietate asupra întregului nostru tezaur ortodox. Acesta ne apare acum într'o lumină limpede și-l admirăm și-l iubim. Când admirația pentru lucrurile altora a vrut să intre în sufletul nostru, l-a găsit ocupat.

Și cu câtă dragoste îl faci cunoscut și acelora care nu-l cunosc și ce mândrie simți când vezi cât de măreț apare, din comparația cu celelalte, acest tezaur al tău! Foarte adeseori ni s'a întâmplat ca, în urma conversațiilor avute cu colegi catolici, să exclamăm

măm fiecare cu bucurie: „Cât suntem de apropiați unii de alții și cât ne asemănăm de mult și totuș, cât de mult ne ignorăm!“!

Iată concluzia naturală ce decurge din această apropiere, din această cunoaștere mai deaproape! Ne asemănăm mult mai mult decât ni se pare și avem tradiții comune mult mai numeroase decât credeam noi. Dar n'am avut dragoste, ne-am urât unii pe alții și ne-am jignit, în loc să ne apropiem și să ne iertăm.

Să nu uităm că, pedealtă parte, avem și dușmani comuni. Bisericile creștine nu trebuie să se dezbine între ele la infinit, atunci când ateii și raționaliștii păgâni nu așteaptă decât să le vadă slăbite și istovite pentru a le nimici.

Aceste lucruri nu se pot medita și înțelege decât dupăce s'a stabilit un contact mai intim între unii și alții. Trimiterea de studenți și mai ales schimbul de studenți dela o biserică la alta realizează acest lucru. Înalt Prea Sfințitul Patriarh a avut viziunea clară a acestui fapt când a trimis pe studenții Săi în Apus. Il putem asigura că viitorul nu va dezminți rezultatul acestei înțelepte hotărâri. Noi care ne-am învrednicit de favoarea acestei hotărâri îi exprimăm aici recunoștința noastră profundă și îl asigurăm de devotamentul și supunerea noastră deplină.

Și acum o dorință. La Biserica Română din Paris, s'ar putea pune bazele unui cămin pentru teologii români, trimisi la studii. P. C. Părinți cari s'au perindat pela acea biserică au înțeles cu toții nevoia unui astfel de cămin, care ar fi atât de folositor Bisericii și Țării noastre.

Cu bunăvoință și sacrificiu din partea Statului, s'ar putea cumpăra imobilul dimprejurul presbiterului — care odinioară a depins întreg de biserică — și s'ar putea realiza acolo lucruri minunate. Sau dacă Statul n'ar putea, Sf. Mitropolii și Episcopii ale Țării ar trebui să se concerteze pentru a studia și realiza acest lucru, contribuind cu toate bănește și având apoi dreptul să propuie Înalt Prea Sfințitului Patriarh să le aprobe la fiecare câte un student sau doi, care să se pregătească pentru nevoile Bisericii.

La umbra Bisericii, o astfel de instituție s'ar putea desvoltă și deveni înfloritoare.

N. CAZACU

UN OMAGIU FILIAL...*)

În momentele mărețe ale sărbătoririi Păstorului suprem al poporului nostru, cu prilejul deceniului unei arhipăstorii ale cărei evenimente s'au înscris deja în istorie, gândul și inima noastră a fiilor Săi duhovnicești aflăți departe de țară, se contopește cu bucurie și iubire în simțământul unanim al întregii Biserici, de omagiu, de devotament și de speranță! Cu atât mai mult cu cât jubileul Părintelui este și al fiilor, al Bisericii însăși, cu ale cărei destine, printr'o minunată orânduire de sus, se confundă ale sale; făcând astfel ca Arhiepiscop Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Primat al României întregite întâi, apoi Patriarh, să nu fie decât trepte pe care Biserica noastră însăși s'a ridicat spre o strălucire și o însemnătate nouă și capitală.

Situația nouă a Ortodoxiei române, împrejurări din afară și mai ales de natură internă a Ortodoxiei, ridică acest moment solemn deasupra unei banalități oarecare dându-i o importanță generală și un sens adânc. Deaceia sunt cugetări ce ni se impun invincibil meditației, astăzi când ne adunăm cu spiritul în jurul Părintelui nostru sufletesc și când din înalta poziție pe care l'a ridicat Dumnezeu, un orizont nelimitat ni se deschide și nouă, în profunzimile căruia cu ochi de ucenici căutăm a întrezări căile Providenței.

N'am cinstit în adevăr această sărbătorire dacă solemnitatea ei nu ar fi un prilej de meditație adâncă și de pătrundere a realităților în mijlocul cărora se schițează drumul Bisericii noastre. — Un drum glorios, dar dealungul unor mari și grele încercări ce sunt de prevăzut, și a unor mari sacrificii și fapte ce sunt de realizat deacum înainte.

* * *

Faptul fundamental dela care derivă semnificația primă a sărbătoririi, este, că ea consacră existența în concertul ortodoxiei, a unei ortodoxii românești cu un rol precumpănitor, nu de simplă entitate, ci de directivă, de însumare însăși a destinelor Ortodoxiei.

În mijlocul groaznicei primejdii ce amenință când deoparte când de cealaltă corabia

Bisericii lui Hristos pe o mare de adversități, când cele două mari aripi ale ei, Ortodoxia greacă și rusă, sunt prinse în vâltoarea năpraznică a războiului pe care li-l fac puterile infernului, a vrut Dumnezeu să le ridice în mijloc întărire și ajutor puternic; o nouă și sfântă oștire în slujba Lui. Deaceia El ne-a sporit poporul și ni-a întregit Biserica. Și mai cu seamă El vrea să ne lărgească și să ne adâncească spiritul, spre a ne pune desăvârșit în slujba și rolul nespus ce ni l'a încredințat... Centru natural între cele două extreme, geografice și spirituale, ale ortodoxismului, Biserica noastră pare predestinată să-i fie inima. — O inimă ce sângerează și suferă împreună, pentru înmulțitele răni și mutilări ale Trupului lui Christos: căci inima nu poate fi separată de trup, dar și o inimă ce este menită să-i reverse din nou puterile de viață. Viața spirituală este unitate; revărsându-o, Biserica noastră va forma unitatea indestructibilă a Ortodoxiei, și va deveni un inel de nespus preț în tezaurul lui Hristos. Pentru această slujbă desăvârșită, puterea ei nu-i poate veni decât dela vechile și sfintele-i izvoare, către care se îndreaptă cu dor, aprofundând senzul străvechi al adevărului pe care are misiunea a-l împărtăși. Și mai ales stând lângă Hristos, care-i va da o ardoare nouă și un entusiasm divin, Biserica noastră va deveni o fortăreață puternică împotriva dușmanilor lui Cristos și centru de unitate și de tărie a întregii Ortodoxii, ce va fi iarăși una cum era la început.

Iată de ce în aceste zile sufletul nostru și al întregului popor tresaltă, ca oarecând al evreilor revenind din robia babilonică: văzând că se ridică din ruină zidurile Sionului spiritual, că se dreg spărturile cortului lui David și că se înalță un steag deasupra popoarelor steag de unire și steag de biruință, pe care este scris numele Domnului. Fie ca Domnul să întărească și să susție necurmat pe Acela căruia, El l'a încredințat, Acela pe care-l sărbătorim astăzi!

Dar dacă această sărbătoare consacră rolul eminent încredințat Bisericii noastre, nu e mai puțin adevărat, că ea consacră și obligații

*) Din partea studenților bursieri la Facultatea de Teologie catolică din Strasbourg.

cel puțin la înălțimea acestui rol. Și această latură prezintă profunzime greu de explicat.

A ridica din ruină și a residi templul lui Dumnezeu este scopul ce impune năzuințelor sufletelor alese ale timpului nostru, scop ce mai cu seamă este scump inimii Prea Înaltului nostru Păstor.

Atingerea acestui scop impune un program măreț și amplu de lucru — Program care în liniile lui maiestroase este schițat și pus în înfăptuire de către conducătorul nostru. Programul acesta este, desigur, dezvoltarea în sensul profund al ortodoxiei — elaborarea ideii ortodoxe a timpurilor noastre.

Aceasta înseamnă scoaterea cât mai mult în evidență a adevărilor ei eterne, arătarea convenienței lor cu aspirațiile și necesitățile timpului, și efortul de a obține în favoarea ei toate avantajele ce acestea le oferă.

Ortodoxia este conștiința fermă a păstrării Adevărului divin. Ea se definește tocmai prin grija eminentă de a-l împărtăși lumii, curat și neumbrit de contingente omenești. Adevărul ei fiind etern și immutabil ea este irevocabil conservatoare, tradiționalistă și-și face o glorie legitimă din aceasta. Acest adevăr este înainte de toate și prin excelență, un adevăr mântuitor: Ea propoveduește pe cuvântul întrupat și jertfit pentru mântuirea noastră, mister de nepătruns.

Neaccesibilele categoriile noastre logice, dar necesitate vitală pentru vieța lumii, inclusiv această formă rațională a ei, el este încredințat unei instituții „sui generis”, ținând parte din mister, parte din realitatea văzută, Biserica.

Exprimate în formule dogmatice, în care limbajul rațional se face serv misterului divin, ea îl distribue lumii prin Ierarhia instituită de Mântuitorul Hristos, pentru aceasta.

Sub formulele dogmatice, acest mister divin rămâne totuși, totdeauna, ca o realitate vie transmisă prin secole tuturor generațiilor și care singură dă sens acestor expresiuni ale ei, transmise și ele odată cu ea și prin ea. În această lumină se înțelege, că funcția conservatoare a Ortodoxiei nu e în sensul transmiterii unor complicate și invariabile construcții raționale prelungite cât mai departe în jurul acelor formule, ci în transmiterea însăși a realității vie, pe care ele o exprimă. Această realitate vie, dimpotrivă, devine principiul intern creator și nespun de fecund al vieții religioase și culturale a omenirii. În el aspi-

rațiile sufletului găsesc prin Biserică la îndemână, o satisfacere și o putere cu neputință de atins prin vre-un fel de ascenziune rațiunea însăși își găsește fundamentele consolidate, principiile ei de bază așezate pe o certitudine nezugduită. Căci aceiași realitate, care în ordinea religioasă este „mântuitoare”, în ordinea rațională este „existentă absolută” și suport al principiilor de care rațiunea se servește în funcțiunea ei de cunoaștere. Astfel că, ea participă idealmente din realitatea supremă, către care și este continuu atrasă; ceiace pentru ea e un impuls de a-și dezvolta indefinit virtualitățile până în limitele acestei realități care e infinită. Lucru care deschide progresului culturii posibilități aproape fără hotar, zborul ei nefiind oprit de nici-o piedică ci dimpotrivă susținut de o inspirație supremă. Astfel caracterul conservator al ortodoxiei așa înțeles, ce nu transmite nici-o formă particulară de cultură, devine forța unică a adevăratului progres și a adevăratei culturi. Și desigur este necesar a-l revela aceluia pentru cari Ortodoxia este numai un lucru al trecutului, pentru a-i încredința că dimpotrivă ea este o misiune a viitorului.

Nefiind produsul nici unei activități logice ci fiind acela care le susține, adevărul ortodoxiei e universal. El conferă adevărata universalitate, — care relevă de natura internă a adevărului și e atracția pe care acesta o exercită în fundul sufletului oricărui om.

Acest apel intern, inefabil, al Adevărului este cel ce face pe om, să depășească treapta individualității ridicându-l la demnitatea înaltă a personalității — acel centru absolut de autodeterminare — atunci când Dumnezeu îl chiamă, tu, și el îi răspunde, da, Doamne, primind în spiritul său asemănarea Făcătorului.

Fiind un centru de atracție, adevărul credinței noastre este în același timp și centrul de unitate cel mai puternic. El stabilește acordul perfect al voințelor însuflețite de o iubire unică, în urmărirea unui bun suprem comun. Deci el revarsă în lume puterea care face milioanele să se îmbrățișeze; și tot el le strânge pe toate într’o comunitate de iubire în profesiunea adevărului unic. Acest principiu de unitate își radiează lucrarea din lăuntru sufletului în afară, în societate. El

ii cimentează indestructibil legăturile, ele fiind însuși Adevărul și Iubirea, și în același timp este și o putere nemărginită de progres. Putere de atracție continuă în cadrele sale, precum și de lărgire indefinită a acestora până a cuprinde totalitatea; putere de acordare a tuturor voințelor în urmărirea unui scop comun, nu se poate ști până la ce rezultat strălucit poate ajunge un efort atât de uriaș!

Meditarea acestor avantagii nespuse ale concepției ortodoxe se impune imperios, mai cu seamă în această epocă de dezagregare.

Societatea noastră se dezagregă din pricina dispariției solidarității superioare, în spirit, a membrilor ei.

Această dispariție este urmarea părăsirii surselor vii ale credinței noastre, ce înviorau vieața superioară în care comuniau voințele.

În lipsă de această comuniune superioară, o groaznică depersonalizare pustiește vieața spirituală a timpului și retrogradează membrii societății noastre la treapta inferioară a individualității organice. Odată cu aceasta, forma adevărată a unității dispăre din lume: individualitățile organice sunt impenetrabile unele altora, și conduse numai de legea unui egoism prim și fundamental, — corpurile se separă, numai spiritul unește, iar spiritul nu poate exista, în adevărul lui înțeles, decât într-o personalitate. Dispariția personalității deschide în lume un gol imens, prin care lasă să reapară neantul primordial! Ea desființează umanitatea în ideie, reducând omul în rândul elementelor. Și acest suicid în spirit nu e decât preludiul altuia, groaznic, în realitate!

Într'adevăr, nimic nu poate compensa omenirea de o pierdere atât de imensă!

Ea răstoarnă sensul dezvoltării culturii, care, din o cultură a spiritului devine o cultură fragmentară a diverselor facultăți puse în slujba satisfacerii apetiturilor inferioare egoiste. În afară de impasul la care o astfel de dezvoltare nefirească duce cultura în propriul ei teren, făcând-o să se întoarcă împotriva și să-și nege propriile ei principii de bază și cufundând-o în incertitudine și relativitate, simptomele imediate ale disoluției, ea accelerează procesul dezagregării sociale, prin amplele posibilități de satisfacere, ce fără nici un principiu superior regulator le pune la îndemâna egoismului individual, dar mai ales al celui colectiv. Căci, unde consecințele devin într'adevăr funeste, este aici. Este

că și noile forme de organizare socială alunecă spre înclinarea ce domină individul, făcându-și dintr'însa, principiul. Cu o singură deosebire, ce derivă din noua stare, că aici egoismul e organizat, iar din limitele înguste ale individului e lărgit până în cadrul aproape nelimitat al categoriilor, grupurilor și claselor sociale și recunoscut prin însuși faptul „de jure“.

Se răstoarnă astfel, oficial, principiile eterne pe cari omenirea, chiar dibuind prin întuneric și în faza începătoare, le-a pus prin instinct superior, la baza așezărilor ei, și pe cari Creștinismul le-a scos într'o complectă și evidentă lumină și le-a pus la bazele culturii europene, drept fundamentele ei de neclintit, al căror fruct și este această cultură. Însă aceasta nu se întâmplă decât în schimbul unui risc îngrozitor: Războiul!

Războiul universal, continuu și fără cruțare! Războiul grupurilor, claselor, popoarelor, raselor! Spiritele clar văzătoare ale timpului nostru nu încetează de a semnaliza primejdia și a da alarma. De aci o întregă literatură de prevestiri sinistre. Căci aceste formidabile egoisme organizate, dorind cu înverșunare, unele împotriva altora, un bun mărginit, amenință din nou să se isbească, făcând să sară, de astădată, în mii de bucăți, corpul nefericitei omeniri, sub titanica lor ciocnire și să termine printr'un cataclism nemai pomenit, ultimul act al tragediei ei. Nimic omenesc, nici un fel de societate, chiar și a națiunilor, nu o poate opri din drumul ei fatal, în care e precipitată de dezlănțuirea puterilor răului. O singură putere poate face aceasta: ea e divină. Biserica o posedă în patrimoniul ei, cel mai scump. E „Spiritul lui Hristos“, spiritul iubirii și al adevărului, principiul intern al unității, condiția absolută a vieții. Numai el poate salva lumea.

Deaceia astăzi, când flagelul ce o lovește este cu un nume simplu și deciziv: impietatea, răul suprem, împrejurări excepționale de grele ne impun în mod imperios a pătrunde în esența divină și mântuitoare a adevărului ce mărturisim; a ne pătrunde și a ne devota în întregime slujbei ei.

Posedăm un adevăr viu: Realitate vie, actuală, prezentă, ce se face simțit, ni se împărtășește. Putere invincibilă, ne oferă posibilități nemărginite de acțiune binefăcătoare și mântuitoare, de progres, spiritual, cultural, individual și social, cu această condiție, să

ne devotăm, să întrebuițăm ceia ce ni se dă și să scoatem toate avantajele ce ni le oferă, altfel totul e pierdut. Lupta răului împotriva binelui în lume a ajuns la un punct atât de extrem, răul se pare atât de aproape de victoria lui efemeră aicea jos, încât a nu da totul, a nu ne devota în întregime, este a nu da nimic, este a se prăbuși totul sub ruină și sub condamnare. A da totul e a câștiga totul.

Avem această încredere neclătită în Biserica lui Hristos, că ea va obține totul, adică salvarea lumii.

Simțim spiritul intradevăr dumnezeesc ce suflă peste ea. Acest spirit înlăuntru face pe păstorii ei să se îndrepte cu dor către isvoarele străvechi ale credinții noastre și să se facă membre lucrătoare ale unui adevăr trăit în adâncul sufletului, viu și dătător de viață și manifestat în opere salutare, iar în afară, el o înclină către o solidaritate universal creștină împotriva răului. Manifestările acestei solidarități au fost congresele creștine internaționale, la care Biserica noastră a luat parte fiind pentru dânsa prilej de a-și arăta în fața lumii, devotamentul pentru Mântuitorul. Și mai cu seamă solidaritatea creștină e acea muncă stăruitoare, de zi cu zi, pentru Hristos, a oricărui creștin. E acel devotament necunoscut și plin de iubire, care în tăcere întronează Împărăția lui Dumnezeu în inimi umile, în mijlocul suferinții și a primejdiei. Căci și astăzi „suntem ca o turmă de oi duse la junghiere“ în mijlocul lumii, iar „sângele martirilor“ e și astăzi „sămânța creștinilor“ !

Această solidaritate are deasemeni și o formă culturală: trimiterea de studenți teologi ortodocși în centrele străine de cultură teologică creștină. Printre aceștia avem onoarea de a ne număra și noi studenții întreținuți la Facultatea de Teologie catholică din Strasbourg prin îngrijirea materială și duhovnicească a Înalt Prea Sfinției Sale ilustrul sârbătorit. Căruia, în această distinsă împrejurare, suntem în deosebi de fericiți a-i aduce omagiul recunoștinței noastre, cum și asigurarea devotamentului nostru întreg pentru marea Sa operă de restaurare creștină și ortodoxă.

Favoarea Stăpânului nostru ne înlesnește a lua cunoștință și a ne asimila ceia, pretutindeni, e profund uman și universal creștin. Lucru care, nu-i decât în acord cu ideea or-

todoxă, care e idee universală. Încât, așa zicând, ortodoxia își găsește pretutindeni elementele adevărului său, bineînțeles degajându-le de ceia o desvoltare istorică determinată va fi introdus înrânsele contingent și particular.

În special din punct de vedere al problemei capitale și actuale: atitudinea Bisericii în fața desagregării moderne, poziția noastră este cât se poate de prielnică pentru observarea desvoltării acestui proces, în fazele cele mai înaintate, cum și a mijloacelor și modalităților practice ce se întrebuițează spre a-l stăvili. Interesul predominant al timpului nostru cade pe chestiunile de organizare socială și are un caracter eminent practic. Lupta împotriva religiei creștine este dusă pe acest teren, iar valorificarea principiilor ei divine nu se poate efectua într'o evidență de largă anvergură, decât tot pe acest teren. Aceasta face ca atențiunea și încordarea lumii creștine să se îndrepte spre el; toți fiind de părere, că trebuie arătat necredinții, că nu se poate trăi, decât într'o „cetate a lui Dumnezeu“. Deaceia când temeliile cetății pământești se clatină, subminate de egoismul feroce, amenințând să acopere sub sfărâmături pe cei dinrânsa, efortul conducătorilor creștini se îndoește, în a cimentă temeliile cetății lor și a le organiza practic, spre a fi un loc de scăpare pentru cei ce se refugiază într'insele.

Cunoașterea problemelor sociale, a modalităților practice de rezolvare și experiența făcută cu ele în alte medii creștine este un instrument nespus de necesar în aceste timpuri și Bisericii noastre. Acest instrument pus în slujba adevărului dătător de viață, cu zelul și entuziasmul de care acesta animă păstorii Bisericii și cu metoda științifică și disciplina riguroasă de care are nevoie orice acțiune mare și urmărind un scop capital, ca aceasta, mai ales în complexitatea inextricabilă a împrejurărilor de față, va stăvili și va învinge formele răului modern la noi, spre fericirea poporului credincios și marea înflorire a Bisericii noastre.

Deaceia deși împrăștiți și departe ne simțim fericiți știindu-ne, conlucrători, în slabele noastre puteri, la mântuirea poporului nostru, împreună cu cei ce la vatra ortodoxiei noastre adâncesc sensul profund al adevărului ei, adăpându-se la vechile și sfintele-i isvoare și cu acei ce pe câmpul de onoare al apostolatului, fac față greutăților de tot felul, pentru

apărarea și propoveduirea ei. Împreună cu întreagă această mare și credincioasă oștire ne îndreptăm astăzi privirile către Conducătorul ei suprem. Și când Domnul, Cel ce L'a pus să întărească Biserica noastră mărită și înaltă adaogă la cununa strălucită a demnității și darurilor sale, prestipiul și majestatea nouă a vrâstei înaintate, a cărei înțelepciune adâncă și imperturbabil calmă este reflexul însăși al înțelepciunii eterne, înălțăm ochii noștri la cer; și în limpezimea luminii, ce se revarsă de acolo, contemplând scopul nostru suprem și dându-ne seamă și de primejdiile nespuse ce i se opun în cale, împreună cu toate milițiile spirituale ne strângem animați de o ardoare nouă și o disciplină de fier în jurul Aceluia pe care Dumnezeu L'a

pus stâlp și întărire a adevărului în lume, symbol al unității și chezașie a isbândeii. Și în aceste clipe solemne, înălțăm din adâncul sufletelor rugăciunea noastră către „Mai marele păstorilor“ cel ce a dat Bisericii Sale promisiunea eternă a invincibilității, iar conducătorilor ei urmași ai Săi și ai apostolilor, puterea de sus. Il rugăm smeriți, să o dea deplin Păstorului nostru spre a fi în mijlocul văltoarei luptei credinței, reazem și tărie de neînvinș oștirii Sale. Il rugăm încă să-i acorde sănătate și mulți ani spre marea înflorire a Bisericii noastre ortodoxe!

PETRU M. POPESCU

Student la Facultatea de Teologie
catolică din Strasbourg

OMAGIUL CEREVRILOR PASTORALE

PROTOPOPIATUL I BUCUREȘTI Cercul Pastoral Dichiu-Tirchilești

Fraților,

Binecuvântarea lui Dumnezeu se revarsă asupra unui popor prin Aceia, pe care i-a pus în dregătorii și mai ates prin Aceia, care sânt chemați să conducă sufletele oamenilor, la pășunea duhovnicească și isvorul cel curat al credinței.

La vremuri mari și însemnate, Celatotputernic ridică persoane destoinice, care prin viața lor și prin felul de a conduce, fac să cultive și să rodească toate aspirațiunile, prin îndemnuri spre bine.

Dumnezeu în înțelepciunea lui a făcut, ca pe scaunul de șef al Bisericii României întregite, să ridice pe Acea persoană distinsă și vrednică, care de zece ani ne conduce cu toată priceperea — pe *I. P. S. Mitropolit Primat D. D. Miron Cristea*. Înțelepciunea și destoinicia Sa au făcut ca acest Scaun să fie ridicat la rangul de Patriarh — și deci credința strămoșească, ce a plămădit neamul românesc, să aibă în acest timp, pe cea mai aleasă persoană, care să întrupeze rolul cel mare al aspirațiunilor trecute și viitoare.

Înalt Prea Sfinția Sa a fost chemat de pronia divină, să țină în mâini facla credinței strămoșești,

ca astfel în urma împlinirii visului de aur, să lumineze calea drept credincioșilor, la închegarea sufletească a neamului românesc, ce are menirea de a fi streaja neadormită a credinței, culturii și învățăturii sănătoase, fără care nu se poate merge înainte.

Rolul cel mare, pe care l'a avut în trecut biserica română și de care s'a ținut seama de factorii răspunzători, când au ales în Înalta Regență pe Șeful Bisericii neamului, este cea mai aleasă dovadă, că persoana Înalt Prea Fericitului Patriarh *D. D. Miron*, este nu numai vrednică, dar cea mai distinsă îndrumătoare a credinței și culturii naționale.

Dacă vom face un mic popas, spre a ne uita în urmă cu zece ani, de când Prea Fericitul nostru Patriarh, a fost chemat la conducerea Bisericii române, vom vedea, că s'a lucrat în atâtea direcțiuni, în cât oricine trebuie să recunoască destoinicia și priceperea vrednicului Conducător.

Prin îndrumarea în munca extra bisericească a clerului, preoțimea română ortodoxă a fost chemată să lucreze nu numai pentru păstrarea credinței strămoșești, dar i s'a deschis un nou câmp de activitate, în care să se sădească florile bunelor moravuri și îndrumări, mai ales astăzi, când se simte atâtea trebuință de ele.

Conferințele ce se țin regulat la cercurile pastorale, sunt atâtea lumini, ce se aprind în sufletele credin-

cioșilor, nu numai în Duminici și sărbători prin slujbe și predici, dar o oră pe săptămână de reculegere sufletească, face să se înalțe cât mai sus, aceia cari se îndulcesc de bunele îndrumări ce se dau, însoțite de imne religioase, ce fac pe om să înțeleagă, că menirea lui e mai înaltă decât aspirațiunile trecătoare ale acestei vieți.

Indemnul de a lucra fără preget pentru luminarea sufletului și căldura inimei, arată în de ajuns preocupările înaltului erarh, de a face ca fiecare să fie convins, că aceste daruri nu sunt ale pământului, ci ale cerului, pe care Dumnezeu le revarsă cu îmbelșugare asupra acelor cari știu să se folosească de ele.

Noua organizare bisericească și felul cum toți sunt chemați să lucreze în biserică, pentru înaltul ei ideal, rostul întrunirilor creștinești la cercurile pastorale, ca în timpurile primitive ale creștinismului, tactul demn cum biserica este condusă, face a înțelege în vrednicul Conducător, pe bunul păstor, ce ține turma lângă sine și cu toiagul păstoriei o apără de tot ceiace este rău, îndemnându-o la apa cea vie a credinței.

Sufletele noastre tresaltă de bucurie și suntem mândri de vrednicul nostru Arhipăstor.

De aceea într'un suflet și într'o gândire, să înălțăm rugi către bunul Dumnezeu, să dea zile cât mai îndelungate Prea Fericitului nostru Patriarh D. D. Miron, ca în înțelepciunea cu care a fost înzestrat, să ne conducă tot așa de bine pe calea dreptei credințe, potolind toate furtunile și apărându-ne de tot răul văzut și nevăzut.

Trăiască mulți ani în pace și sănătate, Amin.

Preot Econ. N. I. RĂDULESCU
Președintele Cercului pastoral
Dichiu-București

PROTOPOPIATUL II BUCUREȘTI Cercul Pastoral Cărămidarii-de-Jos

„Ale Tale dintru ale Tale”.

Fraților,

In vremelnica calitate, de colaborator la conducerea regiunii București a societății Ocrotirea orfanilor din războiu, L-am cunoscut foarte de aproape pe I. P. S. Dr. Miron Cristea și m'am încredințat îndată de adevărul, spus în cuvântarea de salutare, ce i-o adresă ca sol al Ardealului, d-l profesor Petre Gârboviceanu și în care îl prevesteă că va fi înaltul conducător spiritual al „Mamei neamului românesc” (sf. biserică ortodoxă română). Pronia cerească împlinește această prevestire la 18/31 Decembrie 1919, când Țara și Regele îl aleg pe I. P. Sa ca Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Primat al României. Imediat, după

alegere, prima poruncă ce o dă, este aceia de a poruce la adunarea de cărți românești pentru frații din provinciile desrobite.

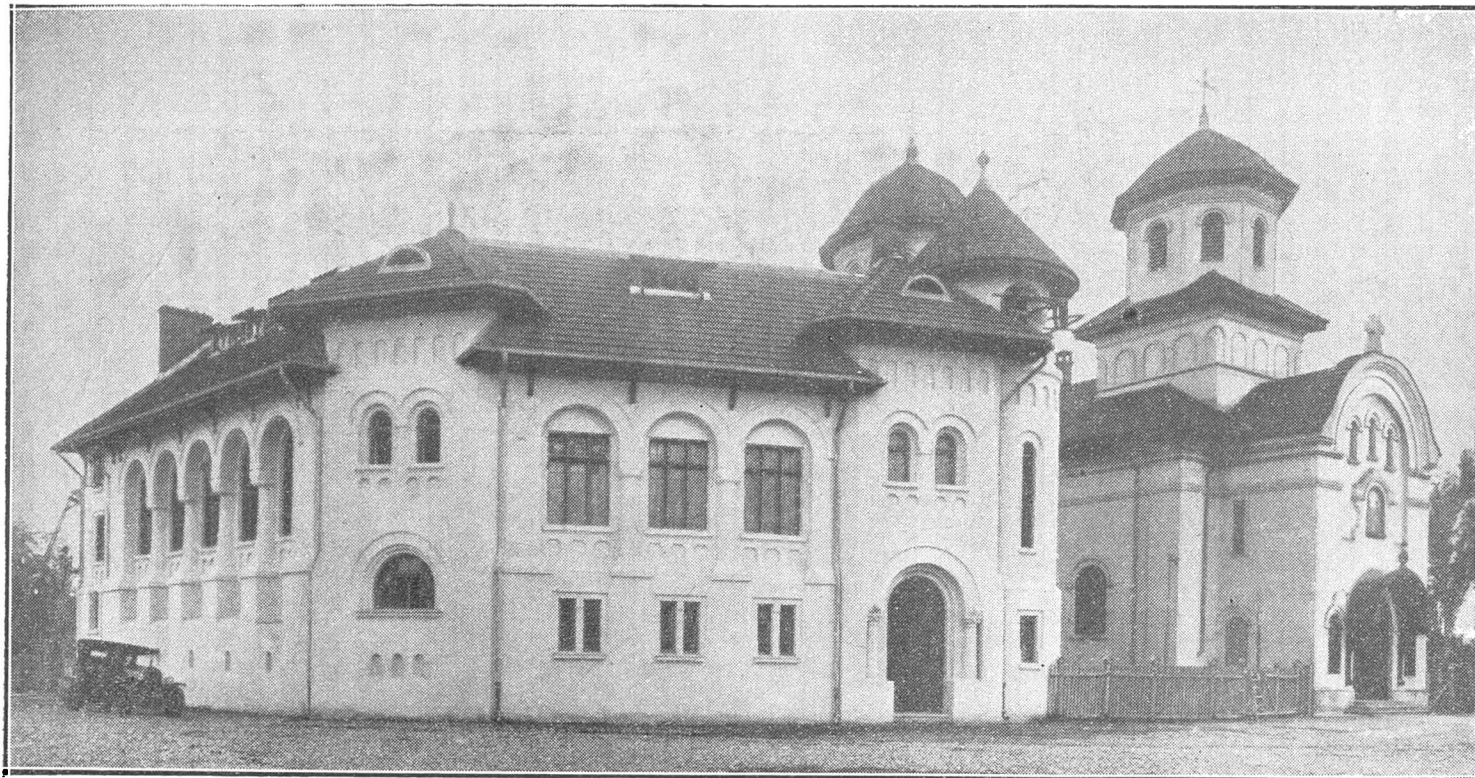
Neuitate și slăvite de istorie vor rămâne apelurile Sale de unire și de conlucrare ale tuturor factorilor competenți pentru prosperarea patriei întregite și a bisericii ortodoxe române. Imprumutând tuturor și din belșug, din căldura și lumina sa, scrie preoților, „să urce treptele amvonurilor și să vestească de acolo cele ce slujesc pacea și toate, cele ce sunt, spre a ne face mai buni unii pe alții. Să iasă preoții cu luntrea misiunii lor mai la largul vieții obștești și să ia parte la toate mișcările școlare, culturale, sociale, umanitare, filantropice, patriotice și să stea, după putință, în fruntea lor, sau să-și îndeplinească partea lor de muncă, ca simplii gregari”. Recomandă tuturor carte, carte și iar carte, inzistând la toate privilegiile, că biserica nu poate ajunge învățătoare, dacă preoții nu-și fac o temeinică pregătire, încingându-se cu armele cunoștințelor celor mai superioare. Intru atingerea acestui țel, ordonă pentru ei, cursurile biblice și ceasurile de perfecționare în ale cântării bisericești, dela Societatea clerului, precum și cetirile biblice, pe cercuri, pentru preoții dela periferie.

Săptămâna de reculegere, atențiunea dată conferințelor generale pastorale și mai ales alegerea subiectelor acestor conferințe, precum și Academia de muzică bisericească cu Seminarul monahal de mai târziu sunt tot atâtea verigi prețioase pentru atingerea scopului cultural dorit.

Legea pentru organizarea bisericii ortodoxe române, cum și cinstirea ei, prin patriarhatul ortodox român, sunt tot rezultatul vrednicilor I. P. S. Sale. Participarea în regență dela 20 Iulie 1927, o socotim tot ca o răsplată personală a acestor vrednicii.

Fraților,

Noi, cei din Cărămidarii de jos, fiind încurajați, în mod excepțional de I. P. S. Sa, am intensificat și mai mult mișcarea culturală, existentă atunci, și în 1921, reușim să ne facem chiar un local propriu mișcării culturale, *cel dintâin ateneu popular din Capitală „Căminul moral, cultural și economic al parohiei Cărămidarii de jos”*. I. P. S. Sa se face chiar primul membru fondator al *însluțirii noastre* într'un chip atât de minunat, în cât trebuie să-l cunoască tot Românul. Sfârșind construcția sălii de conferințe și cum suma cheltuită eră toată împrumutată, am rugat Tipografia Cărților Bisericești, să ne tipărească niște apeluri. Un trimis al I. P. S. Sale la acea tipografie, ca să-i aducă niște corecturi, văzând apelurile noastre, i-a prezentat un exemplar; iar I. P. S. Sa l-a retrimis îndată la administrația tipografiei cu una mie lei pentru instituția noastră.

ATENEUL POPULAR CĂRĂMIDARII-DE-JOS

Eră prima donație, ce am primit-o, când ne-am dus să ridicăm apelerile tipărite și a fost foarte norocoasă. Au urmat-o altele în așa măsură, în cât mica sală de atunci, s'a transformat în marele palat cultural de azi, în care intră circa 1000 persoane și a cărei inaugurare s'a făcut cu un deosebit fast în ziua de 30 Decembrie 1928, în prezența M. S. Regina Maria a României, M. S. Regina Marioara a Jugo-Slaviei, A. S. Regală Principesa mamă Elena, I. P. S. Sa Patriarh Regent, dl. Ministru Răducanu, precum și reprezentanții diverselor autorități și instituții. Încă din anul 1921, am utilizat modesta noastră bibliotecă publică, inaugurată cu un deosebit fast încă dela 27 Martie 1921 și am ținut șezători artistice-culturale, însă totdeauna cu colorit religios, în după amiaza tuturor Duminicilor, dela 15 Octombrie la 15 Maiu al fiecărui an. Am fost ajutați alternativ de corurile studenților în Teologie, al seminariilor Central și Nifon, al școalei normale pentru învățătura poporului român, al liceelor Cantemir și Mihaiu Viteazul, al școalelor primare 11 băieți 11 fete și Cuza Vodă. Ne-a dat sprijinul Asociația creștină a femeilor române și multe alte asociațiuni de muzică vocală sau instrumentală, precum și diferiți artiști; iar în măsură mult mai mare de inșiși membrii ateneului nostru. Cu mijloacele materiale, puse la îndemână de Bc. sf. Trifon, de onor. Cassa Școalelor și a Culturii poporului sau de Primăria Capitalei, am putut acoperi unele deplasări în așa măsură, în cât nu a rămas chestiune religioasă-morală, culturală sau socială, care să nu fi avut persoana competentă pentru tratarea ei. Slujitorii sfințiți ai altarelor, juriștii, medicii de seamă, profesorii de toate gradele ne-au dat cel mai larg sprijin și le păstrăm toată recunoștința noastră.

Fraților,

Încă din 1922, datorită dispozițiilor luate de I. P. S. nostru stăpân, în afară de lucrarea din căminul cultural și despre care am amintit aci, paralel, concomitent cu ea, noi am mai avut prețiosul aport adus de părinții: Gh. Gheorghiu dela biserica Dobroteasa, pâr. V. Bejenaru, ajutorul nostru dela Cărămidarii de jos, pâr. Alexandru Luca dela biserica Foișor, părintele Ștefan Georgescu dela biserica Apostol, părintele ieromonah Valerian Ștefănescu dela bis. Târca, părintele decedat Iordache Dumitrescu și pâr. Ștefan-Popescu, foști la biserica Manu-Cavafu, pâr. Gh. Popescu și decedatul Vasile Georgescu dela biserica sf. Nicolae Broșteni, părinții G. Georgescu, Th. Crețescu și decedatul Ilie Oprescu dela biserica Slobozia și părintele Petre Grigoriu dela biserica Alexe, cu cari am alcătuit primul cerc cultural pastoral nr. 4 și cu sediul la noi, în Cărămidarii de jos. Temerile de nereușită ale ședințelor religioase publice, pe care

le-au manifestat unii frați în prima ședință de constituire, dela 4 Februarie 1922 au fost risipite în ședința publică demonstrativă, ce fusese organizată pentru a doua zi, Duminică 5 Februarie 1922, în sala Căminului Cultural. Concomitent cu cele din cămin, asemenea ședințe s'au mai ținut rotativ la biserica Apcstol, Târca, Foișor, Manu-Cavafu și Alexe, toate cu un succes destul de mulțumitor. Nu trebuiesc uitate ședințele intime din Februarie, Martie și Aprilie 1922, când actualul Referent cultural, pâr. Manea Popescu în orele de seară și la slaba lumină a unei lămpi, în mica noastră cancelarie de atunci, aprindea în noi preoții, lumina cea vie din Apocalips.

În luna Noembrie 1924, acest cerc este întregit cu tot personalul didactic al școlilor primare Nr. 24, 11 băieți și 11 fete și cu toți frații preoți ai aceluiași biserici, mai puțin Foișorul și Târca. Sub această formațiune își continuă ședințele rotativ în școlile sau bisericile respective, ajutat de corurile aceluiași școale, până la Noembrie 1925, când se reface sub cercul Nr. 5, fără școală, însă cu frații preoți C-tin Moisiu și decedatul Iordache Dumitrescu dela biserica Manu-Cavafu, părintele V. Bejenaru dela Cărămidarii, pâr. Petre Crigoriu dela biserica Alexe, pâr. Gh. Gheorghiu dela biserica Dobroteasa, pâr. Ștefan Georgescu dela biserica Apostol, părinții N. Tomescu și Th. Crețescu dela biserica Slobozia, pâr. Gh. Popescu dela Sf. Nicolae-Broșteni, pâr. Petre Popescu dela parochia Șerban-Vodă și pâr. N. Stoicescu dela parochia Progresul. Sub această formațiune își ține ședințele numai în sala Căminului cultural Cărămidarii de Jos și în fiecare Sâmbătă seara.

S'au citit și s'au explicat ireproșabil 18 capitole ale sf. evanghelist Mateiu, rânduindu-se toți frații preoți ai cercului în afară de părinții Gh. Gheorghiu, Șt. Georgescu și Th. Crețescu, iar corul căminului și câteodată toți ascultătorii, au executat frumoase cântări religioase, pe care le învățau sub nediscutata îndemănare a fostului nostru maestru de muzică, d-nul Gr. Iosub. Neuitate vor rămâne serile acelea!

Deși frații preoți se pregăteau în deajuns și deși între dâșii erau neîntrecuți mănuitori ai cuvântului ca: P. C. Protoereu C. Moisiu, pâr. N. Tomescu și alții, totuși pentru a da o strălucire și mai mare lucrului nostru, am rugat și ne-au rostit cuvântul Domnului și alți distinși vorbitori ca: P. C. Archimandrit Scriban, P. C. Profesor universitar Dr. I. Popescu-Mălăești, pâr. referent Manea Popescu, pâr. Petre Partenie, pâr. dr. Marin Ionescu și alții.

În toamna anului 1928, primește numele de Nr. 8 și e format numai din smerenia noastră, pâr. V. Bejenaru, colegul nostru și pâr. Protoereu C. Moisiu dela biserica Manu-Cavafu; iar cu începere din 1929,

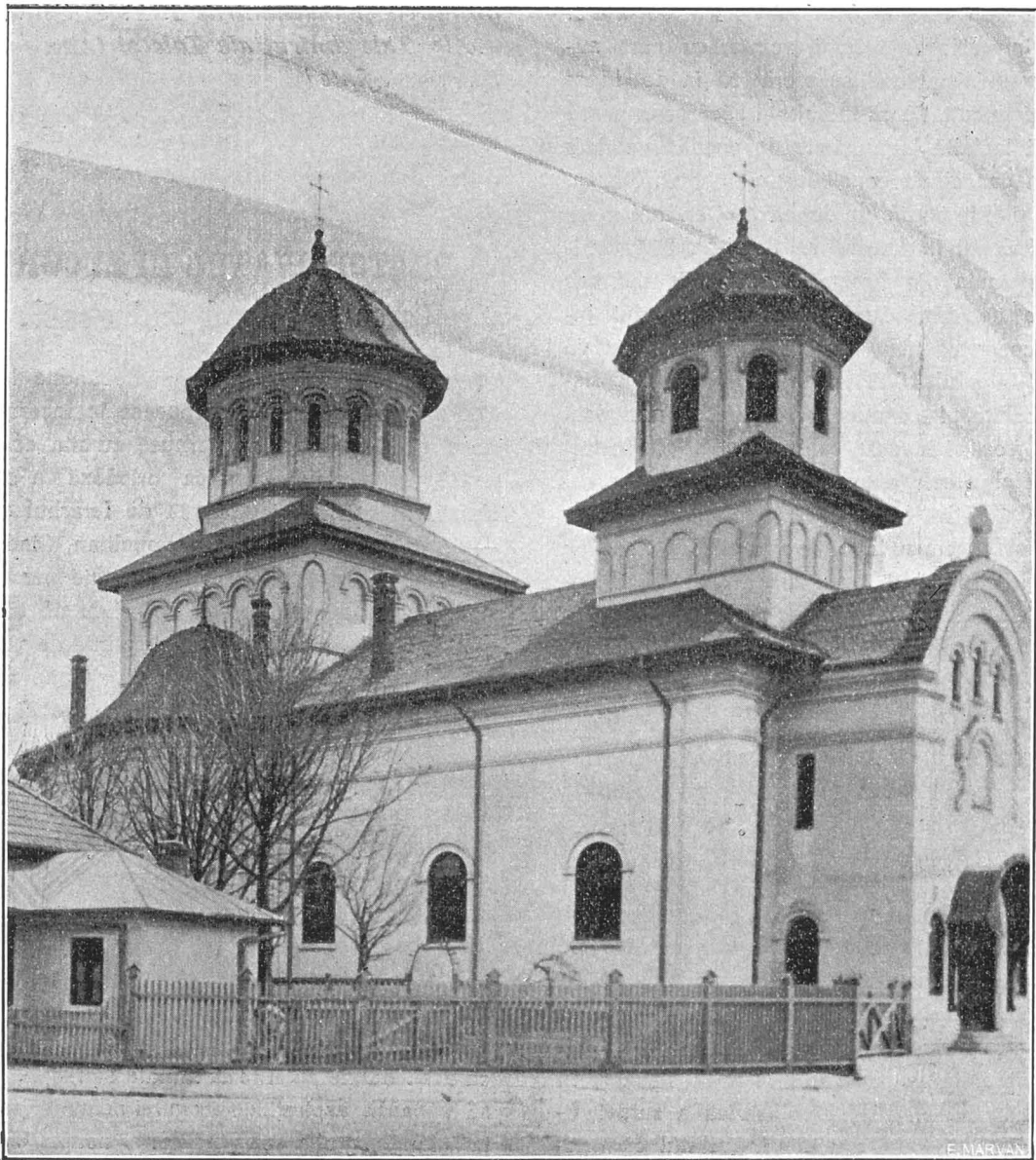
primim încă un vrednic coleg de muncă în părintele Vasile Popescu, numit ajutor în parochia Manu-Cavafu. În această formațiune și-a ținut ședințele în 1928 în sf. biserică, Joia seara; iar din toamna anului 1929, în fiecare Sâmbătă seara, la orele 6, după ce le-am unit cu serviciul Vecerniei, oficiat în sobor de toți colegii preoți, ajutați de cântăreții ambelor parohii.

În anul 1928, am tratat din diferitele subiecte,

levăm că ședințele acestui cerc, pe care le-am ținut în sala Căminului au fost întotdeauna cel puțin împărțit mai populate decât cele ținute în sf. biserică; iar șezătorile duminicale mixte ale căminului propriu zis au fost întotdeauna foarte suprapopulate.

Fraților,

Mișcarea aceasta misionară a cercurilor culturale pastorale a fost întregită și în parochia noastră, chiar

BISERICA CĂRĂMIDARII-DE-JOS

date de Sf. Mitropolie; iar anul acesta, am început explicarea serviciului liturgic. Dela început, din 1922, când i s'a dat smereniei noastre însărcinarea de a conduce acest cerc, afirmăm că colegii preoți i-au dat toată atențiunea cuvenită. Nu pot spune același lucru și despre toți frații cântăreți. Mai ținem să re-

dela început, tot după îndemnul I. P. S. nostru Stăpân, prin ajutorarea săracilor din sursa „Discului milii creștine” și pe care I. P. S. Sa îl creiază încă din 1921. Prin generozitatea și hărnicia consilierilor noștri parochiali și prin micile subvenții, date anual în acest scop de Bc. sf. Trifon, am putut ajuta în

fiecare an pe săracii noștri cu îmbrăcăminte, cu lemne, cărți și taxe școlare copiilor silitori etc. Aceste ajutoare se cifrează în anul 1926 la lei 20.801 ; în anul 1926 la lei 23.003 ; în anul 1927 la lei 40.150 ; în anul 1928 la lei 32.696 ; iar în anul 1929 la lei 45.136. Se menționează că, în sumele de mai sus, nu se cuprind cămășuțele, rochițele, pantalonii, șorțurile de uniformă și hainele refăcute etc., pe care un număr restrâns de creștine le lucrează în fiecare an pentru copiii săraci și încă din 1925, sub conducerea tovarășului nostru de viață. Este foarte impresionantă bună voința, cu care auditoarele cercului pastoral se oferă să ia de lucru pentru acești micuți, fie că lucrul și-l săvârșesc acasă sau lucrează laolaltă la mașinile de cusut, instalate provizoriu în cancelaria consiliului parohial. Pânza, ștofa, ața și mărunțișurile se donează. Cea mai mare cantitate s'a donat în fiecare an de d-na Figi, vrednica soție a unuia din directorii fabricii de bumbac din parohia noastră. Ca o ilustrare a lucrului înfăptuit de acest comitet așa zis al asistenței, vă amintim că, în anul 1928 numai, a lucrat și a distribuit 26 rochițe, 44 cămăși, 52 perechi pantaloni subțiri sau groși, 12 veste călduroase și 43 șorțuri de uniformă plus cele câteva haine și paltoane refăcute.

Dispensarul cu consultațiunile gratuite de 2 ori pe săptămână pentru copii, ca filială a societății Principele Mircea, susținut și instalat în încăperile Căminului nostru, completează opera de asistență a parohiei.

Însăși restaurarea completă a bisericii, arse în 1922 și al cărei comitet de restaurare a fost prezidat de I. P. S. Sa Prea Fericitul Patriarch, este încă un prinos, ce i-l aducem tot din ale Sale.

Fraților,

Lucrarea religioasă a cercului pastoral din sf. biserică, șezătorile artistice-culturale moralizatoare ale căminului, sporirea și utilizarea tot mai mult a bibliotecii parohiale cu colportagiul de cărți și icoane, lucrarea comitetului de asistență cu dispensarul medical și distribuirea de ajutoare celor în lipsă și în suferință, utilizarea tot în spre biserică a sursei financiare sf. Trifon, toate grupate în palatul căminului cultural al parohiei Căramidarii de Jos sunt atâtea pietre modeste, pe care le-am adunat cu ajutorul lui Dumnezeu și din îndemnul P. S. S. nostru Patriarch și Regent în cei zece ani de archiepiscopie ai I. P. Sfinției Sale. *Azi, când își serbează această aniversare, i le depunem cu toată smerenia la picioarele Tronului și îl asigurăm, că ne vom sili să le sporim, să le facem cât mai strălucitoare și cât mai prețioase.*

Ne vom sili, prin dragostea dintre noi și către I. P. S. Sa, *să le cimentăm în așa fel, în cât ele să împodobească nu numai mitra Sa patriarhală, dar să fie și contribuțiuni însemnate la încheierea granitului ortodox român, pe care nimeni și cu nimic să nu-l poată sfărâma.*

Așa să ne ajute Dumnezeu ; iar I. P. S. Sa, Prea Fericitul Patriarch Regent, D-l D. Dr. Miron Cristea să trăiască ani mulți, ca să se poată bucura de roadele muncii, isvorâte din inițiativa și îndemnul I. P. S. Sale.

Ale Tale dintru ale Tale și întru mulți ani Stăpâne Sfinte !

Preotul GH. I. PĂUNESCU

PROTOPOPIATUL III BUCUREȘTI Cercul Pastoral Cuibu-cu-Barză

In ceasul glorios al biruinții dobândite la sfârșitul marelui războiu ce ne pusese la încercare forțele noastre naționale și ne cernuse cu sita deasă a istoriei internaționale, biserica ortodoxă a strămoșilor noștri eră cernită și văduvită de Ierarhul ei suprem — demisionat din scaunul metropolitan, fiindcă fusese istovit de bătrânețe, lipsit de energie necesară anurat și copleșit de sfinți mai slabi de înger de cât dânsul. Vina omului eră atunci sporită de patriotismul cald al celor, cari nu puteau să uite mormintele proaspete ale celor cari sângeraseră pe câmpurile de bătălie ! Doi episcopi plătiseră cu viața greșala lor de moment exploatată de mânia fanatică a unor anumite grupări politice. Dacă poporul iartă conducătorilor săi greșeli mari în timp de pace, pedepsește cu necruțătoare asprime greșelile chiar mărunte semănate în timp de războiu. O greșală mărunță și de un moment a unora dintre conducătorii noștri spirituali umbrise întru câțva nimbul glorios al bisericii noastre strămoșești.

Eră nevoie atunci de o personalitate bisericească care să adune puterile sfărâmate și risipite ale nației, să unească aspirațiile întregului neam și să lumineze iarăși prestigiul secular al bisericii noastre strămoșești.

Istoria vieții unui neam își umple golurile și își completează locurile cu puteri de compensație și cu persoane competente. Trei mari personaje deopotrivă din viguroase erau chemate pentru scaunul de mitropolit al țării : I. P. S. Patriarch Miron, I. P. S. Mitropolit N. Bălan și P. S. Episcop Vartolomeu — Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Miron a fost chemat de oameni și ales de Dumnezeu să formeze cheagul unitar al organizațiunii noastre po-

litice-bisericești, să reinvieze și să reintregească gloria de odinioară a bisericii noastre ortodoxe.

Războaiele sdruncină puterea de rezistență a instituțiilor! Biserica nu fusese scutită nici ea de birul uzajului pricinuit de războiu! Înaltul Ierarh avea chemarea de a reșeză mitra arhierescă în scaunul de venerație vizuală a poporului, pentru că după aceea s'o imprime în sufletul viu al nației! Necunoscut nouă și necunoscutor al oamenilor și al situațiilor de aici, a examinat, cu înțelepciune și cu puteri de riguroasă precizare, toate rezorturile tainice ale lipsurilor și ale plusurilor noastre sufletești!

Guralivii au amuțit un moment! Mercenarii condeilor s'au derutat! Cimoteniile și-au temperat pe îndelete pretențiunile abuzive ce se îndătinaseră ca o stare firească și normală a funcționării noastre eclesiastice!

Spiritul administrativ, râvna culturală, economia gospodărească, priceperea politică, economia legislativă și finețea realizărilor practice l-au impus dela începutul arhipăstoriei ca Păstorul visat de poporul *îndreptățit să-l aibă* prin jertfele de care detese dovadă și impus de *dreptatea istorică* a vremurilor de încercare prin care trecem.

Trebue să voiești să învingi toate greutățile și piedicile vieții, dar să te ferești de a-le naște. Înaltul prea Sfințitul nostru Patriarh a știut dela început să birue toate greutățile ce-i ieșeau în cale, ferindu-se totdeauna de a-și creia singur greutăți, Nu trebue să judecăm oamenii ca pe un tablou, ca pe o figură, la prima și singura vedere; *ei mai au un suflet, mai au o inimă, pe care trebue să-le aprofundăm, fiindcă valul modestiei acopere meritul* și masca ipocrizei ascunde răutatea. Deceniul de fericită arhipăstorie ne-a oferit prilejul să-l cunoaștem pe Înaltul Prea Sf. nostru Păstor ca spirit eroid certat cu toate metehnele și slăbiciunile sufletești și împodobite. Cu toată armătura luptătorului moral: Trândăvia este mama vițliului, iar îngânfarea este mama ridicolului, muncitor, străin de pregetare și popular; vrăjmaș hotărât al îngâmfării, Venerabilul nostru Stăpân nu s'a sfiit de răutatea lumii sau de perfidia celor mici la suflet și mari în situații. A face tot ceace poți, este dela om; a face tot ceace nu dorești, este dela Dumnezeu. Despre Înaltul Prea Sfințitul nostru Patriarh putem spune că a realizat nu numai ceea ce a putut, ci și tot ceea ce „a dorit“, ceea ce ne dă odată mai mult încredințarea că Bunul Dumnezeu l-a ajutat și l-a călăuzit în munca uriașă de realizări nenumărate. Toate rezultatele bogate ale unei încordări spirituale de zece ani nu-l pot mulțumi în așa măsură încât să-și creadă întreaga datorie împlinită și întregul său program îndeplinit. Numai sufletele neînțelese se pot îndestula ușor cu propriile lor sforțări

și înfăptuiri; spiritele înalte se cunosc tocmai prin necurmata lor nemulțumire și frământare. Omul puțin inteligent are un mare avantaj asupra omului de spirit: este întotdeauna mulțumit de sine însuși. Înzeștriat cu o inteligență robustă și fină totdeauna, Arhipăstorul Bisericii noastre naționale este un dărz luptător și un nemulțumit, care nu încheie pact cu tihna oamenilor oboșiți și nici cu orgoliul oamenilor ajunși. Mulți oameni sunt capabili de eforturi momentane; foarte puțin se angajează în continuitate de eforturi și sbuciumări. Înaltul Prea Sfinția Sa s'a angajat în eforturi atât de prelungite, încât nu are răgazul să-și îngrijească *nici sănătatea!* Virtuțile mari se pierd deseori în interes personal așa cum fluviile se pierd în mare. Căpetenia noastră bisericească a isbutit să se desfacă de rețeaua intereselor *personale* și să se jertfească în totul în serviciul cauzelor mari ale suflării românești. În strădania necurmată, pe care o cheltuește în vederea înaltelor scopuri ale Nației și ale Bisericii, Înaltul P. S. Sa s'a slujit de puterea graiului! Dela Antim Ivireanul și până în vremurile noastre, istoria bisericească a neamului românesc n'a mai cunoscut o limbă mai curată, mai proaspătă și mai viguroasă de cât limba rostită de Înaltul Prea Sfințitul Patriarh Miron! Caracteristica spiritelor mari constă în a spune *mult*, cu vorbe *puține*, pe când a spiritelor slabe, de a vorbi mult, fără a spune ceva.

Cumpănit în vorbă, neîntrecutul nostru orator bisericesc atrage mai mult prin vraja graiului curat și măsurat de cât prin inundații de neologisme și bombasticisme! Nimic exotic! Nimic parazit în limba patriarhală a ilustrului nostru Slujitor bisericesc; Înaltul P. S. Sa s'a slujit de oratorie, nu să-și ridice grabnic pașii pe treptele scării sociale, ci ca să-și desfășoare mai detaliat programul de largă propășire morală a poporului din sânul căruia răsărise și se ridicase! Indată ce a pășit pe treapta de Mitropolit Primat al țării, a stimulat și a organizat o sănătoasă activitate de moralizare populară prin *biserică* și prin *cler*. Predici rostite cu timp și fără timp, conferințe religioase, talmăcirii scripturistice și tot felul de lucrări evanghelice se urziră dintr'o dată prin *sufletul nou*, adus odată cu înscăunarea celui ce nu s'a împecat niciodată cu pasivitatea jilțului episcopal!

Cercurile pastorale, ateneele populare, și concertele religioase sunt tot atâtea mijloace de fermentare evanghelică și de lucrare didactică în mijlocul poporului despărțit și înstrăinat de sânul bisericii prin infiltrațiuni sectare!

Trezirea și chemarea la lucru a Clerului a stârnit mânia și îndrăzneala sectanților care nu se așteptau la reinvierea duhovnicească și la ofensiva înviorată a bisericii oficiale împotriva atentatelor lor

acute. Până și frați deai noștri cu jugul preoției ortodoxe pe grumazul lor au jucat rolul de unelte în mâna celor rătăciți și biserica „Sf. Ștefan Culbu cu Barză“ fu rânduită să adăpostească o bună bucată de vreme o serie întreagă de deserțiuni spirituale— Înțelept și plin de tact, Înaltul Păstor a cercetat această nefericită defectiune cu calm părintesc și cu prudență de conducător, care nu se lăsa ușor amețit de informațiuni zavistice. Incetineala cu care I. P. S. Sa a rezolvat această problemă vitală a ortodoxiei a avut cusurul să enerveze pe gălăgioșii din biserică, dar în schimb a avut darul să înăbușe și să stingă acest vulcan, ce amenință cu cutremure puternice temelile bisericii noastre. — Preoții tineri au înțeles acum și mai adânc necesitatea activității Culturale în spirit curat ortodox și au început să jertfească și pentru lecturi evanghelice timpul lor absorbit până atunci, numai de molitfelnic și ceaslov! Nervul acestei mișcări culturale a clerului de mir a strecurat febra dorului de cultură și în sânul mănăstirilor și ne-a fost dat să asistăm la apariția neîntreruptă a unei foi monahale, care a tras până acum o brazdă adâncă în ogorul spiritualității noastre. Ca măsură oficiale de luptă scrisă cu sectele am avut de înregistrat tipărirea Noului Testament, a Psaltirei și a broșurilor editate de Institutul Biblic — instituție chemată la viață tot din vederea ageră și din prevederea Înaltului Stăpân al rosturilor noastre eclesiastice. — Tipografia Cărților Bisericești a fost scoasă din lanchezeala în care zăcea și a fost încredințată unui specialist și pusă în stare să slujească intereselor obștești. Numai astfel Revista Biserica Ortodoxă Română și publicațiunile Institutului Biblic au putut să apară regulat. Mai mult: s'a înființat o nouă tipografie bisericească în mănăstirea Cernica. Redactarea unui Curier arhiepiscopal se datorește tot inițiativei Ierarhului, care l-a botezat cu denumirea de „Apostol“ și l-a împodobit cu colaborarea unor condee distinse.

Propoveduirea orală și scrisă a clerului stârniță și organizată de marele animator al bisericii noastre și-a mai adăogat, grație progresului științific încă un mijloc practic de lucrare evanghelică: *vorbirea la radio*.

De doi ani de zile undele văzduhului poartă la depărtări mari cuvântul evanghelic grație îndemnelui și binecuvântării Fericitului Nostru Stăpân!

Preoții, cari s'au ostenit cu această nouă sarcină au colectat munca lor într'un singur volum, pe care l-au închinat cu un smerit omagiu celui care a știut să-i pună la o muncă cu roduri și ecouri îndepărtate! Dacă în domeniul mijloacelor practice de moralizare publică, Înaltul Ierarh s'a arătat încărcat de inițiative, apoi nici de latura teoretică a învățământului religios nu s'a interesat mai puțin! Dacă în școlile

secundare religia a cucerit, două ore de curs săptămânal în noua programă școlară, faptul se datorește numai cuvântului autoritar, pus în cumpăna legiuitorilor de către șeful suprem al ortodoxiei. Dacă învățământul nostru seminarial și universitar stă încă strein de *viața și necunoscător al vieții*, legat de teoretizări searbăde proprii numai scolasticismului Evului Mediu, pregătitor doar de bapaloghisitor mărginiți a fi măsurători al Cerului și Iadului, iar nici de cum de preoți convinși și de misionari fervenți, — din toate aceste pricini Marele vizionar al ortodoxiei nu-și găsește odihna, fiindcă se lovește de politica veacului și de interesele celor, cari și-au legat viitorul personal de viața unor instituțiuni și organizațiuni bătrâne care trebuie neapărat să piară. Dacă nu desființarea, apoi reorganizarea facultăților de teologie sub tip *academic* este idealul suveran al marelui nostru Arhipăstor.

Începutul fericit l-a și făcut odată cu înființarea celei dintâiu Academii de Muzică Religioasă, care ar trebui să-i poarte numele.

Pășind pe acelaș drum de pregătirea misionarilor zeloși, a înființat un nou tip de seminar teologic: „*Seminarul Monahal dela mănăstirea Cernica*“.

Dacă Înalt Prea Sfinția Sa n'a ajuns până acum la desăvârșirea acestui fericit program de înnoiri culturale se datorește faptului că se servește de cuvântul său autoritar pentru a-și comunica ideile superioare ce nutrește, iar nu pentru a și-le impune. Până acum a isbutit să ne convingă îndeajuns despre necesitatea reorganizării acestor instituțiuni bătrâne și obosite precum și despre dreptul Sfântului Sinod de a-se ocupa direct și deaproape despre cultura noastră eclesiastică superioară!

II.

Și în latura administrativă, spiritul bogat al neobositului Păstor a realizat schimbări destul de fericite. Făurirea Noului legi de organizare bisericească este o operă care a angajat cu preț de responsabilitate și pe mireni, iar nu numai pe preoți în jurul tuturor silințelor de bună administrație bisericească. Legea aceasta a chemat la viață și la colaborare atâtea foruri și organe de lucrare și de controlare directă sau indirectă a tuturor actelor de cărmuire eclesiastică.

Piedicile survenite fie din cauza nedeprinderii sau stângăcii unora, fie din jena controlului pentru alții, sperăm că vor dispărea cu vremea și legea pe care ne-a urzit-o și ne-a dăruit-o cu prudență cel dintâi Patriarh al tuturor Românilor, își va arăta strălucirea după scurgerea anilor, fiindcă valoarea unei legi se măsoară nu cu furtunile de aplauze smulse în momentul făuririi sau promulgării ei, ci cu plusul de

înțelepciune și cu dăra de regularitate, pe care o așterne în urma ei.

III.

În domeniul politic, Înalt Prea Sfințitul Nostru Patriarh a înscris în istoria națională cea mai glorioasă și cea mai înțeleaptă pagină. *Dela Marele Episcop Melchisedec, niciun Ierarh Român n'a isbutit să-și confunde ascensiunea sa personală cu reprezentarea demnă și cu slujirea conștiințioasă și conștientă a neamului său!* Demnitatea de Patriarh al Bisericii și cea de Regent al Neamului l'a ridicat pe bună dreptate acolo unde îl cereau nevoile bisericești și ale poporului și unde îl indicau și-l impuneau înaltele sale însușiri spirituale. Prin aceste două consecutive ridicări, neamul Românesc a dat complectă satisfacție atât bisericii ortodoxe, cât și clerului român ortodox, care a luptat alături cu ostașii în tranșee și cu doctorii în spitale în clipele în care biruința se întorsese cu fața spre vrăjmași și cu spatele spre armata Română!

IV.

În domeniul economic, ne-a înzestrat cu o strictă legalitate și cu organe de control. S'au stăvilit în parte abuzurile și risipa inutilă ce se făcea la unele parohii în dauna altora!

S'au instituit anumite comisii și s'au făurit unele legi de asigurarea imobilelor bisericești și a slujitorilor bisericești. Păcat că pe aici au pătruns străinii și ni-i teamă să nu se înscăuneze anumite abuzuri, iar frații preoți numiți să le gospodărească, să nu se transforme subit în profitori ai situațiilor ce rețin fără să reprezinte voința colectivă a celor pe cari îi conduc și îi socotesc deocamdată mobilă și imobile bisericești. Ca să se adăpostească preoții, cari vin în oraș după diferite nevoi care-i apasă, s'a zidit un *cămin al preoților* din Eparhie — inițiativă mai presus de toată lauda!

Marea noastră fericire este că întreg rezortul economic al Eparhiei Ungro-Vlahiei este condus de *Consilierul Referent Protopopul C. Moldovanu*, care a stărnit prin legalitatea strictă a măsurilor și actelor sale, multe nemulțumiri în rândurile păstorilor de enorii cu: „*averi proprii*” și a celor cari dețin câte trei sau patru ocupațiuni, încasând salarii exagerate pentru servicii imaginare! Nădăjduim că Părintele Moldovanu va ști să se lupte și mai departe pentru stărpirea abuzurilor, ferindu-se de exagerări și de mâini aprinse și alimentate de cei cari profită de dezordinea din cler! În direcțiunea culturală e demn de remarcat zelul și priceperea Prea Sfințitului *Vicar Tit Târgovișteanul*, care a lucrat încordat și temeinic în această latură! Absența P. S. Sale dela

acest serviciu, dorită și provocată de unii turburători bisericești înzestrați doar cu ambițiuni și răz-bunări deșarte — se resimte în ultimul timp, când toată povara acestui important serviciu cultural o duce cu tăcere și cu înțelepciune Referentul cultural *Preotul Manea S. Popescu*, care și-a jertfit până și sănătatea cu îndeplinirea conștiințioasă și cinstită a tuturor îndatoririlor ce i-se impun! O mână de preoți dezinteresați ca și Pr. Manea Popescu s'au adunat și i-au oferit în chip *gratuit* servicii, pe care misionarii oficiali nu i le-au oferit nici măcar cu plată și cu diurne de deplasare! Această epocă de *voluntarism cultural și de organizări temeinice* a fost străbătută de energia spirituală a acelei minți sclipitoare, care veghează nu tocmai de departe și care inoculează sfetnicilor și colaboratorilor săi entuziasm și dor de jertfă pe altarul Bisericii și al Patriei! Este inteligența Înaltului Păstor care scapără și radiază în jurul ei porniri entuziaste de cultură și lumină!

Este figura distinsă a Marelui Ierarh care a intrat în paginile istoriei, fiind încă în viață!

Să-l cunoaștem pe dea'ntregul? Nu isbutim!

Să-l studiem. Ne trebuie prea multă vreme!

Să-l admirăm după cuviință? Sântem neputințioși!

Să-l ascultăm cu devoțiune? Sântem gata totdeauna!

Pr. Dr. MARIN C. IONESCU

Parohul Bisericii Sf. Ștefan „Cuibu cu Barză”.
Președintele cercului Pastoral „Cuibu cu Barză”
din București

PROTOPOPIATUL CIRC. II ILFOV Cercul Pastoral Tânganu-Budești

*Frații mei întru Domnul
și iubiți fii duhovnicești,*

Parcă și vremea s'a hotărît ca să prăznuiască împreună cu noi, unul dintre evenimentele cele mai mărețe, cu care Prea Bunul Dumnezeu a hărăzit Sf. noastră Biserică strămoșească. Priviți în toiu de iarnă oprită în loc, ca și oare când soarele oprit în loc, pe timpul lui Iisus Navi!

Acesta e semn vădit că Bunul Dumnezeu voește să consfințească momentul solemn al Sfintei noastre biserici și cu un timp deosebit de plăcut, pentru ca toată suflarea românească să laude pe Domnul pentru marea sa milostivire.

Intr'adevăr, prea măreț eveniment duhovnicesc trăim noi, prin faptul că ne-a învrednicit Dumnezeu să ajungem la împlinirea a zece ani de păstorie a

blândului, înțeleptului și neobositului mare păstor, Prea Fericitul I-ului Patriarh al neamului românesc, Miron Cristea, care la 31 Decembrie din anul 1919 a fost ales Mitropolit primat al României, pentru care mă simț dator să ridic cuvântul meu de proslăvire, după slujba dumnezeiască de mulțumire săvârșită în sobor cu confrății mei preoți și ajutorii noștri cântăreți din cercul pastoral Tânganu, în numele cărora vă vorbesc.

*Cinstiți părinți
și Iubiți fii duhovnicești,*

Cu ce cuvinte vom putea să arătăm măreția acestui eveniment? Mi-este teamă că nu voi putea cuprinde toată podoaba de calitate cu care este înzestrat Înaltul nostru Ierarh, pe care-l sărbătorim astăzi, și toată cununa de fapte ce a săvârșit în acest răstimp de zece ani, și în afară de aceasta cine poate să pătrunză în tainele preocupărilor sale sufletești de zi și noapte pentru binele Sf. noastre Biserici și al neamului nostru românesc. Ce Ierarh desăvârșit, ce patriot luminat!

În urma marelui războiu, o mare prăpastie sta deschisă în calea credinței noastre și Sf. noastră Biserică, cine știe cât de greu și cum am fi putut străbate acest interval de timp nu atât de lung, dar prea anevoios dacă Prea milostivul Dumnezeu nu ne-ar fi dăruit pe Prea fericitul nostru Patriarh Miron, pe care se cade să-l sărbătorim astăzi cu toată ființa noastră.

Cinstind pe cel mai Înalt Ierarh al țării noastre, cinstim însăși temeliea acestei țări, căci din obârșia vajnică, din noianul nesecat de virtuți al neamului, din talpa țărănească este ieșit. Tendințele vremii — de cea mai largă democrație — în nici o parte din instituțiile țării n'a ajuns la o atât de concretă realitate ca în biserică, în fruntea căreia se află exponentul marelui majorității a creștinismului românesc. Născut în spre soare răsare și miază-noapte a Transilvaniei, la Toplița, din părinți țărani neași români, iată obârșia Prea fericitului nostru Patriarh sărbătorit astăzi.

După ce, prin muncă încordată, s'a pregătit prin învățatură de carte în școlile înalte, obținând succese strălucite, s'a devotat înclinațiunilor sale naturale, Sf. Biserici, din tinerețele sale. Și nici că putea face altfel un suflet atât de ales, decât ca prin această singură poartă întru câțva îngăduită de împilătorii neamului românesc — de unguri — ca să lupte pentru păstrarea patrimoniului nostru strămoșesc: credința și graiul din bătrâni.

Cași vechii prooroci a văzut a ceea ce va fi împlinită cu vintele poetului: „Viitor de aur țara noastră are și prevăd prin secolii a ei înălțare“.

Prin înaltele sale calități, de tânăr s'a impus, suind treptele ierarhii superioare ca episcop de Caransebeș. Cine nu știe cu câtă destoinicie, cu cât zel sacru și suflu național a condus biserica din acea parte a țării, fapt care l-a recomandat cu atâta putere țării întregite și marelui nostru Rege Ferdinand I ca să fie ales, și astfel să fie pus în fruntea Bisericii din țara noastră acum zece ani, ca Mitropolit primat al României.

Și după cum vechii descălători Negru Vodă și Dragoș au avut fericirea ca, plecând tot din aceste ținuturi robite, să pună temelii fericite neamului nostru, tot astfel și Prea fericitul Patriarh Miron venit tot de peste munți, pune temelii solide Sf. noastre Biserici ortodoxe române.

Libertatea națională, pentru care asudase atât de mult, văzând-o înfăptuită, de acuma în colo luptă din răzputeri pentru înfăptuirea libertății în biserică, scăpând-o din ghiarele politice care o patronau și o împedica să-și ajungă înaltele sale țeluri.

Prin legea și statutul de organizare a bisericii românești se pun bazele unității de conducere a bisericii strămoșești și astfel se stabilește cu ținuturile surori desrobite armonia atât de așteptată.

Pe lângă acestea țara fiind mărită aproape în hotarele sale naturale și față de împrejurarea că țara noastră poartă azi steagul ortodoxiei, se impunea ca și biserica să fie cinstită prin ridicarea ei la cea mai înaltă demnitate de patriarhat și tot astfel la această înaltă demnitate biserică trebuia să fie așezat ca cârmuitor tot cel mai împodobit de calități și fapte Prea fericitul sărbătorit Patriarhul Miron, la a cărui investire întreaga biserică ortodoxă și-a dat asentimentul și a onorat-o prin prezența înalților Ierarhi ortodocși dela serbările patriarhatului român din 1925.

Dacă din depărtare strălucise prin calitățile sale acum, fiind în imediată apropiere a marelui Rege Ferdinand I, a stârnit admirația sa și a întregii țări și fiindcă împrejurări neașteptate au venit, prin renunțarea la tron a principelui nostru Carol, toate acestea au făcut ca întreaga suflare românească, dela Vodă până la opincă — prin parlamentul țării, — să-l orânduiească și la cârma politică a țării, făcând parte din Înalta Regență conducătoare, până la majoratul copilului Rege Mihai I.

Și astfel vechile așezăminte strămoșești, când în caz de vacanță în domnia țării, mitropolitul făcea parte din conducători până la alegerea noului domnitor, se restabilesc astăzi prin destoinicia sa.

Dar să întorc cuvântul meu și să-l restrâng la cele săvârșite în biserică. Cine nu știe de îndemnurile și noile directive date de Prea fericitul nostru Patriarh? Ce orizonturi mari se oglindesc în țintele fixate de

marele Ierarh? Vremurile de mărire ale ortodoxiei le întrevăd așezate pe plaiurile noastre românești. Preoții puși la muncă intensă pentru propășirea credinței și-a bunelor moravuri — prin conferințe în cercuri pastorale bine organizate, prin predici bine închegate și îndrumări chibzuite ale bisericii. Ateneie populare la orașe și conferințe unde biserica are rolul precumpănitor. Nimic nu este nebăgat în seamă, totul este pus la punct ca să acționeze și astfel să se înfăptuiască împărăția lui Dumnezeu pe pământul românesc.

Învățătura noastră de carte bisericească este îndrumată spre centrele mari teologice prin trimiterea de tineri meritoși la învățătură, care înapoiindu-se în țară să pună la îndemână cunoștințele dobândite și noile metode de lucru pentru perfecționare creștinească.

Și în toate acestea se vede munca fără ostiere a marelui Ierarh. Numai așa se explică progresele ce mai peste tot se văd și în biserica noastră.

Cuvântul său bine chibzuit nu a lipsit și nu lipsește la nicio împrejurare și de aceia pe drept l-am putea numi Patriarh-Miron Gură de Aur.

Dar frații mei preoți și iubiți fii duhovnicești, pot eu spune și încă într'o cuvântare festivă tot ce a săvârșit Inaltul și prea fericitul nostru sărbătorit? Vă mărturisesc că ar fi peste puțință. Numai atunci când se va scrie istoricul bisericii noastre din acest deceniu în lucrări voluminoase, deabia atunci se va putea cunoaște întreaga operă săvârșită în biserica românească de Prea Fericitul I-ului Patriarh al României Miron Cristea.

În numele preoților din cerc rog pe Bunul Dumnezeu să ni-L păstreze într'u zile îndelungate, drept îndreptând cuvântul adevărului.

Și acum să strigăm cu toții din adâncul sufletelor să trăiască mulți și fericiți ani.

Amin!

Pr. I. GR. POPESCU

PROTOPOPIATUL CIRC. II ILFOV

Cercul Pastoral Mănăstirea-Budești

Iubiți ascultători,

Astăzi ne-am adunat să sărbătorim pe Inalt Prea fericitul nostru Patriarh Miron I, care împlinește 10 ani de când a fost ales Mitropolit Primat al Țării Românești.

Înainte de a văd figura măreață a Inaltului Prelat. Fiul lui Badea Gheorghe născut acum 61 ani în Toplița rom. a urcat treptele cele mai înalte, îl vedem mai întâi ca Episcop al Caransebeșului, mai târziu

după unirea tuturor Românilor în 31 Dec. 1919 ales Mitropolit Primat al Eparhiei Ungro-Vlahiei, și mai târziu Patriarh iar acum de curând Regent. Strălucită carieră plină de lumină și glorie.

Precum Moisi a condus poporul israiltean la pământul făgăduinței, așa ne-a condus și ne conduce preafericitul Patriarh, a cărui venire s'a văzut când în primăvara anului 1904, eram la Selișteța Sibiului a rostit cuvintele memorabile „Fiți sarea pământului și lumină pentru acest popor oropsit“. Atunci spunea un ilustru scriitor care era de față: „Pe acest Prelat îl așteaptă o grea misiune și va avea rol preponderent în istoria neamului românesc“. Viziunea profetică s'a împlinit. Prin El vorbea Biserica și Neamul cu toată volbura aspră a instinctelor noastre de rasă înlănțuită, cu o dârză energie morală în mijlocul atâtor restriști.

Sărbătoarea aceasta ne salvează mândria și curățenia noastră. Sărbătorirea noastră trebuie să devină un simbol. Personalitatea Inalt Preafericitului Patriarh trebuie să ne ridice sus în sferile de abstracție morală, unde planează adevărul divin și propășirea Bisericii și a neamului nostru.

De când conduce naia Bisericii noastre urmele binefăcătoare se văd pas cu pas. S'a început o eră nouă. Un adevărat Apostolat. Nu este o instituție religioasă-culturală la care nu ar lua parte în mod efectiv. Instrucția, educația tineretului și a poporului întreg Îl preocupă neconținut. Prin stăruința Inalt Preafericitului Patriarh s'a câștigat autonomia Bisericii noastre ortodoxe, s'a organizat o administrație curată și cinstită. Inzestrat cu o cultură superioară ridică prestigiul Bisericii contribuind prin aceasta la ridicarea nivelului cultural al prestigiului față de celelalte Biserici răsăritene. Acest eveniment epocal îl sărbătorim astăzi în Biserica marelui Voivod Matei Basarab. Acțiunea binefăcătoare să resimte și la Țară.

Cercul nostru pastoral „Mănăstirea“ exista și înainte doar cu numele și formă. Avântul spre progres a luat abia acum 7 ani când în mod energic și stăruitor am fost chemați la muncă serioasă în via Domnului. Astăzi să văd roadele; conferințele sunt așteptate de săteni cu multă sete, începând o renaștere morală pe toată linia. Sute de săteni ne ascultă cuvântul, principiile iubirei Evanghelice și ale adevărului pătrund tot mai adânc în inimile credincioșilor. În urma apelului nostru s'au înființat căminuri culturale, s'a ridicat aproape în fiecare parohie monumente impunătoare în memoria celor morți pentru Patrie. S'a refăcut două (Spanțov și Coconi) biserici; s'au clădit săli de învățământ cari toate sunt menite să ridice moralul și cultura poporului.

Suntem pe calea progresului, toate acestea dovedesc energia îndrumătorului. Când I s'au adus elogi

cu ocazia instalării Sale în scaunul patriarhal pentru activitatea Sa laborioasă El răspundea blând și smerit „Cinstea mare de care mă faceți părtaș astăzi, nu este numai cinstea mea personală, ci este cinstea Bisericii întregi — ca colectivitate — precum și cinstea fiecărui credincios al Bisericii (Din cuv. ținută la 17 Febr. 1925).

Și acum întoarcem privirea către bunul Dumnezeu rugându-l să dea Înalt Preafericitului nostru Patriarh Miron zile îndelungate, viață pașnică și sănătate.

Intru mulți ani Stăpâne.

Pr. ALEXANDRU GOLEA
Președintele cerc. past. cult. Mănăstirea
Protoptiatul II Budești

PROTOPOPIATUL CIRC. III ILFOV

Cercul Pastoral Fierbinți

Biserica neamului nostru, păstrătoarea ființei lui, este mândră astăzi că într'un timp numai de 10 ani merge cu pași rezezi spre înflorire. Aceasta datorită I. P. S. Sale Prea Sfințitului și Prea fericitului Patriarh și Regent D. D. Miron Cristea.

Născut într'o familie de țărani la poalele munților în satul Toplița Română, singurul fecior al lui Badea Gheorghe Cristea, părinți români neaoși, plugari cu dragoste de glia strămoșească, cu credință și evlavie, au turnat în sufletul micului Ilie cele mai frumoase virtuți care și-au dat roadele; și în timp de 62 ani au ridicat pe cea mai înaltă treaptă a Bisericii neamului, pe întâiul Patriarh și Regent Miron Cristea.

Este prea însemnat timpul și neprețuită valoarea pentru Biserica Creștină-Ortodoxă a României Mari; căci odată cu persoana I. P. S. Miron Cristea, Biserica Neamului se ridică la rangul de Patriarhat, demnitate ce Biserica țării nu a avut niciodată.

Dacă războiul cel mare a adus fericirea tuturor românilor unindu-i sub un singur sceptru al primului și marelui rege Ferdinand I; tot așa fericirea lor a fost și este mult mai înălțătoare sub oblăduirea cărjei pastorale a primului patriarh al României, creștine întregite, D. D. Miron Cristea.

În intervalul scurt, numai de 10 ani, care odată cu persoana I. P. S. Sale a adus prefaceri tot spre bine în sânul bisericii; incubă o datorie de căpetenie pentru cler și popor de a sărbători împlinirea a 10 ani de muncă rodnică a I. P. Salle și mai ales în Arhiepiscopia Bucureștilor.

Dacă anul acesta cu care se împlinesc 10 ani de activitate în ogorul bisericii, datorită Prea fericitului Patriarh, an în care se va arăta peste tot urmările

ei cu festivități deosebite; tot așa mă obligă și pe mine, în calitate de președinte al cercului pastoral „Fierbinți“ de a arăta progresul și foloasele aduse de cercul pastoral în ședințele lunare ținute în parohiile, dela înființare și până în prezent, sub înalta oblăduire și îndemn a I. P. S. Patriarh Miron Cristea.

În anul 1923, Sf. Mitropolie rânduește prin protoptiate un număr hotărât de cercuri preoțești formate din 9 până la 16 parohii. Între acestea se numără și cercul pastoral „Fierbinți“ cuprinzând 16 parohii. Conducerea acestui cerc mi se încredințează de către protoeria respectivă de atunci cu ord. No. 423 din 1923.

În acel ordin mi se arăta îndatoririle și felul cum trebuie condus cercul și ce activitate să se desfășoare. Și anume: „Preoții și cântăreții să fie prezenți la toate ședințele cercului. Veți oficia slujbă în sobor la cari vor da răspunsurile cântăreții, formând coruri cu ei. Se va ține ședință publică la școală ori la biserică, după împrejurări. Veți cere concursul învățătorilor ca să ia parte cu copiii școalelor, cari vor executa coruri, poezii etc. De toate acestea vei lua act și vei fi responsabil de neexecutare“.

Jalonându-mi-se prin acel ordin punctele principale, am pornit la lucru. Prima ședință a cercului a avut loc în acel an (1923) în comuna Merii-Petchii, cât. Sudiți, care a avut un răsunset mare. Comuna formată din 6 sate, a dat prilejul ca să se adune mult popor. Ședința a început la ora 1 p. m. (în biserică) oficiindu-se un trisaghion, după care s'a făcut parastas pentru eroii morți în războiul cel mare. Am luat cuvântul arătând rostul adunărilor preoțești și necesitatea reîmprospătării învățăturilor frumoase ale Bisericii creștine și îndatorirea tuturor de a le lua în seamă și a le aplica în viață. Am preamărit eroismul vitejilor ostași cari prin sacrificiul lor și prin înțeleapta conducere la isbândă a marelui căpitan și rege Ferdinand I s'a făcut România Mare. Nu am uitat a aminti de apostolatul nostru și de cel ce ne trimite în lume să propovăduim cuvântul Domnului, de acela pe care Dumnezeu l-a rânduit a cărmui biserica creștină ortodoxă a neamului nostru care este I. P. S. Mitropolit Primat Miron Cristea. I. P. Sa vede că acuma e vremea să se întărească temelia neamului așezată în hotarele ei, Nistru, Tisa, Dunăre și Mare cu unitatea sufletească isvorată din tezaurul sfânt al credinței creștine strămoșești. Aceasta nu se poate face decât numai prin cunoașterea frumoaselor virtuți cuprinse în Evangheliul Domnului pe care tot creștinul român să le explice în viață.

Apoi a urmat alte cuvântări ale preoților rânduiți să vorbească D-nii învățători din comună fiind de față cu capii școalelor am intonat diferite coruri populare, patriotice și poezii cu acelaș cuprins. Rezultatul

a fost înălțător. Poporul asistent a declarat mulțumire exprimându-și dorința, ca noi preoții să venim cât mai des în mijlocul lor pentru a învăța multe lucruri folositoare. S'a continuat în cursul aceluși an în parohiile cuprinse în cerc cu programul arătat mai sus.

În anul următor micșorându-se numărul parohiilor din cercuri, s'a lăsat și cercului nostru pastoral numai zece parohii cu 12 preoți cu cântăreți corespunzători. Cu anul 1924 planul de lucru l-am schimbat, rânduiind așa după cum urmează:

De dimineață oficierea Sf. Liturghii în sobor, predică, tedeum, parastas pentru eroi sau alte servicii întâmplătoare ca: maslu, sfeștanie pentru ploae, sfeștanie la o fântână, sfințirea unei cruci ridicată pe locul unde au staționat moaștele Sf. Dumitru din București, sfințirea unei clopotnițe, a unui clopot etc.

Ședință intimă cu preoții cercului, discutând asupra nevoilor și lipsurilor preoților, în misiunea preoțească, fie asupra ținutei serviciului cât și a pregătirii pentru predică și a altor subiecte practice cum și interpretări asupra diferitelor citate și epistole ale Noului Testament. Masa comună la preotul unde are loc ședința cercului pastoral.

După amiază ședință publică la școală unde în asistența enoriașilor se dezvoltă subiecte rânduite mai înainte, dintre, preoții cercului, cu cuprins religios-moral și practic potrivit nevoilor și stării de lucru; din parohia unde are loc ședința. Cu acest program s'a desfășurat activitatea cercului pastoral „Fierbinți”. de atunci și până în prezent. Nu am trecut cu vederea de a face totul că tot mai plăcute și atractive să fie ședințele noastre în toate parohiile din cerc. Preoții s'au obișnuit a avea ținută demnă, prestantă, conștienți de locul unde se găsesc, lucru ce impresionează. Toate cântările executate corect și de multe ori pe patru voci. Strana cu 20 cântăreți de asemenea a progresat, dând răspunsurile Sf. Liturghii pe una și 2 voci. La ședințele publice atât preoții cât și cântăreții au intonat podobii diferite precum și Tatăl nostru, nădejdea mea..., cu adevărat mare este taina creștinătății... Impărate ceresc, etc. S'au împărțit, în mod gratuit, la toate ședințele, din fondul cercului, Duminica Ortodoxă, Catehismul de Pr. Mihălcescu, toate broșurile Institutului biblic, precum și din broșurile bibliotecii. Ia și citește. Toate subiectele rânduite preoților a le desvolta au fost variate și alese, ca să corespundă cu mintea și priceperea auditorului, născând interesul și plăcerea de a fi ascultate și puse în practica vieții. Predica a fost în legătură cu explicarea Evangheliei din acea zi. Am ținut ca predicatorul să fie clar iar învățăturile scoase să meargă din suflet în sufletele ascultătorilor, evidențiind lipsurile și complectându-le cu

practicarea în viață a virtuților alese. Au fost peste tot rezultatul ședințelor, prea frumos. În multe parohii a depins frumusețea ședințelor de autorități și mai ales dela învățătorii locali. Au ținut cuvântări ocazionale, unde s'au semnalat frumoasă mișcare misionară a preoțimii, cari în viitor promise a da roade folositoare pentru popor, venite la vreme mai ales acum după război.

În cursul activității noastre an de an, am avut și momente alese și înălțătoare pentru cercul nostru cât și pentru întreg clerul bisericii noastre. Am sărbătorit munca de 50 ani de slujbă preoțească în viața D-lui pe 3 frați preoți. La 26 Noeembrie 1926, pe Pr. P. Micșunescu dela parohia Grădiștea, la 23 Ianuarie pe Pr. Teodor Sachelarie dela parohia Grecii de Jos și la 8 Iulie 1928 pe Pr. Mincu Popescu dela parohia Târgu-Fierbinți. Câte 3 preoți amintiți sărbătoriți la vremile arătate ne-au dat nouă celor de față clipe frumoase, duioase, de iubire de respect. Am văzut fii sufletești, oameni bătrâni, cu lacrimi în ochi arătându-și dragostea față de păcatul lor de părintele lor, martor în viața fiecăruia și la bucurie și la durere. Nu pot descrie fiorul de bucurie și mulțumire pentru noi. Plângeau și râdeau de fericirea bătrânilor noștri frați cu câte 70 și ceva de ani în spate totuși mulțumiți ca și Dreptul Simeon de roadele muncii lor cu timp și fără timp. Acestea au încoronat și mai mult din activitatea cercului nostru. Ne-au îmbărbat la muncă. Ne-au fost pilde vii de ce este preotul și misiunea Sa.

La aceste sărbătoriri prea frumoase n-au lipsit autoritățile locale cari au găsit cuvinte alese a lăuda pe frații sărbătoriți.

S'au arătat la fiecare preot sărbătorit de autorități și de reprezentanții instituțiilor ce rol frumos au împlinit.

De remarcat este că pentru câte 4 frații, s'au arătat activitatea lor extrabisericească, fie în banca populară, în școală, în cooperativă și chiar în administrația bisericească fiind toți la vreme și pe rând proestoși. Toți s'au achitat cu prisosință în aceste însărcinări lăsând urme frumoase de neuitat. Au onorat cu prezența sărbătoririle acestea Păr. Protoereu respectiv Th. Rădulescu și Prea Cuvioșia Sa Păr. Scriban savantul prelat al bisericii noastre, cari au spus cuvinte alese pentru sărbătoriți.

A fost de mare folos ședințele cercului nostru pastoral cu ocaziunea îndreptării calendarului în anii 1924, 1925, 1926 și 1927, vreme când poporul era în mare fierbere și pescuitorii în apă tulbure erau mulți. La toate ședințele se anunțau aceste lucruri și explicau pe înțeles și cu deamăruntul îndreptarea calendarului. Rezultatul. Poporul s'a lămurit bine căci în lipsa acestor ședințe pastorale rătăcirea ar fi fost mare și cu urmări dezastruoase.

Am căutat să întrunim ședințele cercului nostru cu ale învățătorilor; dar nu am răușit. Concursul l-am avut izolat, numai atunci când avea loc ședința în parohia rânduită. De altfel cercurile învățătoresți numai dau o activitate serioasă. Întrunirea se mărginește numai la ședința intimă, precedată de o lecție practică și aci însă neluând parte, decât câțiva restul lipsind.

Rezultatele urmate dela ființare cercurilor pastorale din îndemnul I. P. S. Patriarh, sunt mari. Constatarea aceasta o facem noi, căci dedem că pe tot întinsul țării-românești, toată preoțimea lucrează cu râvnă pentru frumosul rol ce-l are în biserica lui Cristos. Poporul pe zi ce merge se simte mai mult atras către preot și dresat lui din a se adăpa dela isvorul cel nesecat al învățaturii evanghelice. Sectanții nu pot pătrunde acolo unde preoțimea e conștientă și vrednică de a ține piept dușmanilor îmbrăcați în piei de oi. Lucrul acesta îl constatăm noi în cuprinsul parohiilor din cercul pastoral „Fierbinți”.

De activitatea cercurilor preoțești de pretutindeni și mai ales în București au vorbit și ziarele, apreciind munca și elanul preoțimii de azi, care este bine pregătită pentru rolul ce-l are a împlini. Iată ce scrie Ziarul „Universul” în 1928.

„Un spirit foarte îmbucurător se observă dela o vreme în sânul populației Capitalei, spirit care aduce după el o schimbare din cele mai fericite a atitudinii poporului față de biserică.... Nu e zi în care ziarul nostru să nu primească înștiințare privitoare la o nouă scară de rugăciune organizată de unul din cele câteva cercuri pastorale întemeiate de preoțimea din București... Subliniem cu sinceră satisfacție inițiativa clerului nostru care a găsit mijlocul să readucă pe credincioși în casa Domnului. Credincioșii sunt chemați la adevărate sărbători sufletești, în cursul cărora, fără a se face paradă de erudiție teologică, frumusețile credinței sunt minunate înfățișate cu ajutorul artei. Fiindcă nu știința teologică o voește suflatul popular, ci explicarea, pe înțelesul său, a minunatelor simbole cuprinse în ea.... Cercurile pastorale au desființat recele ziduri despărțite pe credincios de propriul său suflet venit la biserică. Toate călduroasele noastre felicitări aceluia cari au realizat o atât de frumoasă operă”.

Ori fi scris și alte ziare articole frumoase și de laudă pentru vrednicul cler al bisericii, însă nu le am la îndemână. Un lucru nu trebuie uitat: Dacă începutul unei munci a făcut răsunet; dar desăvârșirea ce va fi? Dacă biserica în trecutul ei a lucrat prin reprezentanții ei și ne-au dat ființa bisericii și a neamului; apoi, potrivit vremurilor și lumii s’au comportat toți și am biruit. Astfel e lumea azi, altfel trebuie să fie și preoțimea. La vremuri noi oameni noi.

Conducătorul bisericii noastre, Prea fericitul Patriarh care veghează zi și noapte numai la binele bisericii și al neamului ne îndreptățește și pe noi a nu fi altfel. Să nu fie pentru noi numai un entuziasm de moment. Să nu pun foc de pae care repede se aprinde, repede se stinge căci; Secerășul este mult secerători puțini. Anul de sărbătorire cu care se încheie o muncă frumoasă în scurt timp să ne fie pilda în mulți cât mai mult talantul ca să fim vrednici de a merita alesele cuvinte înaintea marelui împărat. Incheiu darea mea de seamă asupra activității cercului nostru nu cu laude că am făcut lucruri mari. De ele ție Domnul în seamă; dar nădăduim că voinței și dragoste, noastre pentru biserica lui Christos, vom isbuti, căci Domnul a biruit lumina. Dea Domnul ca să ne ție mulți ani pe trimisul lui la Cârma bisericii, pe Prea Fericitul Patriarh Miron Cristea, ca să ducă la mărirea cu sceptrul de părinte poporul românesc.

Pr. GH. SCĂRLĂTESCU

Președintele cercului, pastoral „Fierbinți”

PROTOPOPIATUL I PLOEȘTI-PRAHOVA

Cercul Pastoral No. 1 Ploești

Venerabili Părinți, Fraților,

Apretinde cineva ca într-o cuvântare ocazională, și de obicei aceste cuvântări sunt scurte, să vorbești de o personalitate atât de majestoasă, din punct de vedere al situațiilor sale sociale și al calităților sale personale, eu crez că ar fi ceva temerar,

Nu e posibil aceasta.

Ca să descrii o activitate atât de complexă, ca a Fericitului nostru Patriarh, și-ar trebui luni întregi de studii și ceasuri întregi de istorisiri.

Până la marea unire, nimeni n’a reprezentat mai bine durerile neamului nostru românesc și nimeni n’a fost ostaș mai hotărât pentru apărarea drepturilor noastre naționale, în Ardealul robit, ca Protosințelul, Asesorul și Episcopul Miron.

Pe terenul bisericesc, național, cultural școlar, artistic, economic, pretutindeni găsim mâna lui binecuvântată,

Om de inițiativă, fire deschisă, prin calitățile sale personale, prin marele său dar oratoric, a isbutit să câștige încredere și iubire în toate cercurile.

Este cel mai cald apărător al Bisericii, este cel mai bun cunoscător al trecutului nostru politic în legătură strânsă cu viața noastră bisericească, cum a dovedit-o în atâtea împrejurări dar mai ales în cuvântările sale magistrale din Senatul României Mari.

Dar nu pe acest povârniș voi aluneca vorbind de

Patriarhul Miron. Alții mai competenți se vor ocupa cu descrierea acestei frumoase vieți de muncă.

Eu mă voi mărgini să-l descriu în două împrejurări în cari l-am văzut mai d'aproape și l-am auzit.

Se discută în Senat proiectul de Constituție al Țării. Vorbă Patriarhul Miron. Răspundea la întrebarea unora, dacă Episcopii noștri trebuiesc să mai facă parte din Senat sau nu.

A doua zi, după această magistrală cuvântare a Patriarhului Miron, pe care am avut fericirea să o auz, iată ce scria în „Neamul Românesc“ D-l Iorga :

„Cel mai puternic argument, cea mai strașnică dovadă contra acelor cari ar voi să înlăture pe Episcopi din Senat e însăși cuvântarea, frumoasa cuvântare, într'adevăr memorabilă, pe care a ținut'o la discuția Proiectului de Constituție, Primatul României Miron.

Oricine l-a auzit vr'odată în multele și variatele sale cuvântări, știe că Șeful Bisericii dominante a României este nu numai un excelent vorbitor, dar mai ales unul a cărui elocvență naturală, totdeauna gata, corespunde perfect caracterului cu totul deosebit pe care-l are în mijlocul Societății Românești, corespunde perfect înaltei sale misiuni, ce l s'a încredințat“.

„Nu se poate rosti mai bisericeste, ideile moderne, sentimentele din vremea noastră, de cum o face Patriarhul Miron, care pe lângă darurile firești cu cari l-a înzestrat D-zeu e un harnic cititor cărui nu-i scapă nimic, din ce e în legătură cu ministerul său sacru și cu chemarea sa morală“.

Acestea, Venerabili Părinți și Fraților, sunt părerile aceluia care reprezintă quintesența culturii noastre naționale românești. Domnul Iorga este fiul adoptiv al Prahovei și noi Clerul Ploștean și Prahovean, în imensa majoritate, elevi sufletești ai marelui Profesor, suntem cu toții de părerea sa și subscriem cu plăcere toate aprecierile sale juste și întemeiate cu privire la Prea fericitul nostru Patriarh.

Dar dacă D-l Iorga ar fi de față i-aș cere iertare că-mi permit să-l complectez cu două constatări personale.

Pe lângă calitățile admirabile ce i le atribuie D-l Iorga, mai are I. P. S. Sa încă două calități pe cari le-am constatat personal și asupra cărora mă voi opri puțin.

Patriarhul nostru este un mare transformator de suflete și un mare captivant de *suflete*. Voi demonstra aceasta. Înalt Prea Sfinția Sa a venit la Ploști, în două rânduri.

A venit atunci când a fost invitat de cea mai puternică Asociație de intelectuali : Baroul și Magistratura Prahoveană.

Făcuseră dânsii o placă comemorativă în amintirea colegilor lor morți pentru întregirea neamului. A pro-

curat cu ocaziunea aceasta momente de înălțare sufletească pentru această clasă puternică de intelectuali.

A fost și neînsemnata mea persoană față.

Spre marea mea surprindere văz în acea mulțime de intelectuali și pe șeful Socialiștilor Prahoveni. Cunoscutul avocat Nicu Stroescu.

Un om pe care-l știam că dă cu barda în D-zeu

Il întâlnesc la vr'o săptămână pe stradă :

— Ce zici? Ce părere ai asupra serbării la care te-am văzut prezent?

— Am o singură părere. Actualul Mitropolit este un om foarte periculos! Grozav de periculos! Noroc că partizanii noștri politici, Socialiștii, sunt prin fabrici.

Nu prea vin la Biserică.

Acest om ni i-ar transforma pe toți în cei mai aprigi creștini.

Ascultând pe omul acesta când vorbește ai impresia aceia pe care a avut'o Apostolul Pavel pe calea Damascului...

Și ne-am despărțit.

Nu mult după acest fapt, se întrunesc la Ploști toți foștii colegi ai Liceului Sfinții Petru și Pavel, ca să sărbătorească 25 de ani dela absolvirea liceului.

A fost o serbare înălțătoare.

Foștii colegi de școală, pe atunci niște băețandri sburdalnici, azi unii distinși avocați, alții magistrați, unii înalți funcționari ai Statului și meritoși ofițeri, alții preoți buni ai bisericii noastre.

Toți laolaltă s'au gândit ca întâlnirea lor să înceapă cu o sfântă slujbă pentru cei morți dintr'înșii.

Cei mai mulți și-au lăsat oasele lor pe diferite câmpuri de luptă pentru întregirea neamului nostru.

Dar care credeți că a fost punctul culminant al serbării lor de revedere după un sfert de veac?

O conferință ținută de șeful socialiștilor prahoveni. Subiectul acestei conferințe a fost : „Sfinții Petru și Pavel patronii liceului“.

Conferința aceasta a unui socialist sadea a fost tratată cu atâta competență, cu atâta claritate și elan, că unul din preoții noștri, care era de față, și coleg de clasă cu conferențiarul, preotul G. Popescu-Gornet mi-a spus ; „Dacă Patriarhul nostru ar fi fost de față la această conferință, ar fi luat un Sf. Epitrahil și l'ar fi pus pe grumajii socialistului Stroescu“.

Cel mai desăvârșit preot, n'ar fi putut descri cu mai multă artă și competență activitatea celor 2 coșoi, pe cari se reazimă biserica lui Christos.

Așa este, venerabili părinți și fraților, că am afirmat un mare adevăr, când am spus că Patriarhul nostru este un mare transformator de suflete?!

Patriarh ca acesta ne trebuie nouă! Dar am afirmat și altceva. Că Patriarhul nostru este și un mare captivant de suflete, predispunându-le și hotărându-le

spre sacrificii mari. Un exemplu și voi încheia.

La Ploești noștri s'a început zidirea unui monument cu caracter dublu: bisericesc și național. Voim să immortalizăm prin el pe acei soldați ploeșteni și prahoveni cari au luptat la Mărășești în cămașă pentru ca să smulgă din spinarea Carpaților acei țărushi albi blestemați și să-i arunce pentru totdeauna în Tisa

Ei bine, pentru acest monument a dăruit un clopot în valoare de o jumătate de milion un român de inimă din Ploești, d. Ion Ionescu-Tisseanu, mare comerciant și mare proprietar.

Inimosul donator a avut o singură dorință. Donația sa să fie sfințită de însuși Patriarhul României. Zis și făcut.

Prea fericitul Patriarh, dând dovadă cu ocaziunea aceasta de un sentiment ultra-democratic, s'a pogorât din Ierusalimul românismului la Ierihon! Și a sfințit marele clopot.

A ținut în acea zi (14 Sept. 1925) trei (3) discursuri. Două la Biserică și unul acasă la donator. Știți ce efect au produs cele 3 discursuri asupra sufletului d-lui Tisseanu?

— Știți ce m'am gândit, părinte Vasilescu?

Pentru că Dumnezeu mi-a ajutat ca să scap cu viață din luptele dela Mărășești, la cari am luat parte, m'am hotărât să fac și o mănăstire.

— Dumnezeu să-ți ajute, domnule, să-ți împlinești dorința.

Și m'am gândit și mă gândesc mereu.

Cine a fost acela care a fermecat pe Tisseanu și l-a predispus la sacrificii așa de mari pentru legea lui și a părinților lui?

Cine altul decât nu Prea fericitul nostru Patriarh, în ziua de 14 Sept. 1925.

Oare am exagerat eu când am afirmat că pe lângă alte calități cu cari l'a înzestrat Dumnezeu, are și pe aceia de a predispuce și de a hotărî pe acei cu cari vine în contact, la fapte mari, la sacrificii mari.

Patriarh ca acesta ne trebuia nouă!

Ei bine, venerabili Părinți și fraților, nu puteam noi cei ce facem parte și ne interesăm de activitatea Cercului Pastoral No. 1 din Ploești să stăm indiferenți și să nu ne bucurăm că iată se împlinesc 10 ani de când Dumnezeu ne-a trimis în fruntea bisericii noastre pe Patriarhul Miron.

Și dacă astăzi am spus câte ceva din motivele cari-l fac mare în ochii noștri, apoi aceasta n'am făcut-o nici dintr'un sentiment de măgulire sau lingușire ci dintr'un curat și înalt sentiment de admirațiune.

Patriarh ca acesta ne trebuia nouă!

Să ne trăiască!

Pr. N. VASILESCU
Președintele Cercului pastoral No. 1
Ploești.

PROTOPOPIA III PRAHOVA Cercul Past. Călugăreni II

*Onorate autorități,
Iubiți săteni,*

Visul de veacuri, al neamului nostru, de a se uni toate provinciile române într'un singur Stat—România Mare — din mila Celui Atotputernic și din eroismul ostașului român s'a îndeplinit în zilele pe cari le trăim.

Deacum înainte, nimic nu va despărți pe frații de acelaș sânge, de acelaș graiu și credință. Suntem în răsăritul Europei — un Stat — cu o populațiune de peste 17 milioane locuitori, dintre cari aproape 14 milioane de credință creștină ortodoxă, deci cel mai mare și puternic stat ortodox.

Biserica ortodoxă națională, în tot trecutul istoric al vieții sale cu Statul român — în momente de bucurie, sau de durere, a adus servicii hotărâtoare Statului român, identificându-se cu el.

Pentru onoarea Statului nostru, pentru răsplătirea virtuților ortodoxe de veacuri ale poporului nostru și mai ales pentru serviciile aduse de Biserica ortodoxă națională — odată cu împlinirea visului strămoșilor — se cuvenea ca Biserica noastră ortodoxă să nu rămână mai prejos, din punct de vedere al organizației administrative superioare, în comparație cu celelalte Biserici surori.

Și nu din ambiție, ci numai din sfânta dreptate, scaunul Arhiepiscopal și Mitropolitan al Ungro-Vlahiei, a trebuit să fie rădicat la rangul de Patriarhat al României. Și a fost un moment de dulce și negrăită fericire națională pentru că întâiul ierarh al Bisericii noastre ortodoxă, care va purta acest titlu — de Patriarh — e I. P. S. Mitropolitul Miron Cristea, Fericitul Patriarh al Românilor, care pe lângă meritele strălucitoare personale mai este și sfântul simbol al unificării sufletești a neamului nostru.

De aceia astăzi — în haine de sărbătoare, supusă și prea plecata turmă cuvântătoare a I. P. S. Patriarh Miron Cristea — cu dragoste duhovnicească îi sărbătorim împlinirea a 10 ani de când a fost ales ca Mitropolit Primat al României Mari.

Perindarea acestor 10 ani, în viața noastră bisericească ortodoxă națională, înseamnă cu fiecare an, câte o strălucită pagină, în istoria noastră bisericească.

De aceia, în zilele acestea României creștini ortodoxi îmbracă haina de sărbătoare, ca să proslăvească apostolatul plin de roadele muncii celor 10 ani, a celui dintâi Ierarh și Patriarh al românilor uniți într'un singur stat mare și puternic.

Căci cu prisosință a întruchipat și a continuat scripitor firul marilor virtuți, a marilor cărturari și

ierarhi ai Bisericii ortodoxe române de pretutindeni : a lui Varlaam, Dositeiu și Veniamin Costache ai Moldovei și Sucevei ; a lui Silvestru Moraru al Bucovinei ; a lui Simeon Ștefan, Sava Brancovici și Andrei Șaguna ai Ardealului ; a lui Teodosie, Antim Ivireanul și Grigore Miculescu ai Ungro-Vlahiei și duhul lor a însuflețit din belșug pe alesul între aleși, raza luminoasă și călduroasă a bisericii noastre isvorâtă din isvorul curat și puternic a poporului de jos I. P. S. Mitropolit și Fericit Patriarh Miron Cristea!

El învederează, cu prisosință, comorile sufletești de valoare, cari sunt în sânul țărâniei române.

Țărâniea ardeleană are deosebita bucurie, prin faptul că cel dintâi Primat și apoi Patriarh al României mari a răsărit din sânul ei ; fiu al țăranilor răposați întru Domnul — vrednici de pomenire — Gheorghe Cristea și Domnica, născută Coman, din Toplița română ; iar părintele Său sufletesc a fost un boier din Săliște, badea Ion Herția, care s'a grăbit să țină pe pruncul Ilie, sub apa sfințită a botezului. I. P. S. Sa în anul 1910 a pornit ca episcop tânăr dela Sibiu la Caransebeș unde nu a întârziat mult, pentru ca apoi să vie la București — în timpuri grele — pentru întărirea sufletului românesc, care trebuia să-și hotărăscă soarta.

Și soarta a fost hotărâtă în chip minunat de Dumnezeu părinților noștri. Care nici când nu a părăsit Neamul Românesc și în dramaticii ani 1916—1918 a întărit sufletul și brațul românilor — și pe câmpul de jertfe — a făcut să străluciască Steaua României Mari ; iar ca o urmare a purtării de grije pentru Biserica noastră, a ridicat vlăstarul fericit al neamului — care și-a început cariera ca modest dascăl de școală primară — la rangul de mitropolit primat al țării în 1920, iar în 1925, cler, popor, guvern, partide politice și Rege, îl ridică pe scaunul cel mai înalt de întâiul Patriarh al Bisericii ortodoxe române, iar în timpul din urmă și înalt Regent.

Toată această mărire, la care poate ajunge un om în viață, nu are la bază decât munca și iar munca de care I. P. S. Patriarh Miron a dat și dă îmbelșugată dovadă după cuvintele Sf. Scripturi : „Râvna Casei Tale m'a mâncat pe mine“.

Programul de activitate pe care și l-a formulat I. P. S. Patriarh Miron se desfășoară grandios, dovadă, atâtea legi de organizarea vieții bisericești care au adus o reală schimbare în bine a vieții noastre bisericești. Cuvintele stălcuitului Rege Ferdinand I cu ocazia investiturii I. P. S. Salle ca Mitropolit Primat al țării cari spuneau : „În scaunul acesta ai o frumoasă menire de a înfăptui politica religioasă a lui Mihai Viteazul, care prin înființarea Mitropoliei ortodoxe dela Alba-Iulia, țintea să apropie și să unească bisericește, toate țările românești“, au făcut

parte din munca chemării Salle și roadele fericite pentru organizarea temeinică și unitară a Bisericii române se văd.

O altă coroană a muncii Salle, este și aceea că Biserica trebuie să-și adune mijloace pentru o întreagă operă umanitară, filantropică și samaritană, ca ea să-și reverse duhul milosteniei desinteresate asupra aproapelui.

Iusuși I. P. S. Patriarh Miron în răspunsul ce-l dă tot nemuritorului Rege Ferdinand I când l-a înmănat cârja de Patriarh spune : „...nu poate fi loc de mărire și de odihnă, ci de muncă, după cuvântul Scripturii : Cine vrea să fie cel mai mare între voi, trebuie să fie vouă slugă, (Marcu X, 43) și... Munca a fost în trecutul meu scara înălțării mele, din modestul dar, onorificul post de dascăl primar și până la patriarhie“.

Deci astăzi când sărbătorim zece ani de activitate rodnică dela alegerea I. P. S. Patriarh Miron ca Mitropolit Primat al țării, isbucnirea bucuriei noastre este firească, căci după glasul Bisericii : „Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'însa“.

Să facem legământ înaintea lui Dumnezeu că-l vom fi fii duhovnicești ascultători, credincioși și păzitori neșovăelnici a hotărârilor I. P. S. Sale, în toate clipele vieții noastre ; și să ne unim sufletele ca să rugăm pe Bunul Dumnezeu să-L păzească nevătămat, puternic, întreg, sănătos, drept îndreptând cuvântul adevărului său și'n bucuria vestitelor zile pe cari le trăește Biserica noastră să cântăm : „Pre Stăpânul și Patriarhul nostru Miron, Doamne, îl păzește : întru mulți ani, întru mulți ani, întru mulți ani Stăpâne“ !

Proistos Pr. ION G. POPESCU
Călugăreni II, jud. Prahova

PROTOPOPIA II BREAZA-PRAHOVA Cercul Pastoral Măgureni-Prahova

Iubiți creștini și buni români,

La 31 Decembrie a. c., se împlinesc zece ani de arhipăstorie a înalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Patriarh, în fruntea bisericii ortodoxe române.

Acest fapt constituind o frumoasă pagină în istoria bisericii și a neamului, datoria ne incumbă să luăm parte cu toții, cu sufletele noastre, la această mare și însemnată sărbătorire.

Când biserica ortodoxă română rămâne văduvită de supremul ei conducător duhovnicesc, biserica prin reprezentanții ei legali și canonici și neamul românesc prin reprezentanții și împuterniciții lui îndreptățiți, toți de acord cu defunctul nostru Rege Ferdinand I — în anul 1919 — pe cine credeți că aduce în fruntea bisericii noastre ? Pe cel ce i se proorocise cu aproape

două decenii mai înainte, de un înțelept bărbat de Stat, că: „Dumnezeu o să-ți ajute să ajungi cea mai înaltă demnitate a bisericii noastre române“.

Acesta este P. S. Episcop Miron al Caransebeșului din Banatul românesc.

Înalt Prea Sfințitul nostru Stăpân Dr. Miron Cristea odată venit în fruntea bisericii noastre, prima Sa grijă a fost, pentru a îndruma biserica pe noi făgașuri.

Încet și prudent ia toate măsurile ca biserica să pornească la acțiune creatoare.

Biserica, care până aci, era într'un impas nejustificat, e scoasă din stagnarea lucrului și îndreptată pe noi căi pentru atingerea scopului său pe pământ.

Prin măsurile Sale pline de înțelepciune, biserica — pe nesimțite — pornește la lucrul său. După multă chibzuială, biserica, datorită I. P. S. Patriarh, ajunge ca în anul 1925, să aibă noua lege de „Unificare și organizare bisericească“, care pe lângă alte multe calități bune, are și pe aceia că se introduce și elementul mirean în administrarea bisericii. Prin aceasta se încheagă unitatea întregii biserici românești, care până aci era despărțită și condusă separat, după legile și dispozițiile fiecărei provincii în parte.

Tot Prea Fericitul Patriarh Dr. Miron Cristea, văzând nevoia de a se impunea ca biserica Țării noastre — după ce devine România-Mare — să aibă mai multe Episcopii, propune, mijlocește și susține cu toată căldura sufletului său și cu toată autoritatea de care se bucură, reușind să înființeze încă 5 (cinci) episcopii și în plus un episcopat al armatei române.

Pentru ce acestea? Pentru că numai acolo unde supravegherea — de orice ordin ar fi și în orice domeniu s'ar exercita — e ținută mai de aproape, rezultatul poate fi mai îmbucurător.

Nu-i mai puțin adevărat că I. P. S. nostru Stăpân, pentru ca biserica noastră să promoveze, ia măsura înființării cercurilor noastre pastorale, unde noi Preoții cu forțe unite, cu programe cât mai variate, tratăm chestiuni imperioase, pentru nevoile D-v. sufletești și trupești, pe cari dacă ne veți asculta, fiți siguri, că mare folos veți avea.

Sub I. P. S. Sa se face reorganizarea învățământului teologic de toate gradele, lucru ce nu mai putea dăinui în starea ei anterioară, ne mai corespunzând vremurilor pe care le trăim.

Nu încapă îndoială că și Asociația creștină „Miron Cristea“ care depune o intensă activitate pentru răspândirea religiozității și moralității în popor, cunoscând că aceasta funcționează în București, nu aiurea, notați bine, vă rog, este tot opera I. P. S. nostru Stăpân.

De asemenea dă o deosebită atențiune înființării Asociației Doamnelor Preotese, ce lucrează alături de Cuc. Preoți, pentru promovarea vieții creștine; dă atențiune înființării a două Seminarii: unul la Câmpu-

lung și unul monahal la Mănăstirea Cernica, precum și înființării școalelor de cântăreți bisericești. Nu trebuie uitat că biserica noastră, prin faptul că I. P. S. Patriarh este și Înalt Regent, se simte măgulită, fiind un indiciu mai mult de înțelepciune și înaltă autoritate de care se bucură.

Prin înțelepciune, prudență și perseverență. I. P. S. nostru Stăpân a putut realiza un real progres în biserica noastră ortodoxă română.

Fericită e turma care are Stăpânul întotdeauna treaz și veghetor.

Fericită este biserica noastră și fericit e neamul nostru românesc că au în fruntea lor pe I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh D. D. Dr. Miron Cristea.

Și acum cu toții într'un glas să strigăm: Trăiască I. P. S. nostru Patriarh și Înalt Regent mulți ani, pentru a putea conduce biserica neamului și în viitor, spre fericirea ei.

DARE DE SEAMĂ.

Asupra activității Cercului VI pastoral Măgureni Prahova, pe tot timpul cât a funcționat cercul și rezultatele practice și spirituale obținute în acest timp, conform art. nr. 1303/929, al Profoieriei Circ. II, Breaza-Prahova, relatăm:

În timpul de după războiul mondial, observându-se o mare schimbare de ordin sufleteș în societate, autoritatea eclesiastică, atunci, găsește cu cale a lua măsuri de îndreptare, hotărând ca Preoțimea să-și unească forțele și să lucreze în comun în mijlocul credincioșilor.

Modalitatea s'a găsit în înființarea Cercurilor pastorale, care prin rotația regulată să țină câte o ședință pe an în fiecare parohie a cercului respectiv.

Preoții au pornit la lucru fără preget cu dorința vie și nestrămutată, ca îndeplinind un act de datorie, se vor bucura în plus și de rezultatele muncii lor.

În fiecare an s'a întocmit un program cu subiectele cele mai potrivite și adecuate nevoilor sufletești ale fiecărei parohii în parte.

Cercul nostru pastoral și-a desfășurat activitatea sa în următoarele trei direcțiuni principale și anume:

1. Luminarea și formarea sufletească a credincioșilor, din punct de vedere evanghelic și tradițional.

2. Formarea și îndrumarea conștiinței credinciosului din punct de vedere al vieții morale creștine.

3. Evidențierea adevărurilor bisericeii creștine ortodoxe și combaterea doctrinei sectelor, în special a Adventiștilor.

Consecvenți cu enunțarea dela punctul 1, membrii Cercului au căutat a lămuri pe credincioși asupra adevărurilor evanghelice ce dau acel suflu de viață creștină neperitoare.

Prin tratarea a numeroase subiecte din tradiția noastră bisericească, pe care cu regret s'a constatat că poporul nostru a început să o neglijeze, tocmai din cauza necunoașterii ei, credincioșii odată luminați au luat o atitudine mai hotărâtă în sensul păstrării obiceiurilor tradiției bisericești.

Acestea — punctul de vedere religios — nefiind suficiente pentru promovarea vieții creștine, cercul — prin preoții săi — a dat o deosebită atențiune și laturii morale creștine.

S'a desbătut în fața credincioșilor tot felul de chestiuni care erau în contradicție cu morala creștină. E de ajuns a aminti numai despre câteva din subiectele tratate cum ar fi: Despre concubinagiu, lux, beție, jurământul fals, etc., etc.

O mare grijă, care de altfel înfrigurează pe orice bun creștin și român, a avut Cercul și din punct de vedere al combaterii susținerilor sectante cu care sectanții s'au introdus în sânul poporului nostru.

Ședințele cercului, preoții, bine pregătiți, au desfășurat în fața creștinilor adevărul de credință al bisericii noastre, scoțând în relief rățăcirea, șubrezenia și chiar minciuna propoveduite de Secte.

Cercul pastoral local și-a complectat activitatea sa și prin distribuirea a cel puțin 2000 de cărți, broșuri și fascicule religioase-morale credincioșilor, în mod gratuit, ce a atins valoarea de circa 4000 Lei.

E îndeobște cunoscut că orice muncă, orice acțiune sau ori ce lucrare pe un teren determinat și într'un domeniu specific, trebuie să dea rezultate indiferent însă de calitatea lor.

Rezultatele practice și spirituale constatate în desfășurarea cercurilor pastorale, le-am putea rezuma în următoarele puncte:

1. În ce privește pe chiar membrii cercului, constatatarea este că s'a făcut o unificare a serviciului divin pe de o parte, iar pe de altă parte, prin exercițiul predicatorial preoții au devenit mai inițiați, mai buni mănuitori ai cuvântului, mai buni predicatori.

2. În ce privește rezultatele practice și spirituale constatate asupra credincioșilor în urma desfășurării activității cercului pastoral, putem spune următoarele:

a) Poporul a început să frecventeze mai regulat biserica,

b) Atențiunea și dispozițiunea sufletească cu care credincioșii ascultă serviciul liturgic precum și predicile și conferințele ce se țin de membrii cercului, sunt dovada afirmațiunii mai sus anunțate.

c) Dragostea cu care enoriașii răspund la chemarea preotului lor la ședințele cercului pastoral, încă constitue un rezultat practic și spiritual.

d) Prin propaganda ce se face de cercul pastoral cu cărți și broșuri împărțite în mod gratuit, credincioșii au căpătat gustul cetitului, rezultând aceasta din satisfacția primirii acestor cărți.

e) Credincioșii, în urma propagandei prin cuvânt și prin cărți și broșuri făcute din partea cercului pastoral și prin activitatea fiecărui preot în enoria lui, au devenit mai stabili în credința Sf. noastre biserici, au renunțat de a mai da ascultare chiar propagandei sectanților și au încetat cu totul trecerile dela biserica noastră ortodoxă la sectele confessionale.

Aceasta e în scurte cuvinte activitatea cercului nostru pastoral și puținele rezultate practice și spirituale ce s'au putut realiza până 'n prezent.

Credem, însă, că viitorul ne va aduce rezultate mai frumoase și mai îmbucurătoare.

Proistos, Pr. Econ. BOBĂRNAC

PROTOPOPIA II BREAZA-PRAHOVA

Cercul Pastoral Aricești-Prahova

Onorată asistență,

Ce cuvinte mai potrivite decât acestea, (Ebrei VIII. 7.) ale Sf. Apostol Pavel, pentru a putea după umila mea putere a proslăvi în fața D-stră, pe șeful suprem pământesc al bisericii ortodoxe române, din România întregită, care la 1 Ianuarie 1930, împlinește 10 ani de cărmuire administrativă nouă și spirituală a bisericii lui Hristos.

A schiță această activitate în cuvinte, pentru cunoașterea ori și cărui creștin din cei de față, este prea greu, deoarece înalta persoană ce căutăm s'o descriem, este prea bogată în fapte puse în slujba bisericii și a neamului, că istoria îi va rezerva o pagină de glorie în trecutul său.

Dar după rugăciunile de mulțumire ce în momentul de față înălțărăm către Cel Atotputernic, că ne-a dobândit un astfel de conducător, întăriți în harul Sf. Duh, vom îndrăzni a istorisi tot ceea ce a însemnat glorie și refacere în domeniul religios și social al bisericii noastre, în acest deceniu de Arhipăstorie.

Venit în fruntea bisericii ortodoxe imediat după întregirea neamului, când nevoia reclamă în fruntea bisericii un bărbat superior, cea dintâi grijă l-a fost unificarea bisericii, inițiativă pornită de când încă era Episcop la Caransebeș.

Nu era îndeajuns unirea politică înfăptuită între toate popoarele națiunii române, trebuia înfăptuită și unirea și alipirea bisericii lor la patria mamă.

Nu voiu descrie aci formele necesitate de împrejurări pentru ajungerea acestui scop, este destul să se știe că unificarea bisericilor din provinciile alipite, locuite de români, s'a făcut sub Arhipăstoria și înțeleapta strădanie a I. P. S. Patriarh Miron.

Năzuințele și străduințele I. P. S. S. imediat după

unire, ajutate de conducătorii mireni și clerici ai celor patru provincii bisericești ortodoxe române s'au împlinit, dând bisericii o organizație unitară bazată pe principiile și modalitățile pe cari experiența trecutului le dovedise a fi mai potrivite pentru asigurarea bisericii străbune, întru împlinirea misiunii sale, spirituale, morale, culturale, sociale și naționale.

Oricine poate constata importanța actului unirii bisericilor, căci nu se putea concepe o adevărată unire, decât atunci când ea se făcea și în mod spiritual. Și s'a făcut. Visul ce de veacuri, ardea în milioanele de suflete, a voit D-zeu ca să se îplinească.

Tăria unui neam nu stă în lărgimea hotarelor și mărirea lor, ci în tăria sufletelor, a acelor ce formează acea națiune, ori tocmai de acest mare bun ne-am învrednicit în viața noastră ca popor și tot prin voia lui Dumnezeu, ca împlinirea visului să fie sub figura plină de blândețe a fiului bunilor creștini și români din Toplița română.

Imprejurările în cari se găsea biserica română, impuneau ca starea ei din punct de vedere al ierarhiei să se schimbe.

Unitatea sufletească, impunea ridicarea scaunului Mitropolitan la un rang superior, egal cu al numelui de întregire a neamului „România Mare“.

După cum până acum în totul a fost numai degetul lui Dumnezeu, așa și acum tot datorită ajutorului Lui, se ridică biserica română la rangul de Patriarhie în anul 1925.

Iată că de acum începe o nouă istorie a vieții bisericii române, care sub patriarhat va conduce atâtea milioane de suflete credincioase spre calea mântuirii. Sigur că pronia divină a lucrat în așa fel ca această mare și grea sarcină să fie pusă pe umerii Aceluia ce putea să cuprindă cu adâncă Sa înțelepciune multiplele și grelele probleme ce se deschideau noi pentru biserică.

Ceasul obligațiunii lor sosește, căci o mare și neașteptată durere lovește întreaga națiune română, prin moartea nedorită și prea timpurie a viteazului între viteji Rege al nostru Ferdinand I, acel ce a întrupat în El gloria de veacuri a tuturor ce au stat pe tronul mult încercatei României.

Moartea regelui Ferdinand I, aduce după sine o nouă formă de conducere de stat, întrucât până la venirea pe tron a minorului nostru rege Mihail I, prerogativele regești, trebuiau duse de un consiliu numit regență. Un loc în acest important consiliu regesc, l'a avut biserica, care a fost cea dintâiu chemată prin șeful ei, actualul Patriarh Miron, să hotărască în numele minorului rege, conducerea de stat.

Faptul că I. P. S. S. Patriarhul Miron este astăzi și Inalt Regent, pentru noi creștinii și biserica ortodoxă română însemnează punctul culminant de mân-

drie sufletească ce ne-o procură starea în care ne găsim. Soarta l-a hărăzit ca să se bucure de atâtea onoruri, dar și îndatoriri, la cari rari, dar foarte rari pământeni sunt chemați a le împlini și hotărât puțini acei ce pot desfășura o muncă atât de prodigioasă.

Din locul unde se găsește nu contenește a lucra neobosit și a priveghiă în mod scrutator, mersul activității spirituale bisericești, după cum cu aceeași putere de muncă, soluționează multiplele probleme de stat. Este constatat că până la urcarea pe tronul mitropolitan a I. P. S. S., biserica, prin oficiul ei, era într'o stare de lipsă de activitate. Urcarea pe tronul mitropolitan a I. P. S. S. începe a activa viața bisericească, chemând preoțimea la muncă și datorie. Odată cu aceasta începe epoca de adevărată spiritualizare a bisericii. Opera de evanghelizare a credincioșilor, ce azi se desfășoară în cele mai ascunse sate, dela biserica cea mai bogată și până la cea mai săracă, nu se datorește decât I. P. S. S., care cel dintâi a aprins facla luminei evangheliei, ca din ea să străbată prin toate sufletele întunecate de negura indiferentismului religios. Și dacă toate celelalte acte săvârșite de I. P. S. S. în folosul obștesc ar fi muritoare, și încă ar fi de ajuns ca să rămână nemuritor în Biserica Creștină Ortodoxă faptul de a face să se retrăiască de către creștini adevărata viață religioasă morală.

Având în vedere faptul că prin noua lege de organizare bisericească s'au chemat la lucru și laicii, alături de preoți, s'a dat o extensiune mai amplă administrației bisericești, așa ca să se poată forma adevărata biserică vie, conștientă de rolul ei. Consiliile parohiale, consiliile protopopești, consiliile eparhiale sunt organe bisericești, cari luate în parte, se constată de cât de mare folos sunt ele în viața bisericii și în ajutorarea chiar a operei de evanghelizare făcută de preot în enoria sa.

Din legea de organizare bisericească, rezultând și autonomia bisericească, se înțelege că biserica însăși cu organele ei, este chemată să-și chivernisească bunurile sale. Cu aceasta s'a dovedit, că averile bisericilor sunt în mai bună rânduială, iar nevoile ce ea reclamă sunt mai la timp satisfăcute.

Prin îndemnul I. P. S. S., s'au înființat sub o nouă normă, cercurile pastorale, cari au dat și dă dovadă de activitate folositoare în binele obștesc, învățând și spiritualizând viața creștinească, în conformitate cu adevărurile Sf. Scripturi.

Aceste cercuri au devenit azi adevărate școli de cultură religioasă și socială. Activitatea extrabisericească a preoțimei, îndrumată de I. P. S. S., face ca să sporească cu un ceas mai de vreme opera de consolidare religioasă și națională a României Mari.

Viața monahală sub părinteasca I. P. S. S. îngri-

jire a făcut ca să-și schimbe fața, prin înființare de seminar monahal și tipografie în monastiri, unde o nouă viață culturală începe să nască. Dar puterea de muncă a I. P. S. P., nu s'a oprit aci, ci trece aproape limitele firei, când începi să cerni prin sita minței nenumăratele societăți filantropice, culturale, de așezăminte la cari patronează ca președinte de onoare și activ, cârmuindu-le mersul în folosul societății.

Tot ce se lucrează în biserică din punct de vedere administrativ și spiritual, totul este cunoscut și cercetat de I. P. S. S., dovedind astfel o putere de muncă uriașe și o voință nestrămutată, de a vedea o biserică învățătoare, o biserică vie, care să repună la loc marea putere religioasă morală a trecutului nostru strămoșesc.

În aceste nobile și frumoase dorinți, continuând a conduce treburile bisericii și cele de stat, cu adâncă smerenie și cu deosebit devotament de credință, să-i urmăim învățătura și credința în puterea lui Dumnezeu; să-L rugăm, ca în binele și folosul bisericii, cum și al liniștei neamului românesc să ni-l ție întreg, sănătos, îndelung înzilit, drept învățând cuvântul adevărului, întru mulți ani!

DARE DE SEAMĂ

asupra activității Cercului pastoral Aricești Ractivan din Protoieria Breaza dela înființarea lui până astăzi.

Din punct de vedere administrativ, acest cerc se compune de opt parohii și anume: Aricești Ractivan, Florești, Călinești, Filipești Targ, Brătășana, Dărmănești și Haimanala, fiindând din anul 1924 sub președenția subsemnatului. Desfășurarea activității pastorale a cercului s'a făcut în urma fixării unui program, care datorită înțeleptei conduceri a Prea Cucernicului nostru Președinte și Protopop V. Opriș, a putut satisface toate nevoile și cerințele parohiilor din întreaga protoierie.

Prin programul stabilit se hotărâ ca odată pe an fiecare parohie să-și aibă o ședință cu sobor, împăcând în mod satisfăcător cerințele credincioșilor și ale C. preoți din parohie.

Toți C. preoți ai cercului au ținut conferințe și predici.

Conferințele ce s'au tratat în fiecare an, au fost cele stabilite de către P. C. Protopop, asistat în conferință de C. Președinți ai Cercurilor.

Subiectele tratate au fost parte de ordin moralo-religios, iar o parte de ordin economic. Predicile în genere au tratat despre: „pericopa evangheliei zilei”. Menționez aci și C. preoți ce s'au distins în tratarea subiectelor și râvna ce au depus într'un cât mai desăvârșit succes în buna reușită a cercurilor; C.

Preot Petre Niculescu Nedelea, C. Preot Ioan Marin Călinești, C. Preot N. Popescu Dărmănești, C. Preot N. Popescu Brătășanca și acum în timpul din urmă Nicolae Marinescu Filipești Targ și Victor Rădulescu Florești, ca de curând veniți, titulari ai acestor parohii.

Ședințele culturale s'au ținut parte concomitent cu ale învățătorilor, parte fără. Am constatat însă că avem mai multă afluență de poporeni când alături de biserică, conlucră și școala.

Rezultatele obținute și pe cari le constatăm cu mulțumire din activitatea misionară a acestui cerc sunt:

Din punct de vedere al cultului religios, cercurile pastorale sunt cele mai prielnic mijloc de întărire religioasă morală în poporeni, căci prin serviciile religioase săvârșite în sobor cu multă demnitate, se produce o puternică înrăurire asupra ascultătorilor, dovedindu-o această marele număr de credincioși, veniți la astfel de ocaziuni.

Ținuta demnă a preoților, cântarea ordonată și dulce a 7—8 preoți, impun respect și reculegere, chiar asupra sufletelor răcite de biserică.

S'au împărțit cu ocaziunea ședințelor publice în acest interval de timp în scop de propagandă religioasă-morală din biblioteca „Ia și Cetește” și a „Institutului Biblic” aproximativ 3000 volume, diferite cărți, cu fiecare ocaziune în mod gratuit. Costul cărților fiind suportat în mod benevol de către toți C. preoți și cântăreți ai cercului.

Din punct de vedere al mișcării misionare în privirea sectelor, se constată o stagnare a acestora în urma ofensivei luată contra, prin conferințele explicite ținute la cercuri. Nu avem însă cazuri de reveniri.

Situația morală se observă mulțumitoare, credincioșii frecventând biserică în număr destul de mare, nu numai la sărbători mari, dar și în Duminicile de peste an.

Beția și luxul s'au combătut energic. Cuvântarea I. P. S. Patriarh împotriva beției a fost citită în fiecare sat și explicată sătenilor.

Pare totuși că aceste două patimi persistă, și de aci îndatorirea pentru noi, ca și în viitor să luptăm cu mai multă tărie contra lor.

Concubinagiile sunt în descreștere aproape în toate parohiile. Cercul, menționând în special parohiile Aricești Ractivan și Nedelea, unde prin aplicarea cu concursul și aprobarea adunării parohiale a pedepsei dată de C. preoți respectivi, de a nu mai cununa cu beteală pe cei ce au viețuit în concubinaj, fie cât de puțin, aproape s'au redus.

S'a conferențiat despre risipă și economie, insistând asupra muncii care înaltă și edifică pe om.

Din punct de vedere material, fondul cercului se încheie azi cu suma de lei 11.414, ce este depusă la vederea cercului, și care se va întrebuința

în conformitate cu dispozițiunile luate de C. preoți în prima ședință de cerc.

În rezumat privind din punct de vedere general situația cercului, atât starea morală religioasă, cât și cea culturală, sunt în curs de dezvoltare în mod mulțumitor, iar prin devotamentul de muncă ce C. preoți respectivi depun fiecare la locul său, ne așteptăm ca opera noastră să fie măntuitoare.

Nu pot încheia prezenta fără ca să nu aduc mulțumirile întregului personal bisericesc al cercului, Prea C. Protopop V. Opriș care priveghează îndeaproape și îndrumază fără preget conducerea centrală a cercurilor pastorale pentru ajungerea scopului pentru care sunt create.

Preotul ALEX. POPESCU

Proistosul circ. 7-a Aricești-Rachtivan din
Protoieria Circ. II-a Breaza-Prahova.

Protopopia IV Vălenii de Munte-Prahova Cercul Pastoral Valea Teleajenului

Biserica noastră strămoșească și-a meritat pe bună dreptate numirea de mamă, cu care obicinuim s'o chemăm noi. Ea a fost pavază credincioasă a neamului românesc, de multe ori amenințat cu pieirea, a luat parte la suferințele fiilor ei sfințindu-le, încurajându-i și oțelindu-i în nevoi, a luat parte și la bucuriile lor binecuvântându-le.

De netăgăduit, neînchipuit mai mari au fost clipele de grea cumpănă, hotărâtoare pentru soarta neamului românesc, dar în pridvoarele bisericilor — bărbații neamului — au găsit puteri noi de muncă, în cuvintele Vlădicilor și preoților au găsit nădejdi noi, că din sămânța suferințelor lor va răsări odată noian de bucurii, dacă nu pentru ei, cel puțin pentru urmașii lor. Istoria însăși ne este martoră, ea povestește cum la îndemnul Vlădicilor, a preoților și chiar a simplilor sihaștrii, domnii Români făceau minuni de vitejie. Cu prețul sângelui lor își apărau moșia, în care se găsea Biserica, în care se găsea însăși ființa neamului. Dar aceste timpuri de grea cumpănă, de suferințe trebuia să se sfârșească odată. După zile de furtună trebuie să vină și timp senin, o spune un proverb bătrânesc. După frământări de veacuri, a venit și „plinirea vremii“ ca, stabilit în hotarele sale, la început mai mici, apoi în cele firești, neamul românesc să-și trăiască soartă mai bună, la care-i dă dreptul trecutul destul de vijelios. Astăzi în hotarele scumpei noastre Români, strălucește mândru soarele dreptății, la lumina căruia neamul românesc pornește cu pași mari, tot mai rezezi spre progres. Zilele de bucurie, zilele de aniversări la care

luăm parte, se cuvine în bună parte să le închinăm amintirii înaintașilor, cari ni le-au prilejuit. „Pomenirea strămoșilor vrednici, în zile de sărbătoare este semn de cumițenie. Pe oasele lor ducem noi astăzi viață lină și îmbelșugată“, o spune învățatul nostru profesor de teologie Păr. Nic. M. Popescu ¹⁾. Un netăgăduit adevăr spune: când fii se bucură, la bucuria lor au drept și părinții. Când dar neamul românesc se învrednicește astăzi de zile frumoase, de mari aniversări, la aceste bucurii are drept și sfânta Biserică, care cu prisosință își merită numele de mamă a neamului. Roadele unei vieți de suferinți, de umiliri chiar, începe acum să se arate. Ca o apoteoză se înalță astăzi în fruntea Bisericii noastre, cea mai înaltă demnitate *Patriarhia* și conducător încercat, oțelit în nevoi, ca un stejar puternic, ce-și are obârșia într'o tulpină sănătoasă, avem pe Prea Fericitul și Inalt Prea Sfințitul nostru Stăpân D. D. Dr. Elie Miron Cristea. Privind înălțimea la care a ajuns astăzi Biserica noastră, postamentul solid pe care se sprijină, ca și cinstea de care se bucură în fața celorlalte Biserici surori, fără să vrei din inimă vine exclamația: Mare ești Doamne! și minunate sunt lucrurile tale! și nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale! Ziua de astăzi este prilej de mare bucurie pentru noi, este zi de înălțare sufletească, dar în același timp de multe învățăminte. În cursul acestei luni și anume la 31 Decembrie se împlinesc zece ani, de când vocea divină — că vocea poporului este vocea lui Dumnezeu — a adus în fruntea Bisericii noastre pe Inalt Prea Sfințitul Patriarh Miron. Ziua de astăzi a fost aleasă ca zi de slavă lui Dumnezeu și mulțumită prea grijnicului nostru Stăpân. Ca bucuria să fie deplină, socot ni merit cu acest prilej spre slava Inaltului nostru Stăpân și folosul nostru, binecredincioșii săi fii, să facem să se oglindească anumite momente din viața Sa, ca dintr'ânsele să strălucească și mai puternic însușirile cu adevărat miraculoase, cu care L-a înzestrat bunul Dumnezeu.

Prea Fericitul Patriarh Miron este fiu de țaran Român — cum îi place adesea să o spună — născut la poalele munților Carpați în Toplița-Română, lângă codrii pururea verzi de brad, cari i-au desfătat copilăria. Cavalul păstorilor i-au doinit duios, iar murmurul apelor sglobii, ce alergau sprinten din munte, i-au șoptit în taină, că este sortit de Dumnezeu să fie mare... și mai mare. „Vrednica sa mamă, înzestrată cu un adânc simț firesc pentru creșterea copiilor, a fost cea dintâi ființă, ce a sădit în sufletul său fraged de copil, pe lângă sentimentele de credință și evlavie și ideea unui episcop și în deosebi

1. Apostolul No. 13—14 Iulie 1928, pag. 208.

a unui Vlădică românesc „după cum Insuși mărturisește ¹⁾ și Dumnezeu i-a ajutat. Din modesta căsuță albă ca zăpada a vrednicilor gospodari și buni români Gheorghe și Domnița Cristea, acum adormiți în Domnul și-a pornit drumul tânărul Elie și a mers tot crescând, până la cea mai înaltă treaptă ce și-ar fi putut închipui cineva, până la treptele tronului regesc, de unde conduce destinele neamului românesc. Dar până să ajungă aici, i-a trebuit un lung șir de ani de muncă, de strădanie, de pregătire serioasă. Intrând în viața publică după studii strălucite făcute la Seminarul Andreian din Sibiu, își începe cariera ca modest dascăl de copii la școala primară din Orăștie, dar soarta îi hărăzise un loc de mai grea răspundere, că numai după un an de funcționare, pleacă la Buda-Pesta pentru desăvârșirea studiilor. În anul 1895, odată cu intrarea în tagma monahi-cească i se încredințează rând pe rând posturi de seamă dovedind în toate pricipere și spirit clar văzător, iar în 1910 Dumnezeu l'a chemat la înalta, dar plină de răspundere treaptă a Episcopatului la Caransebeș. Episcop român sub stăpânirea tiranică maghiară, iată ce-L așteaptă pe noul păstor. Câtă prudență în cuvinte, cât tact în fapte! Pe deoparte să nu ridice urgia stăpânitorilor lumești asupra păstoriiilor săi, pe de alta inima-i de Român nu-l lăsa să nu-și îndemne frații la solidaritate, la muncă pentru păstrarea elementelor constitutive ale neamului: credința, obiceiurile, limba și portul.

Crainic al durerilor neamului românesc, din scaunul de Senator ce-l deținea în Parlamentul Unguresc în ciuda tuturor rigorilor la care se expunea nu a încetat un moment, de a apăra cu ultima îndăjrire, dreptul neamului său, de a dispune singur de soarta sa. Dar în timpul războiului, prin câte clipe grele a trecut Vlădică Miron dela Caransebeș! De câte ori n'a atârnat sabia asupra capului Său, de câte ori nu-L aștepta lanțurile închisoarei sau drumul pribegiei! Intrarmat cu răbdare, în anumite împrejurări cu curajul răspunderi, de multe ori din care pricină a fost expus și la înjosiri, își apăra turma cu toată demnitatea; iar Dumnezeu în care își pusese nădejdea încă dela început, îl ferește de primejdii și-i dă zile fericite să vadă răsărind pe plaiurile Ardelene Soarele libertății neamului românesc.

Prevestitor al vremurilor de înflorire, împreună cu alți trei bărbați de frunte ardeleni, aduc solie răposatului întru fericire Regele Ferdinand, că Ardealul românesc se întoarce la Patria mamă. Se termina o epocă, se începea alta și mai mare. Destul de cunoscut în cercurile conducătoare ale României Vechi, și cum scaunul de Mitropolit Primat era vacant, con-

ducătorii destinelor neamului au găsit cea mai fericită alegere în persoana Vlădicăi Miron dela Caransebeș ca Mitropolit Primat al țării. La 31 Decembrie 1919 Corpurile Legiuitoare, Camera și Senatul, au unit glasurile și L-au ales, punându-l pe umerii destul de viguroși o și mai grea sarcină, o și mai mare răspundere.

Un întins câmp de activitate se desfășoară înainte-I. Războiul din care abia ieșisem lăsase răni adânci și încă sângerânde. Morala publică se sdruncinase din temelii. Ce era de așteptat în urma groasnicului măcel prin care aproape omenirea întregă trecuse! Viața sălbatică de tranșee, doi ani cu moartea în față, fără să vrea, omul se asemănase fiarei. Organizator priceput, ca unul ce fusese încercat în multe nevoi, ca unul ce era convins că numai prin Biserică se poate vindeca rănila cauzate de destrăbălarea morală, își îndreaptă privirea către preoți, cărora le adresează o inimioasă pastorală în care între altele spune că: Biserica noastră numai atunci își va îndeplini rostul său, când pe urma unei munci grele și conștiente a întregului cler, vom putea introduce în toate acțiunile și mișcărilor vieții publice din țara noastră și mai ales în cele culturale, sociale și umanitare, firul roșu al spiritului creștin și le vom putea imprima timbrul neîntrecutelor învățături ale Aceluia ai cărui ucenici suntem, sau ar trebui să fim. După cum un comandant își strânge în juru-i cadrele, le organizează, le dă directive, ca să fie cât mai sigur de isbândă, tot așa și Prea Fericitul nostru Stăpân a dat semnalul de alarmă, la auzul căruia o armată întregă a răspuns cu toată graba. Și de atunci la muncă. A expune în cadrele unui cuvânt festiv o activitate atât de bogată în rezultate fericite, nu numai de zece ani câți sunt de când a luat conducerea Sf. Biserici ortodoxe a poporului român, ci a unei vieți întregi închinată pe Altarul Bisericii și al Patriei este foarte riscant. Vremea — sub a cărui stăpânire suntem — va desăvârși totul. Condee iscusite de istorici încercați, încă n'ar putea da o înfățișare fidelă a acestei activități. Dacă mă încerc a schița — și aceasta destul de sumar — o parte din activitatea înalt Prea Sfinției Sale, o fac nu pentru a aduce laude, că prea slabe ar fi cuvintele mele, a lăuda o muncă titanică și nu vorbele noastre ci faptele Sale, Il va pune în cadrul adevăratei lumini. Aceia ce mă voi încercă spune, să fie nouă spre învățătură și îndemn spre o viață mai activă.

Cunoscător desăvârșit al nevoilor neamului și cu experiența trecutului, știind că numai cu elemente decise, conștiente pe menirea lor și bine pregătite se poate lucra temeinic, din primul moment și-a îndreptat privirile asupra școlii și repede s'a simțit inițiativa sănătoasă dela umilele școli sătești până la Univer-

1. Pastorale și cuvântări pag. 3.

sitate. Cu blândețea care-L caracterizează, cu spiritul clar-văzător și mai ales cu darul ce L-a înzestrat Dumnezeu de a convinge, s'a impus tuturor conducătorilor neamului, a dobândit încrederea și iubirea tuturor și cuvântul Său spus în orice împrejurare s'a făcut literă de Evanghelie. Pentru desăvârșirea pregătirii din școli, fie teologice, fie laice, a încurajat cu mână largă inițiativa de tipărituri, cărți, reviste, patronând înființări de biblioteci, institute de cultură; iar pentru Biserică înființează Institutul Biblic, adunând în juru-i și înconjurând elementele tinere de valoare. Tipăriturile institutului biblic împărțite în bună parte în mod gratuit a pătruns până în cele mai depărtate unghere ale țării. Pentru hrana sufletească a poporului și Singur se străduiește dând pildă altora prin publicarea a o mulțime de opere de o reală valoare cu toate multiplele-i ocupațiuni și grele răspunderi ce-l apasă grumazii.

Se simțea mare lipsă de preoți, sectele eretice pătrunseseră în multe sate unde nu era cine să ducă lumina sfintei Evanghelii. Pericolul amenințat. Incredințat că numai o armată de preoți luminați și conștiinți de menirea lor poate stăvili răul, intervine energic și cu multă insistență pe lângă conducătorii Țării și face să se reînființeze în fiecare eparhie vechile Seminarii teologice și alte școli de mai înaltă cultură teologică, care să dea elemente noi, bine pregătite. Țara mărimdu-se a cerut și s'a înființat în vechile locuri istorice episcopate noi, s'au format parohii noi și astăzi dăm slavă lui Dumnezeu, aproape nu se mai găsește parohie vacantă și nu numai atât, pretutindeni se muncește cu râvnă apostolică; iar rezultatele nu nouă, ci altora se cade a le spune.

Dar *Cercul pastoral* nu este tot un fiu bun al I. P. S. Patriarh? Încă dela început și-a arătat dorința pentru înfăptuirea lui și nu a întârziat să ia ființă. În vizitele canonice făcute în diferite părți stăruie pentru desăvârșirea lui. Intr'o conferință ținută cu preoții din jud. Vlașca după ce zugrăvește în chip minunat cadrele unui cerc pastoral închee: Poporul este foarte doritor de învățăturile bisericii. Vrea să le cunoască, să le înțeleagă să le aprofundeze și să le urmeze. Iar prin această procedare noi ce-am făcut? Am întărit Biserica lui Christos, în cât să vină 400 și 4000 de secte și puterile diavolești nu o vor clinti din loc. N-am cuvinte destule să vă îndemn a cerceta aceste cercuri regulat, fără a tot aștepta îndemnuri.... Dela această activitate misionară de evanghelizare a maselor atârnă binele țării. Aceasta numai Biserica o poate face.... deci înțelegeți toți până la unul rostul chemării Bisericii în zilele noastre și puneți-vă la lucru. Foloasele cercurilor pastorale se cunoaște astăzi în toate părțile și necesitatea lor o probează numărul destul de mare ce veniți să le cercetați.

Proverbială era milostenia în Biserică. Pe urma ei trăiau o mulțime de nenorociți, oropsiți ai soartei și Biserica avea de unde să dea. Erau daniile boerilor Români făcute bisericilor și mănăstirilor cu multă largete. Dar timpuri grele s'au abătut asupra Bisericii. Cum și în ce chip a fost lipsită de bunurile sale nu este timpul a le spune. Convins a fost I. P. S. Patriarh ca și cel din urmă preot de dulceața cuvintelor scripturistice care spun că: mai fericit este a da, decât a lua și pentru aceasta s'a înființat în fiecare biserică „Discul milei creștine”. Cu banul strâns în biserică s'au dat ajutoare cum nimeni nu se aștepta. Câte lacrimi n'au fost șterse în ajun de sărbători de un mic ajutor dat de preot ajutat de un comitet al său. Totdeauna în ajun de sărbători neinumărate daruri și ajutoare scobor din Dealul Sf. Patriarhii la cei săraci. Și acestea din ce fonduri? Din fondul milei creștine. Acel ce va face și va învăța, mare se va chema în împărăția lui Dumnezeu, o spune sfânta Scriptură și Prea Bunul nostru Stăpân dorește ca toți mari să fim. Prin ce? Prin faptele noastre.

Toate inițiativele luate au culminat în legea de organizare bisericească. În anul 1919, când au venit la patria mamă provinciile: Ardealul, Basarabia și Bucovina, fiecare biserică din aceste provincii își avea organizație a parte. Lucrul acesta nu putea să dănuiască fără pagubă în biserică. Printr'o organizație uniformă cu aceleași principii de conducere, Biserica națională creștină ortodoxă s'a consolidat temeinic și acum merge cu pași tot mai mari spre progres, cucerindu-și singură locul pe care-l merită în conducerea conștiinței morale și naționale a poporului Român.

Ca o încoronare a unei munci fără preget în anul 1925, ca o necesitate imperios cerută, Biserica ortodoxă din Țara Românească se înalță la rangul de Patriarhie, iar primul ei Mitropolit se înalță la rangul de Patriarh. Alegere cum nu se poate mai fericită și loc cu prisosință meritat. Prea Fericitul nostru stăpân se înalță la rangul de Patriarh. E cea mai înaltă demnitate ce și-ar fi putut-o închipui și dori cineva. Dar micului vlăstar românesc dela Toplița, ursitoarea destul de darnică, i-a hărăzit să urce și în preajma Tronului Regal. Tutore al micului nostru Rege Mihai I, Prea Fericitul Patriarh Miron conduce astăzi destinele neamului românesc. Patriarh și Regent, cu energia unei tinereți de nimeni bănuită își împarte puterea de muncă între nevoile Statului și ale Bisericii. Deținător al atâtor locuri de cinste, împovărat cu atâta răspundere, neamul românesc se fălește cu un așa fiu, iar Biserica își cere partea sa de cinste. Convins de rolul pe care l-au jucat în trecutul nostru mănăstirile și că în ele se pot forma încă elemente de muncă, reorganizează mănăstirile, le chiamă la o viață mai activă; iar din avutul său propriu în-

temeiază o mănăstire în locul său natal — Toplița Română pe care o înzestrează cu moșie și cu frumoase odoare. Tot de numele său sunt legate înființarea unei Academii de muzică bisericească de unde să iasă bărbați pregătiți, care în imnuri meșteșugite să laude pe Domnul ; o școală de pictură bisericească unde să pregătească artiști din operele cărora să putem pricepe măreția și nemărginirea dumnezeirii și câte alte opere mărețe despre care timpul nu ne mai îngăduie a vorbi. Tot în planul Înalt Prea Sfințitului Patriarh este și ridicarea unei faimoase biserici în Capitala țării, cu numele de Catedrala Mântuirii Neamului. Inceputul s'a făcut, se așteaptă timpuri mai bune ca dorința să devină realitate.

Streajă neadormită în apărarea prestigiului bisericii și neamului, cu părintească grijă se gândește și la nevoile clerului, pentru care totdeauna a fost cel mai bun și devotat apărător.

Dar viitorul ne mai poate aduce încă și alte bucurii. Deplina putere de muncă de care se bucură ca și vârsta numai de 62 ani, ne dă o bună cheazășie.

Iată, iubiți ascultători, schițată pe cât cu puțință, în cadrele unei cuvântări, activitatea I. P. S. și Prea Fericitului nostru Stăpân. De pe înălțimile pe care tronează și la care-I dă dreptul o viață de muncă și jertfă, privește cu ochi părintești spre noi, amintindu-ne cuvintele marelui Pavel Apostolul ce zice: Ascultați pe mai marii voștrii și vă supuneți lor, că ei priveghiază pentru sufletele voastre.

Intr'un cuvânt de urare cu prilejul împlinirii a 60 de ani de viață un condei iscusit scrie despre Înalt Prea Sfinția Sa: Pildă de jertfă și abnegație, Patriarhul nostru stă în înaltul său loc exemplu viu al educației ce trebuie neamului nostru, în aceste vremuri de devalorizare a virtuților ce ne-au fost fala trecutului. Chivernisitor de țară și ctitor de mănăstire, oblăduitor al culturii și protector al școlii, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Miron așează pe fruntea Bisericii, cununa unui prestigiu uitat de multă vreme. Iată în câteva cuvinte zugrăvită în chip admirabil personalitatea Înalt Prea Sfințitului Patriarh. Recunoscători până la admirație pentru munca depusă pe altarul Patriei și al sfintei Biserici, avându-l ca pildă în toate acțiunile noastre, cuprinși de cea mai pioasă evlavie într'un glas să strigăm: Intru mulți și fericți ani Stăpâne.

Preotul NICULAE POPESCU-OGRETIN
Proestos, Cercul Valea Teleajănelui.

PROTOPOPIA III DÂMBOVIȚA

Cercul Pastoral Poiana de Jos

Eră în anul 1920... Doi ani după stingerea năprasnicului război european! Țara noastră horbăcăia în haosul, în care o lăsase războiul! Ori ce busolă, orice încercări de a găsi puntea de salvare, dădeau greș rând pe rând! Iți venea, să crezi — în slăbiciunea generală de care era coprinsă întreaga țară — că și Bunul Dumnezeu ne-a părăsit, întorcându-și privirile ocrotitoare, dela cei ce nu meritau nici un pic de milă! Dar și această părere era tot o rătăcire, — din fericire — căci Innalta Providență nepătrunsă de sărmana înțelepciune omenească, hotărâse alt-fel, trimițând pe Alesul său, în locul cel mai potrivit, în capul bisericii române.

Dumnezeu ridică pe Î. P. S. Miron, episcopul Caransebeșului, în scaunul de Mitropolit Primat al României întregite, care să-și pună: și trup, și inimă și suflet, pentru ridicarea acestei țări și a bisericii sale și îndrumarea ei pe căi luminoase, chiar dacă, pentru aceasta, i s'a cerut o jertfire de sine, ca și altă dată Mântuitorului Christos!

Este îndrăzneț lucru, să încerci să arăți astăzi, în pragul anului 1930, zece ani de muncă prodigioasă a acestui Trimis, chiar când El este cel mai Înalt Prelat al Bisericii Române, Patriarhul-Regent, dacă uiți să pui la socoteală, că la mijloc este conlucrarea Duhului Sfânt, în această prodigioasă muncă.

Totuși să încercăm, chiar dacă pornim dela început cu convingerea ca nefind în stare de a arăta toată activitatea Sa, această activitate nu va pierde nimic din aureola ei, prin slăbiciunea noastră.

În această muncă titanică de zi și noapte, în ce domeniu Îl vei căuta și nu-L vei găsi?

Cele trei cuvinte: „Până la Tisa“, cu care își termină cuvântarea în fața celor o sută de mii, ce reprezentau milioane de Români, erau rupte din sufletul Lui, arătând câmpul de activitate, ce-i trebuie, spre a-și îndeplini misiunea!

Nu o putere omenească pune în gura Viteazului Monarh al țării, chemarea: „Pe acest Prelat îl vreau mai aproape..., trebuie..., la centru, la București...“

Nemuritorul Vlahuță, de sus a fost inspirat, când l-a numit „Apostolul Cristea“, căci cuvântul său de apostol al bisericii și neamului, vieață vie a semănat pe tot întinsul României-Mari: de lângă hotarul Serbiei — dela Temișoara și Arad — până la Cetatea Albă, Tighina și ținutul Soroca; dela Hotin și Sighetul Marmației până la bătrânul

Danubiu și peste el... până la Marea cea Neagră.

Volume întregi de cărți pastorale și enciclici nu ar fi putut folosi mai mult preoșimii și norodului, de cât vizitele canonice făcute în județele: Ilfov, Dâmbovița, Teleorman, Vlașca, Prahova etc. Preoți îmbătrâniți pe piatra bisericii, nici odinioară în trecutul bisericii nu s'au învrednicit, să vadă chipul Ierarhului lor, în carne și oase. Cel mai potrivit imbold pentru a-l determina la munca pentru Christos și Biserica Sa și pe cel mai umil servitor al Altarului.

Și nu ne îndoim, că într-o așa organizație nouă a bisericii române, cum a știut, să o dea acest Innalt Prelat, să se mai găsească cineva, care să nu-și cunoască rostul și să nu-și dea seama, că trăește într-o biserică vie, plină de înviere sufletească și când toți sunt poștiți: și cler și popor, să contribue la atingerea sfântului Ideal mântuitor?!..

Vreți dovada? Amvoanele răsună de predici; cercurile pastorale le secundează, bisericele progresează; cifrele vorbesc; nevoile sufletești, de multe ori și cele trupești se cercetează și se tămăduesc.

Cultura înaltă încă își găsește dibaciul ei mântuitor și sprijinitor în cuvânt și faptă. În chestiunea învățământului Teologic și de toate gradele, pe tribuna Ateneului, ca și pe a Camerei, și Senatului, la șezătorile Caselor Naționale, la sărbătoririle savanților Dr. Babeș și Dr. Gh. Marinescu, la soborul Mânăstirilor, la Academia de înalte studii comerciale și industriale, la sărbătorile neamului, la societatea „Femeile Ortodoxe Române“, la asociația cercurilor de gospodine, la căminul preoților și cântăreților „Patriarhul Miron“, la căminele studențești, la „Liga Culturală“, la Academia de muzică bisericească, la Seminariile: monahale și al orfanilor, la cârma țării, pretutindeni, în orașe ca și în sate, în capitala țării, ca și în mijlocul codrului dela Borsek, într'un cuvânt... întreaga atmosferă, pe care o respiră vieța sufletească creștină, o găsești încărcată de Duhul mesianic al Primului Patriarh-Român, a cărui faimă — pe buna și sfânta dreptate — a stârnit pe lângă admirație și curiozitatea capilor lumi-creștine, — Patriarhii — cari au purces peste mări și țări, ca să vadă... cine este acest nou Patriarh Miron?!!

Să mai adăogăm, pastoralele date poporului, activitatea la Sf. Sinod, la congresele bisericești, ca și la cele preoțești?

Admiteți, că am fi terminat cu cuvântul și să trecem în domeniul faptelor. Sute de mii de lei pentru mânăstiri; mii peste mii: pentru studenții

săraci dar sărguitori, pentru orfani, pentru văduve, pentru instituții caritabile, pentru naufragiați, pentru înfomețați, pentru sinistrați, pentru zidiri de biserici, într'un cuvânt... unde n'a pătruns mila Lui? Mii de hectare de pământ: de muncă și de păduri, a știut, să câștige acest Innalt Patriarh, pentru alinarea suferințelor celor în nevoi. Eri biserica — despuiată de averile ei — nu avea nici un leu pentru ale ei nevoi, necum pentru ajutorarea nevoiașilor și săracilor; astăzi prin iscusință Capul ei are dacă nu totul, cel puțin în parte: și pentru nevoile ei și pentru ale lumii suferinde!

Credem de prisos, să mai vorbim de rolul din punct de vedere național, jucat de acest Innalt Ierarh, care astăzi, deține cea mai înaltă putere în stat, aceia de Regent, când sentimentul său național nu lipsește din nici o cuvântare, ca și din nici o faptă a sa.

Pe bună dreptate, nu numai preoșimea de sub oblăduirea Sa, se mândrește cu un astfel de Arhipăstor; ci și întreaga suflare românească, căci constelația de pe bolta azurie a Cerului bisericii ortodoxe române, eri încețată și învăluită de nori, azi strălucește, gravitând în jurul Soarelui ce împrăștie raze de lumină și căldură...!!!

Pentru binele Bisericii noastre, pentru binele neamului nostru, Bunul Dumnezeu, care ni l-a trimis să desăvârșească îndurarea Sa, cu noi, ținându-ni-l cât-mai multă vreme, pe deplin sănătos, ca și prin acesta să se poată slăvi, Prea sfânt numele Lui, căci și biserica și neamul simt încă nevoie de iscusința, priceperea, conducerea și lumina Innalt Prea Sfântului Patriarh-Regent, Dr. Miron Cristea.

Ajută-l Doamne, spre desăvârșirea operei Tale!

S'a oficiat Liturgie și Tedeum și apoi s'a ținut cuvântul festiv. După terminarea „Cuvântului festiv“ poporul a izbucnit în urale, strigând: Să trăiască I. I. P. P. S. S. Patriarh-Regent Miron; iar preoșii Cercului împreună cu cântăreții au cântat: „Mulți ani trăiască“ și „Pre Stăpânul și Patriarhul nostru Miron...“

DARE DE SEAMĂ

asupra activității cercului pastoral „Poiana de jos“ jud. Dâmbovița, Protopopia III-a

Parohiile, ce compun acest cerc sunt următoarele: Românești, Găiseni, Potlogi, Vlăsceni, Pitaru Odobești, Crovu, Brâncoveanu și Poiana de jos; iar preoșii deservenți sunt: Ștefan Voicu, V. Marinescu, N. Mihăilescu până la Oct. 925 apoi H. Oprescu și dela Oct. 929 și Gh. Mariuța, I. Să-

vulescu, I. Mircescu, Ștefan Ionescu, Iorgu Ionescu, Nica Vasile și D. Teodorescu Președinte.

I. In anul 1924—25 cercul a ținut ședințe în toate parohiile. S'a oficiat serviciul liturgic în sobor, urmat de predică și parastasul eroilor, urmat de o cuvântare. In ședințele intime s'a stăruit asupra uniformizării în serviciu ca: mișcări, ținută, etc.; s'a făcut critica predicii și lecțiuni din pastorală, liturgică și exegeză.

In ședințele publice, cari s'a deschis cu cântări executate de preoți și cântăreți în cor, s'au tratat următoarele subiecte: Rostul conferințelor pastorale, Datoriile copiilor către părinți; Luxul și consecințele lui; Existența lui Dumnezeu și credința în el; Starea de decadență de după războiu: Credința strămoșească și rătăciții; Despre concubinaj; Despre alcoolism (în toate parohiile); Concubinajul și taina nunții; Indreptarea calendarului (în toate parohiile); Vițiul beției; Munca și economia în legătură cu risipa și traiul prost; Repausul duminical în legătură cu venirea la biserică; despre jurământ; Combaterea modei; Dreapta și adevărata credință; Combaterea adventismului; Credința strămoșească și Portul național,

La unele conferințe (Potlogi, Găiseni, Covur-Vlăsconi și Poiana de jos) s'au dat daruri: în bani, iconițe, broșuri și îmbrăcăminte.

II In anul 1925—26 cercul a ținut ședințe în fiecare parohie, urmându-se acelaș program (sf. Liturgie, predică, parastas pentru eroi și panegiric). In ședințele intime pe lângă cele din anul trecut s'au comunicat ordine și s'au dat lămuriri asupra contabilității parohiale.

La ședințele publice s'au tratat subiectele următoare: Indreptarea calendarului (în toate parohiile); Paza de eretici; Dragostea de biserică; Despre lux (în toate parohiile); Lipsa de dragoste pentru biserică: Rolul bisericii în trecutul neamului; Despre adventism (în 5 parohii); Munca și economia; Despre înjurături; Despre traiul nelegiuit; Pe ce treaptă de cultură ne aflăm; Calea virtuții și calea pieirii; Despre biserică; Despre cuvântul Celui Răstignit; Educația tineretului în familie, școală și biserică; Despre indiferentismul religios; Poporul românesc și minoritățile și Rolul femeii în societate. — S'au împărțit daruri.

III. In anul 1926—27 cercul a ținut ședințe în fiecare parohie, urmându-și programul pentru ședințele de dimineață și intime.

In ședințele publice s'au dezvoltat subiectele: Despre adventism; Despre beție; Despre înjurături; Școala și foloasele învățaturii; Creșterea copiilor din punct de vedere moral-religios; Despre erezii; „Cinstește pe tatăl...” Despre furtișag;

Pericolul național survenit din pricina avorturilor; Omul privit ca suflet și trup; Despre femeile mironosițe; Combaterea pruncuciderilor (în toate parohiile); Paza de boalele molipsitoare; Suntem noi creștini? Creștinismul și foloasele lui și Muncă și lene.

VI. In anul 1927-28 cercul a ținut ședințe în fiecare parohie, urmând acelaș program. In ședințele publice s'au tratat subiectele: Taina botezului și a mirungerii; Dacă credința noastră creștină contribue la înavușirea noastră morală, materială și intelectuală; Taina Sf. Euharistie, Învierea Domnului ca bază în creștinism; Patriotism și Naționalism; Taina Pocăinții; Taina sf. Maslu; Concubinajul; sf. Taine; Adventismul; Taina preoției; Despre un trai mai bun al sătenilor; Datoriile către biserică; Despre avariție, și despre Biserică.

V. In anul 1928-29 cercul a ținut ședințe în fiecare parohie, tot cu acelaș program. La ședințele publice s'a vorbit despre: Rostul conferințelor (în noua parohie Brâncoveanu); despre furtișag; Art. I din simbolul credinței; Despre pruncuciderea (în toate parohiile); Art. II din simbol; Frumoasele rezultate dobândite dintr'o viață curat religioasă; Art. III din simbol; Beția și mintea; Art. 9 din simbol; Art. V din simbol; Beția; Credința deșartă; Art. 10 din simbol; Despre furt; Răspândirea cuvântului dumnezeesc; Despre simbolul credinții; Despre înjurături; Art. 8 din simbol și Patima beției.

S'au împărțit daruri.

VI. In anul 1929-30 cercul a ținut ședințe în patru parohii, urmând acelaș program. In ședințele publice s'au tratat subiectele: Măsurile de îndreptare ale tineretului; Despre sudalme; despre uciderea pruncilor în pânțec; Explic. rugăciunii „Tatăl nostru”; Despre rugăciune, și Despre Biserică și îndatorirea de a o cerceta.

In ultima ședință a cercului, care s'a ținut în parohia Pitaru la 8 Decembrie s'au sărbătorit zece ani de Arhipăstorie a Inalt Prea Sfințitului Patriarh-Regent Dr. Miron Cristea, oficiindu-se Te-Deum și ținându-se cuvântarea ocazională.

La toate ședințele publice, școalele primare cu învățătorii lor ne-au dat tot concursul, dovedind muncă și dragoste pentru Biserică.

Rezultatul material al cercului până astăzi este de lei 9017, depuși la Banca Populară din parohia Potlogi, Păr. Paroh H. Oprescu fiind casierul cercului.

Cercurile pastorale au dat și încă dau rezultate frumoase: unirea între frații conliturghisitori se desăvârșește, dragostea creștinilor pentru biserică

crește și bisericile ca și salele școalelor sunt din ce în ce mai populate. Imbucurător lucru observăm prin prezența la conferințe a enoriașilor, cari vin din alte parohii în parohia unde se ține conferința, ceiace însemnează că conferințele au devenit o trebuință.

E de arătat că această dare de seamă a fost făcută foarte pe scurt.

Pr. DEM. I. TEODORESCU

Președintele Cercului Pastoral

Poiana de jos, Dâmbovița

Protopopia a III-a

PROTOPOPIA GĂEȘTI-DÂMBOVIȚA

Cercul Pastoral din Găești

*Prea Cucernici Părinți și
Iubiți ascultători,*

In trecutul plin de zbućium al neamului și al Bisericii noastre, multe au fost personalitățile cari au covârșit epocile cu puterea lor de înfăptuiri, cu vederea limpede a nevoilor și a aspirațiunilor neamului, contribuind în largă măsură la tragerea dărei luminoase ce a condus la realizarea tuturor bunurilor de cari ne bucurăm noi cei din vremea de acum. Au fost personalități laice cari au avut atât grija idealurilor naționale, dar cari n'au uitat nici aspirațiile Bisericii noastre, precum au fost personalități bisericesti cari au lucrat cu tot sufletul pentru înălțarea Bisericii, dar cari n'au neglijat nici aspirațiile neamului.

Rare ori — însă — s'a văzut în persoana aceluiaș om îmbinarea desăvârșită a tuturor calităților și a tuturor puterilor cari să-i dea posibilitatea să lucreze cu isbândă pe amândouă tărâmurile, așa cum a lucrat și lucrează I. P. S. nostru Patriarh, despre a cărui viață și despre ale cărui înfăptuiri se cuvine să ne amintim cu adânc respect acum cu ocazia împlinirii celor 10 ani de când este — cum a zis I. P. S. Sa „*popă al popilor din întreagă țara românească*“ — adică Mitropolit Primat și mai apoi Patriarh al tuturor Românilor.

Să nu socotiți că Patriarhul nostru este fiul cine știe cărui boier de viță înaltă și cine știe ce legături printre puternicii vremurilor! Nici pe departe! I. P. S. Sa este răsărit din vieța liniștită și plină de curățenie și de hărnicie a țărănilor noștrii de dincolo de munți. S'a născut la isvoarele apei Mureșului în satul Toplița Română, pe la anul 1868 ziua Sf. Ilie. Părinții săi, fruntași gospodari în sat, avuseseră trei fete și ar fi dorit un fiu care să le fie sprijin al bătrânețelor... Rugă-

ciunea tatălui său Gheorghe Cristea și a maicei sale Domnica, a fost ascultată de Dumnezeu, căci i-a binecuvântat cu un băiat care a fost botezat de ciobanul Ion Herța, dându-i numele de Ilie. — A copilărit la casa părintească învățând — mai târziu carte bisericească la seminarul din Sibiu, iar în anul 1890/91 a fost învățător la școala primară din Orăștie. După un an, Ilie Cristea nu s'a mulțumit cu învățătura ce căpătase și dornic de mai multă lumină a mers la Universitatea din Buda-Pesta pe care a terminat-o la 1894 luând diploma de doctor în filozofie. Cum a venit la Sibiu, a fost remarcat de Mitropolitul de acolo — Miron Romanul — care-l face secretar la consistoriu, dându-i ocazia să cunoască chiar de tânăr spiritul protivnic al guvernelor ungurești, ce țineau cu orice preț să îngenunche pe Români și să le distrugă Biserica. — Fiind funcționar în administrația bisericească nu s'a mulțumit numai să supravegheze de sus și să dea ordine, ci a coborât în mijlocul credincioșilor, colindând toate ținuturile și luând legătură cu cei mici pe care-i găsea hotărâți să ducă lupta până la sfârșit spre a-și apăra credința. — Acest lucru a avut darul de a-l întări sutletește, dându-i nădejdi noi în isbânda cauzei drepte.

Multă vreme s'a îndeletnicit cu ziaristica bisericească fiind chiar director (1898—1909) al ziarului Mitropoliei Sibiului. În 1902 a intrat în călugărie, luând numele de Miron, dar nu o călugărie retrasă și pusă la adăpost de zbućiumul ce-l încercau frații noștri sub Unguri. Înțelegând povara vremurilor, calugărul Miron Cristea a fost — ca toți marii însuflători ai Ardealului — în fruntea tuturor acțiunilor de culturalizare și de redeșteptare națională. — Il găsim în fruntea „*Asociației pentru literatura și cultura poporului*“ despărțământul Sibiului, apoi în fruntea „*Renunării de muzică*“, ba chiar în fruntea unor instituțiuni bancare. Bun cuvântător, vorbind în graiul neaoș al Românului, cutreeră satele vorbind țărănilor despre religie, despre cultură și economie, îndemnându-i să-și păstreze portul și credința strămoșească.

În primăvara anului 1910 a fost ales episcop al Caransebeșului, păstorind pe Bănățeni până în iarna anului 1919. În acest timp nu i-a fost ușor episcopului să ferească de primejdiile amenințătoare pe credincioșii din cuprinsul eparhiei sale. Eră situația destul de grea a unui Vlădică românesc sub stăpânirea grofilor maghiari, cari aveau o dușmănie lăcomă și setoasă de a distruge. — Pururea pândit de Unguri, Vlădică îndemna, sfătuia, chema pe credincioși la strângerea rândurilor

și la muncă pentru păstrarea comorilor naționale. A înțeles că lupta nu poate fi dusă decât având alături oameni luminați și de aceea nu scăpă nici o ocazie până nu îndeamnă pe toți, cu vorba și cu fapta, pentru răspândirea culturii până în cele mai adânci straturi ale poporului. Școala îi eră una din grijile de căpetenie și de aceea întemeiază un fond pentru clădirea unui nou seminar în care aveau să primească învățatură viitorii clerici și însuși P. S. Miron contribuie la început cu 5000 coroane; iar mai apoi, n'a încetat un moment cu îndemnul până n'a desăvârșit ceea ce începuse.

Situația cu mult mai grea pe care a trebuit s'o înfrunte I. P. S. Sa, a fost după izbucnirea războiului. *Până a ajuns să fie unul din solii unirii Ardealului, la București, a trecut prin grele clipe ale vieții*¹⁾. Se cerea episcopilor nu numai să fie îndemnători ai soldaților la luptă, dar le pretindea chiar să ia poziție dușmănoasă față de România. Un singur cuvânt, către frații de dincolo, de a asculta de glasul inimei care bătea pentru noi cei de dincoace de munți, ar fi atras toată ura și toată dușmănia stăpânilor ațâțați de focul luptelor. Cu toate acestea, I. P. S. Miron spunea credincioșilor să se roage lui Dumnezeu pentru cei duși în războiu, să îngrijască de orfanii ce erau destul de numeroși, întărindu-și sufletele cu credință și nădejde căci *„trebuie să urmeze și zile mai bune pentru limba și cultura românească”*²⁾.

Când a venit însă „împlinirea”, — așa cum se spune în Sf. Scriptură — I. P. S. Sa s'a avântat cu multă căldură spunând Românilor cuvinte îndrăznețe cu înțeles politic adânc. În pastorală de Crăciun, a anului 1917, spunea: *„că fiecare națiune, fiecare neam să fie stăpân pe sine, să se conducă singur spre binele și înaintarea sa”*. A fost chemat la Budapesta și muștrat aspru pentru aceste îndrăsneli, însă a înfruntat toate cu bărbăție fiind convins că este pe aproape mântuirea neamului. Și așa a fost. În Decembrie 1918, când la Alba Iulia s'a ținut marea adunare pentru a hotărî unirea pe veci a Ardealului cu Țara românească, episcopul Caransebeșului a înflăcărat acea mulțime de peste 100.000 de oameni cu o cuvântare însuflețită ce se termina cu trei cuvinte sugestive „Până la Tisa”.

Atunci a fost ales între cei trei delegați cari să aducă actul unirii și să-l predea Regelui Ferdinand. Eră și o cinste deosebită ce i se făcea, împreună cu răsplata ce i se da pentru toate străduințele din trecut.

N'a trecut multă vreme și I. P. S. Miron a fost ales — acum 10 ani — la 31 Decembrie 1919, Mitropolit Primat al întregii Români. De atunci și până astăzi s'a simțit pretutindeni mâna viguroasă a unui om înzestrat cu cele mai mari calități. Fala și Mărirea Bisericii a crescut atât în lăuntrul Țării, cât și în străinătate. Clerici din alte părți, cărturari vestiți și chiar patriarhi străini vin și ne dau atenție căutând bune legături cu Biserica noastră, iar alte biserici ne cer sprijin căutând bune legături cu biserica noastră, iar alte biserici ne cer sprijin și scut de apărare. Datorită experienței trecutului, tactului și superiorității culturale a capului Bisericii, progresul se poate observa pe toate tărîmurile.

Din punct de vedere administrativ, a dat Bisericii o lege unitară de conducere, care a dat roade satisfăcătoare. Biserica se conduce prin însăși membrii ei — clerici și mireni — iar ierarhii sunt supraveghetorii și îndrumătorii superiori.

A pus rânduială în averile mănăstirilor, organizând munca productivă, așa încât în toate părțile a început o nouă epocă de propășire. Propaganda cultural religioasă a avut în I. P. S. Sa un strălucit și înfocat îndrumător. A înmulțit seminariile. A înființat noi episcopii pentru a micșora cercurile de supraveghere. Pentru acelaș motiv a înmulțit și protoieriile. Alegându-și ajutoare prețioase, a pornit cu hotărîre la redeșteptarea religioasă a poporului, iar la porunca Sa preoții s'au organizat pe cercuri căutând să apropie mai mult pe credincioși de Sf. Altar, să-i trezească la o nouă viață mai bună, mai curată, mai cinstită și mai plăcută lui Dumnezeu. Propagandă în orașe, la sate, la C. F. R., în fabrici și uzine, peste tot locul și pe dearândul sufletul cel nou se simte înviorător, iar înviorarea — își dă oricine seama că — vine dela acel ce stă vajnic însuflețitor al treburilor bune ale neamului.

O singură demnitate bisericească mai rămăsese de urcat I. P. S. Miron — aceea de patriarh —, dar noua înfățișare luată de țară după unire, recunoștința ce datorăm cu toții Bisericii strămoșești pentru toate serviciile aduse în decursul veacurilor, au făcut ca în 1925 corpurile legiuitoare să voteze ridicarea Bisericii noastre la rangul de Patriarhie. Și cine putea să fie mai potrivit pentru ocuparea acestei noi demnități decât primul Mitropolit al țării? Astfel Mitropolitul Miron devine Patriarhul Miron pentru toate desăvârșitele merite ce le întrupează în ființa sa. Ba ceva mai mult. Odată cu întâmplările nenorocite din familia regală, rămânând la cârma țării micul nostru rege Mihai I, a trebuit să se institue o epitropie din oameni înțelepți, cari să conducă trebile țării în

1) „Patriarhul Miron”, de Romulus Cândea, pag. 12.

2) Idem, pag. 15.

locul Regelui până ce acesta va fi mare. Și printre acești înțelepți, este și I. P. S. Patriarh Miron, având ocazie — încă odată mai mult — să-și pună în lumina lumii întregi înaltele sale însușiri.

Deaceea, astăzi când împlinește 10 ani dela alegerea sa ca Mitropolit al tuturor Românilor, se cuvine să ne oprim un moment și să slăvim pe acela ce spune despre noi, păstoriții săi: „*Comoara mea sunteți voi. De binele, fericirea și prosperarea voastră atârnă binele și mulțumirea mea, iară necazurile voastre cauzează multă durere și inimii mele părintești*“¹⁾).

„Se cuvine să ne uităm la drumul suitor al „vieții sale și să însemnăm semn de pomenire „și de mulțumire către Acel atotputernic. Căci Părintele Patriarh, pornit dela pragul unei smerite „case țărănești, ajunge la treptele tronului regal; „dela învățătorul copiilor mici la Patriarhul Patriei „libere și mărite, fiindcă Dumnezeu a turnat din „darurile Sale cu atâta prisosință în făptura copilului ce se năștea acum 61 de ani în satul „Toplița Română, încât nu putem decât să zicem „cu Sfântul Pavel apostolul că: „*vas al alegerii*“ este.

„Pildă de jertfă și de abnegație, chivernisitor de „țară și ctitor de mănăstire, îngrijitor al culturii „și protector al școlii, I. P. S. Sa — Patriarhul — „așează pe fruntea Bisericii cununa unui prestigiu „uitat de multă vreme²⁾).

Astfel încât astăzi, înălțându-ne gândul către Dumnezeu, rugăm să dea P. S. Patriarh Miron sănătate și să trăiască mulți ani pentru binele tuturor.

Pr. MIHAIL IONESCU
Găești-Dâmbovița

PROTOPOPIA III CĂSCIOARELE-Vlașca Cercul Pastoral Corbii-Mari

In această lună a anului 1929, împlinindu-se 10 ani dela alegerea ca Arhiepiscop și Mitropolit pe scaunul Ungro-Vlahiei a I. P. S. Patriarh Miron Cristea, se cuvine ca în mod deosebit să aducem rugăciune de mulțumire Tatălui Ceresc, care a purtat grijă de casa sa, dându-i păstorul adevărat.

În persoana I. P. S. Sale vedem lucrarea împletită a puterii dumnezeiești și a puterii de viață de concepții înalte, vigoare și sănătate a adevăratului țărăni român.

1) „Past. și Cuvântări”. P. S. Miron, pag. 103.

2) Vezi „Apostolul”, Iulie 928, (pag. 201 și 202).

Feciorul săteanului Gheorghe Cristea, din Toplița română, a învățat carte mai întâi la școala de lângă biserica din sat și în urmă a mers și la oraș trecând prin învățătura cea mai înaltă.

Bun la Dumnezeu fiind, s'a devotat sfintei biserici a străbunilor și treptat treptat a trecut prin toate gradele, iar în anul 1919 ni l-a dăruit Dumnezeu acestei Arhiepiscopii.

În timpul acestor 10 ani a sfințit locul ocupat că a înălțat și scaunul și persoana ajungând la cea mai înaltă treaptă bisericească adică fiind primul patriarh al României.

În anul 1927 după moartea marelui rege Ferdinand I ocupă ca român cea mai înaltă demnitate făcând parte din consiliul de regență. Fala bisericii și a neamului.

Fiind adunați în sfânta biserică într'o ședință a cercului pastoral, dați-mi voie să remarc în linii generale activitatea depusă de I. P. S. Patriarh Miron în acești 10 ani.

Dela început s'a impus ca ierarh cu cultură aleasă, cu idei sănătoase și bun pătrunzător al problemelor religioase bisericești și naționale.

Toți bărbații de stat în frunte cu regele Ferdinand au pus mare bază și încredere în I. P. S. Sa și deci odată cu prestigiul personal se înalță și prestigiul bisericii neamului.

Astfel în noua constituție biserica noastră este trecută de biserică dominantă.

În anul 1925 s'a făcut noua lege de organizare bisericească la care a contribuit în cea mai mare măsură I. P. S. Sa, și astfel biserica ortodoxă devine prima instituție care se administrează în sens unic în această țară.

Tot în anul 1925 Biserica noastră din Mitropolie este ridicată la patriarhat, I. P. S. Sa fiind primul Patriarh, înțelegându-se prin aceasta că și biserica neamului ca prima între bisericile creștine ortodoxe trebuia să fie ridicată la rangul de patriarhat dar și pentru meritele I. P. S. Sale nu se putea da altă răsplată decât fiind patriarh.

Nevoia bisericii a înțeles-o I. P. S. Sa, îndeplinirea ei a întrupat-o I. P. S. Sa.

Administrația bisericească se schimbă din 8 protopopiate ale acestei eparhii astăzi sunt 21, Cancelaria Sfintei Mitropolii, a protoereilor, a parohiilor se modernizează, controlul se exercită des și eficace. Starea materială se îmbunătățește, prin sate vedem că se ridică și se înouesc biserici cu binecuvântarea I. P. S. Sale, averea fiecărei biserici se fixează, iau parte la conducerea treburilor bisericești și preotul și poporul.

Mai pre sus de toate, un nou suflet, un nou entuziasm pătrunde printre fiii bisericii.

La orașe, la sate s'au început mișcările religioase, serviciile bisericești aceleași se fac cu alt fast, predica se aude la sărbători aproape în fiecare biserică.

Se constituiesc societăți culturale, religioase, chiar cu numele I. P. S. Sale.

În această mișcare, din ordinul și cu îndemnul I. P. S. Patriarh își iau adevărata ființă și cercurile pastorale.

În fiecare an, toate parohiile au cel puțin odată ședința acestui cerc pastoral. Aici se poate gusta din farmecul slujbelor noastre, cuvântul Domnului este explicat și întărit de mai mulți slujitori ai altarului; nevoile, slăbiciunile, greșalele noastre aici le putem recunoaște și aici le aflăm leacul.

Suntem oameni și pentru diferitele nevoi, ne adunăm neamurile, ne sfătuim, ne îndrumăm, punem mână dela mână, delegăm unul sau doi ca astfel să ne păstrăm averea părintească, sau să ajutăm pe unul mai slăbit, sau să împărțim exact moștenirea, sau să înrostim pe un nepot sau nepoată, sau să ne veselim de unul sau altul din rudeniile noastre și așa mai departe. Tot așa și aici în ședința cercului pastoral Corbii Mari, găsindu-ne frați între noi și fii ai aceluiași tată, ne preocupă grija de hrana sufletească atât de necesară și atât de mult dorită în aceste timpuri. Cercul pastoral Corbii a ținut în acești 10 ani aproape 90 ședințe.

În parohia Corbii Ciungi, în a cărei biserică ne aflăm acum ne întâlnim pentru a noua oară. Dacă fratele, care la predica Sf. Liturghii v'a îndemnat la lepădare de viții și la îmbrățișare de virtuți, apoi eu cu acest prilej vă înfățișez rodul virtuților, pilda vie, în carne și oase, care trăește în timpul nostru, printre noi, în fruntea noastră. Muncă cinstită, minte clară, închinarea întregii vieți, aceluia care s'a jertfit pentru noi, ajutorul Domnului dat în mod vădit omului vrednic: acesta este I. P. S. Patriarh Miron Cristea, Arhiepiscop al Bucureștilor și Mitropolit al Ungro-Vlahiei.

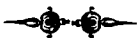
Dați-ne voie nouă preoților ca să fim cuprinși de o emoție în aceste clipe, că din mijlocul nostru, din slujitorii altarului a eșit un așa păstor al bisericii și un așa cap al țării noastre.

Dați-ne voie să vă curentăm această emoție și fraților voastre care sunteți fiii duhovnicești și de același sânge cu acel care a pornit dela opincă și azi este în capul unei biserici mărite și întărite și al țării întregite.

Cu toții cuprinși de fericirea momentului aflându-ne în biserică cea adevărată a Domnului să ne unim în gând, îndreptându-ne către Dumnezeu, Tatăl și să zicem: Întăiu pomenește Doamne pe Prea Sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Miron, Prea Fericitul Patriarh al României pe care-l dăruiește Sfințelor Tale biserici în pace, întreg, cinstit, sănătos, îndelung înzilit, drept îndreptând cuvântul adevărului Tău.

Mulți ani trăiască.

Protopop, I. STĂNESCU

PROTOPOPIA I TELEORMAN

Cercul pastoral Odaia

Se împlinesc în această lună zece ani de când Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Miron a urcat treptele tronului de Mitropolit-Primat. Neînsemnat timp prin numărul anilor, glorios prin strălucirea faptelor. Căci niciodată biserica noastră nu a scris o pagină mai marcată ca în acești zece ani.

S'au reîntors vremile Basarabilor și Mușatinilor, când Biserica Ortodoxă a Țărilor Românești strălucia ca un astru între celelalte biserici ortodoxe, în acest răsărit barbar al Europei.

Poporul Român în suferința lui de veacuri nu a avut alt sprijin decât al Bisericii. Istoria poporului se împletește minunat cu istoria Bisericii noastre. De aceia, venind împlinirea vremii, unindu-se toți frații la sânul aceleiași mume, s'a miostivt Dumnezeu de a dat și întregii biserici cap, pe Înalt Prea Sfințitul Patriarh Miron. Alegerea Sa a fost primită cu bucurie și cu mari nădejdi de tot Poporul Românesc. Cu drept i s'au cântat cuvintele poetului ce zice:

Pe cerul nostru înourat
Stea mândră s'a ivit,
La raza ei s'a luminat
Apus și Răsărit.

Copil sărac, din părinți plugari, a plecat cu traista în spinare să învețe carte în școlăle Ardealului robit. Prin muncă și învățatură se ridică spre cele mai înalte culmi ale mării. Binecuvântate au fost brațele nașului său, vestit baci de stână!

La 1910 este ales Episcop al Caransebeșului, la 1920 Mitropolit Primat și în 1925 Patriarh al României.

Rar om în viață a văzut atâta mărire — mărire visată de toți înaintașii săi — iar mărirea Lui este însăși mărirea Bisericii Ortodoxe Române.

Se strânsese poporul român într'o singură țară, o limbă și o credință îl lega. Câtă deosebire însă în așezare, dela o biserică la alta. Prin priceperea și tactul Înalt Prea Sfinției Sale s'a făcut lege de unificare a bisericii, punându-se în această lege înaltul spirit organizator al lui Șaguna.

În România mică era un singur popor cu o singură biserică. României mari i s'au alăturat neamuri deosebite cu biserici deosebite. I s'a dat cinstea cuvenită bisericii noastre și a fost pusă deasupra celorlalte. Este numită azi prin Constituție biserică dominantă, nume vrednic de poporul român, domnitor și el.

Punându-se în rangul ce i se cuvenea, dându-i libertatea de lucru care îi era de trebuință, această biserică a început să se miște spre culmile spre care o chema trecutul său. Vestită a fost biserica noastră română în trecut.

Noi țineam Sf. Munte Athos, iar Patriarhul Țarigradului de multe ori a venit la noi după ajutoare. Astăzi biserica noastră, mândră că e a unui popor de 14 milioane, credincioasă și neclintită pe temelia ortodoxismului, a cerut și i s'a dat

dreptul de a fi în fruntea ortodoxismului. Dar acest drept i s'a dat mai ales și pentru că avea un șef, mare prin învățătura sa, mare pentru caracterul său, mare prin prestigiul persoanei sale. Avea pe Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Primat Miron. Astăzi biserica noastră e Patriarhală iar șeful ei Patriarh.

Prin aceasta biserica noastră și-a asigurat în mijlocul celorlalte biserici ortodoxe și după puțină în sânul creștinismului din toată lumea — un loc corespunzător cu importanța și cu mărirea serviciilor ce le-a adus Evangheliei și Sf. Cruci.

Odată stabilită această stare de lucruri, gândul Inalt Prea Sfințitului Patriarh s'a îndreptat spre credincioși, ca să poată biserica conducătoare — noi preoți — pune la temelie faptele credincioșilor noștri, adevărata Evanghelie a Domnului nostru Isus Christos. Ca să se poată revărsa asupra poporului întreaga învățătură a Mântuitorului, ca să fie țara noastră nu numai întinsă ca teren ci și fericită pentru suflete. O țară unde familia să stea pe temeiul învățături lui Christos. Pentru aceasta ne-a poruncit nouă să ținem aceste cercuri pastorale, pe care de câți-va ani le ținem și aci în comuna Dv.

Mulțumirea pentru toate învățăturile primite și și de toate plăcerile ce simțiți la aceste ședințe către El să o îndreptați.

Inima I. P. S. S. este stăpânită de milă. Cine nu a găsit îndurare la Inalt Prea Sfinția Sa. Cu mâna sa blândă a mângâiat frunțile sârmanilor copii orfani și inima sa s'a induișnt pururea de necazurile și lipsurile celor umili. De aceia a îndemnat și îndeamnă pe toți și pe noi a face dărnicia, a face mila. Pentruca această milă creștină să se înmulțească a poruncit, și noi în sărbători adunăm bănuți pentru fondul milelor care alină atâtea dureri și împlinește atâtea lipsuri. Prin această biserica noastră dovedește rostul ei și înmulțește toate darurile și milosteniile ce le-a primit, stărnind ca acest isvor nesecat al milei să nu se termine în biserica noastră. Timpurile vechi astăzi s'au înnoit. Dărnicia poporului nostru a făsnit sub imboldul I. P. S. S. Intr'un singur an s'au adunat pentru biserici frumoasa sumă de 80 milioane.

Mănăstirile noastre vechi cuiburi de evlavie și cărturarie încep să reînvie, amintindu-ne timpurile trecute și căsnindu-se a fi asemenea lor. Din nou se aude înăuntru înaltelor ziduri ale mănăstirilor sunetul mașinilor de tipar ca, în vremile fericite ale lui Matei Basarab și Vasile Lupu.

A vrut Dumnezeu ca în acest timp glorios de zece ani, I. P. S. nostru Patriarh să fie ridicat la cea mai înaltă treaptă ce o poate dori un om pământean, la treapta de Regent al acestei țări. Biserica Ortodoxă Română este mândră că Patriarhul ei este și Regentul țării și așteaptă de aci numai bine. Regenta sa este pentru popor nădejdea că corabia statului merge spre bun liman, căci în vârful catargului stă înfiptă Sf. Cruce.

Poporul nostru Românesc, care în negura veacurilor a avut de îndurat atâtea a găsit totdeauna sprijin în credința creștină și în slujitori ei.

Noi poporul Român de azi, în aceste timpuri grele atât pentru trup cât și pentru suflet, următori strămoșilor noștri, ridicăm ochi către acel fericit și Înțelept Patriarh al Bisericii noastre, I. P. S. Patriarh Miron.

Când a urcat treptele scaunului de Mitropolit Primat, arhieriei i-au cântat „Vrednic este”. Astăzi — după zece ani — 14 milioane — popor și cler îi strigă „Vrednic este” — Conducătorului de țară și Patriarhului de suflete noi toți să-i strigăm „Să trăiască întru mulți ani”.

* * *

Duminică 8 Decembrie a. c. Cercul Protesc „Odaia” conform ordinelor primite, a ținut ședință festivă în parohia „Traian” pentru a sărbători 10 ani de păstorie a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Miron. La aceasta s'a mai adăogat și sărbătoarea desveliri monumentului din acea comună, ridicat în memoria celor căzuți în războiul de întregire al neamului.

De dimineață, dela ora 9 s'a început Sf. Liturghie oficiată în sobor de către toți preoții Cercului. Predica zilei a fost ținută de Pr. Metodie Popescu.

După Sf. Liturghie s'a oficiat Parastas pentru eroi, slujind preoți cercului în frunte cu Păr. Protopop Icon Ioan I. Popescu. Apoi imediat s'a format un impunător cortegiu, care în cântecele religioase ale corului Cercului s'a îndreptat spre monument. Aci s'a oficiat Sfințirea Apoi, după care desvelindu-se monumentul țin frumoase cuvântări Păr. Protopop Ic. I. Popescu, D-1 Prefect al Județului și D-1 I. Bradea Inspector Agronom.

După amiază la ora 2 s'a ținut ședință festivă la școală. Ședința se deschide cu corul „Cu adevărat” dupe care Pr. Metodie Popescu ține cuvânt festiv, arătând faptele mari săvârșite în biserica în acești zece ani de păstorie a Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh. Ia apoi cuvântul D-1 Prefect al județului. Tulliu Panait, care în numele guvernului, recunoscând munca fără preget a profeției pentru luminarea poporului și progresul bisericii pe toate terenurile, urmează șefului acestei biserici, capului țării „Să trăiască întru mulți ani” Corul cântă „Imnul Patriarhal”.

După aceasta vorbește pr. St. Bunea despre „Sâmbăta sau Duminica”?

Urmează recitări, coruri, executate de elevi școlai și de cântăreții cercului.

D-1 I. Bradea—Inspector Agronom—, delegat de Camera Agricolă ține conferință tratând despre „Ogor și semănăturile de primăvară”.

Ședința o închide Păr. Protopop Icon. Popescu, care în cuvinte frumoase arată însemnătatea acestei sărbătoriri, prea mărind acești 10 ani de fericită păstorie a Inalt Prea Sfinției Sale.

Se împart broșurii religioase în valoare de lei 600 și broșuri agricole în valoare de lei 300.

Asistența trece apoi în sala de Cinematograf, unde se proiectează cu aparatul cercului: Viața Domnului Iisus Christos și următoarele filme: Grâul, producțiunea lui, cultura sfeclei de zahăr.

La această ședință, precum și dimineața la Sf. Liturghie a asistat: Păr. Protopop Icon. Popescu,

D-l Tulliu Panait, Prefectul Județului, I. Ionescu-Brează — Directorul Camerei Agricole, Domnul I. Bradea — Inspector Agronom, administratorul Fermei, Liță, P. Staicu pretorul plășei, Maximilian Iliescu Inginer tehnic al județului, autoritățile comunale și foarte mult popor.

A fost o ședință foarte reușită, poporul plecând fericit la casa lui mulțumit sufletește de cele ce văzuse și auzise, cerându-ne ca asemenea ședințe să ținem cât de dese în comuna lor.

DARE DE SEAMA.

de activitatea Cerculii Pastoral „Odaia”

Teleorman, 1924—1929.

Istoric. — Cercul preoțesc „Odaia” a fost înființat în anul 1924 sub denumirea de Cercul preoțesc „T. Măgurele” sub conducerea Pr. Gh. Păunescu. Cuprindea următoarele parohii: Sf. Haralambie și Cuv. Paraschiva din T. Măgurele, parohiile rurale: Odaia, Lita, Șegarcea din Deal, Măgurele, Flămânda, Ciuperceni, Traian, Seaca și Cioană. În anul 1927 s'au deslipit dela acest cerc, parohiile din orașul T. Măgurele, făcând cerc aparte, iar parohiile rurale au format cercul preoțesc „Odaia”, dându-i-se ca președinte Pr. Metodie Popescu, care are această calitate și azi | cu această ocazie parohia Cioana trece la Cercul „Piatra”.

Activitate. — Cercul în tot acest timp a ținut absolut în fiecare parohie câte o ședință anuală, așa că s'au ținut 42 ședințe. Fiecare ședință s'a desfășurat astfel:

Dimineața s'a oficiat în sobor Sf. Liturghie de către toți preoții cercului, ținând predica zilei un preot mai dinainte orânduit. S'a oficiat apoi Parastas pentru eroii căzuți în războiul pentru întregirea neamului, la care s'a ținut — după împrejurări — panegiric.

Înainte de mese a avut loc ședință intimă unde preotul rânduit a făcut recenzia unei cărți noi apărute, s'au s'a discutat o chestiune direct bisericască.

Masa s'a luat totdeauna la preot iar cântăreții la cântăreții parohiei. De comun acord s'a hotărât ca la masă să nu se servească nici o băutură alcoolică.

După amiază a avut loc ședința publică, ținută de obicei în localul școlii. Pe lângă recitări și coruri, executate de cântăreții cercului sau de elevii școlii respective, s'a ținut totdeauna o conferință cu subiect pur religios și alta cu subiect general. La sfârșitul ședinței începând din anul 1928, am făcut proiecțiuni religioase, și rulări de filme morale sau agricole cu aparatul de cinematograf al Cerculii.

După ședință am distribuit gratuit broșuri religioase, iconițe etc. Această distribuție a mers progresând, pentru că din registre se vede că în anul 1924 s'au distribuit broșuri pentru suma de lei 540; iar în anul 1929 pentru 3400 lei. În total s'au distribuit broșuri pentru suma de lei 9640, în acest timp de 6 ani.

Momente importante în activitatea Cerculii au fost:

Am ținut cerc festiv pentru sărbătorirea Pr. Ioan Anca din parohia Lita pentru împlinirea a 20 de ani de preoție. Am sărbătorit deasemenea pe Pr. N. Angelescu din parohia Măgurele pentru împlinirea a 50 de ani în preoție. În anul 1928, în ședință ținută în parohia Odaia în ziua de 6 Mai, am îmbrăcat complex pe orfana Elena G. Băetica, iar Duminică 9 Decembrie a. c. am ținut cerc festiv pentru a sărbători 10 ani de păstorie ai Inalt Prea Sfințitului Patriarh Miron.

Ședințe însemnate prin fâstul cu care s'a desfășurat, prin cuvântările ce s'au ținut, contribuind în totul la ridicarea prestigiului bisericii noastre. La toate aceste ședințe au luat parte pe lângă foarte mult popor, autoritățile superioare ale Județului și mulți intelectuali distinși.

Frequentarea. — Membrii acestui cerc au frecventat regulat ședințele, iar contra celor ce au lipsit s'au dat amenzi care s'au și încasat.

Săteni totdeauna au asistat în număr mare. La început însă au fost parohii unde sătenii nu au răspuns în număr mare la chemarea noastră.

Cu timpul sălile au devenit neîncăpătoare și dacă azi se pune o problemă în acest cerc este a ridicării de săli încăpătoare, necesare ședințelor noastre. Pentru a ilustra această, dăm următoarea situație: În ziua de 25 luna Octombrie, anul 1925 am ținut ședință în parohia Ciuperceni. A fost popor puțin, ședința publică din lipsă de ascultători nici nu s'a putut ține. Ca venit a rezultat 36 lei. În ziua de 24 luna Noembrie a. c. au ținut ședința în aceeași parohie care nu are mai mult de 200 de familii. A fost popor foarte mult atât din parohie cât și din împrejurimi. Sala de ședință a fost asaltată de locuitori. Venitul dela biserică a fost de 450 lei.

Avere. — Ca avere cercul nostru are azi un capital numerar de 2100, iar ca proprietate are din anul 1928, un aparat de cinematograf „Gau-mont” în valoare de lei 50.000 precum și 100 dispozitive cu subiecte religioase în valoare de lei 6500. Averele acestea sunt provenite din veniturile dela biserică, din cotizațiile membrilor și din donațiile diferitelor instituții publice.

Rezultate. Clerul. — Foloase importante au tras din ședințele cercului înșiși membrii ei.

Ca îmbrăcăminte exterioară, ca vestimente pentru oficierea Sf. Slujbe, preoții s'au întrecut unii pe alții, de a fi îmbrăcați conform regulamentului, haine curate și procurându-și toți vestimente noi. Bisericilor li s'a dat o îngrijire specială. La toate bisericile din acest cerc s'au făcut reparații, fiecare preot tinzând să aibă o biserică curată, bine întreținută. Cercul Pastoral a fost un stimulent puternic în activitatea preotului, și din acest punct de vedere folosul lui e de netăgăduit.

Preoți slujind în sobor, se uniformizează slujbele și preoți slabi au început a sluji f. frumos. Preoții au devenit buni vorbitori, mânuind cu ușurință Sf. Scriptură, ușori în exprimare și dibaci în argumentare. Predicile și conferințele sunt astăzi ascultate cu multă plăcere, bine apreciate

de oamenii culți ce iau parte la ședințe și bine simțite de popor. Se găsesc săteni cari urmăresc ședințele cercului din parohie în parohie numai spre a asculta predica și conferința.

Cântăreții cercului au făcut și ei un pas înainte. S'au deprins a cunoaște mai bine tipicul și s'au perfecționat în executarea cântărilor bisericești. Și s'a dat și lor roluri la aceste ședințe, bunii cântăreți executând diferite soluri iar alții au citit frumoase bucăți morale. Astăzi au ținută morală deosebită și aceasta mulțumită și acestor cercuri pastorale care sunt și pentru ei un stimulent puternic.

Poporul la rândul său a folosit foarte mult. A început poporul nostru să simtă azi frumusețea slujbelor noastre bisericești și importanța predicii. Zilele de ședință sunt zile de sărbătoare pentru comună. O plecau în bine în poporul nostru se vede. Nu numai din frecventarea lui în mare număr la aceste ședințe dar și din dăra ce simte rămasă în sufletele lor. Poporul nostru vine mai des la biserica și în mai mare număr, iar cultul eroilor s'a dezvoltat, întrecându-se fiecare parohie de a ridica monumente în cinstea lor. Preoții au fost totdeauna președinții comitetelor pentru ridicarea acestor monumente.

Concubinajul. — După războiu am avut în satele noastre multe căsătorii, fără legătură civilă sau bisericească. Concubinajul se înmulțise pentru că femeile văduve credeau că vor pierde pensia și orice drept la împroprietărire printr'o căsătorie legitimă.

Cercurile noastre prin conferințele ținute le-a lămurit că prin căsătorie conf. legilor în vigoare nu pierd nici un drept ci din contra căsătorindu-se vor fi mai bine văzute și vor împlini și porunca bisericeii. Așa că putem afirma cu tărie că dacă astăzi concubinajile sunt stărpite în satele noastre se datorește pe lângă muncei preotului paroh respectiv și conferințelor și predicilor ținute la ședințele cercului.

Beția. — Un ideal a fost și stărdirea beției. La multe cercuri s'a cetit Pastorală „Contra beției” de înalt Prea Sf. Patriarh Miron — S'au ținut conferințe și predici care au combătut acest viciu. — De multe ori am văzut poporul înfiorat la auzul atâtor adevăruri spuse, și faptele ce au urmat au dovedit că am fost ascultați.

În parohia Traian nu mai există cârciumă iar în celelalte tânjesc, uitându-se după clienți. Noi am dat pilda cea dântăi, bând la mesele din zilele de ședință numai apă sau sirop.

Sectanți. — În cuprinsul acestui cerc scad, cuiburile pe care le-am găsit la primele ședințe nu s'au mai întins, ba putem spune cu mândrie că au dat înapoi, mulți din sectanți întorcându-se la noi.

Sectanți au un mare dușman în aceste cercuri, pentru că în fața preoților bine pregătiți și îndemnatnici vorbitori, nu pot ține piept. Munca preotului rămas în parohie este ușurată de succesul cercului ținut.

Autoritățile, intelectuali și diferite ziare și reviste au apreciat totdeauna munca membrilor acestui

cerc. Astfel autoritățile ne-au dat ajutoare bănești în sumă de lei 30.000.

D-nii Prefecți ai Județului ne-au lăudat munca în special actualul prefect D-l Tului Panait, iar Ziarele: Universul, Dimineața, Neamul Românesc Crucea, Propășirea, Revista noastră Cooperativă, au publicat reușitele noastre ședințe.

Președinte, Pr. METODIE POPESCU

S U M A R U L

1. După 10 ani de fericită Arhipăstorie Redacția
2. Din înfăptuirile și năzuințele privitoare pe întreaga ortodoxie Arhim. Filaret L. Jocu
3. Omagiul studenților teologi români din Paris N. Cazacu
4. Omagiul studenților teologi români din Strasbourg Petru M. Popescu

Omagiul Cercurilor Pastorale

5. Protop. I București Ec. N. I. Rădulescu
6. Protop. II București Pr. Gh. I. Păunescu
7. Protop. III Bucur. Pr. Dr. Marin G. Ionescu
8. Protop. II Ilfov Pr. I. Gr. Popescu
9. Protop. III Ilfov Pr. Gh. Scărlătescu
10. Protop. I Ploești Pr. N. Vasilescu
11. Protop. III Prahova Pr. Ion G. Popescu
12. Protop. II Prahova Pr. Ec. Bobărnac
13. Protop. II Prahova Pr. Alex. Popescu
14. Protop. IV Prahova Pr. Nicolae Popescu-Ogretin
15. Protop. III Dâmb. Pr. Dem. I. Teodorescu
16. Protop. Gaești Dâmb. Pr. Mihail Ionescu
17. Protop. III Vlașca Protopop I. Stănescu
18. Protop. I Telorman Pr. Metodie Popescu

AU APĂRUT:

- Vol. I. — 69 „CUVÂNTĂRI ȘI PREDICI ale unui teolog mai târziu cleric român în țară sub stăpânire străină”. Pag. 382. — 1888-1902. Lei 120. —
 Vol. II. — 55 „PASTORALE ȘI CUVÂNTĂRI ale unui episcop român în țară sub stăpânire străină”. Pagini 306. — 1910-1919. Lei 50. —
 Vol. III. — 95 „CUVÂNTĂRI. Trei ani de propovăduire pastorală”. Pagini 365 — 1919-1922. Lei 60.

toate de

Dr. MIRON CRISTEA

Data fiind valoarea autorului, le recomandăm preoșimei noastre spre cumpărare și folosire în munca ei pastorală.

„APOSSOLUL”